

ORE I MEXÛ GA LUCA ÜMATÛXÛ

Norü ügü i ore ga Ngechuchuchiga

1 ¹⁻²Pa Mecü Pa Teóquirux, najexma ga ƣacü ga totanüwa ngupetüxü. Rü muxüma ga duñxügü rü marü nanaxümatügü ga jemachiga, jexgumarüü ga tomaã nüxü na jaxugüexürüü ga jema duñxügü ga noxriarü ügügumama Ngechuchuchü daugüxü rü nüxü rüngüxëëgüxü ga norü orearü uchigawa. ³⁻⁴Rü ngëmacax, Pa Teóquirux, rü chama rü ta meãma naxcax íchaca ga nachiga ga guxüma ga jema Ngechuchu üxü. Rü nhuxma rü chauxcax rü name na meãma cucxax chanaxümatüxü i ngëma na meãma nüxü cucuáxúcax na aixcuma jüxü ga jema ore ga marüchirex cuxü nanguxëëgüxü ga togü.

**Tupanaärü orearü ngeruü ga
dauxcüüax nanaxunagü ga Juáü ga
baiüxëëruüärü buxchiga**

⁵Rü jexguma Erudí äëxgacü ixügu ga Judéaanewa, rü jéma najexma ga wüxi ga Judéugüarü pai ga Zacariagu äëgacü. Rü pai ga Aráütaa ga Abíatanüxü nixí ga nümax. Rü namaxéga rü Isabéu nixí. Rü tüma rü ta pai ga Aráütanüxü tixí. ⁶Rü nüma ga Zacaría rü namax ga

Isabéu rü meãma Tupanapexewa, namaxë rü aixcuma naga naxínüë ga norü mugü. Rü jemaäcü taxucüriüwa texé chixri nachiga tidexagü. ⁷Notürü nangexacügü jerü namax rü ingexacü. Rü nhuxmachi ga nümagü rü marü jaguãxgü nixígü. ⁸Rü wüxi ga ngunexügu rü jema paigütücumü ga Zacaría natanüwa üxügu nangu na tupauca ga taxünewa Tupanaärü puracü naxügüxúcax. ⁹Rü jema paigü rü nacüma nixí ga nüxü na naxunetagüxü ga wüxi ga natanüxü na tupaucaarü aixepegu naxücuxúcax rü jéma Tupanacax na jaguãxúcax ga pumara ga paacaxü. Rü jema ngunexügu rü Zacariagu nangu na tupaucaarü aixepegu naxücuxúcax na jéma jaguãxúcax ga pumara. ¹⁰Rü jema pumara íjagujane rü guxüma ga duñxügü ga düxétüwa jexmagüxü rü ínajumuxëgü. ¹¹Rü ngürüächi Zacariacax nangox ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga dauxcüüäx. Rü jema nachica ga pumara nawa jagugüüxüärü tügü necüwagu nachi. ¹²Rü jexguma Zacaría nüxü daxgu ga jema Tupanaärü orearü ngeruü ga dauxcüüäx, rü poraäcü naüaixächiãë, rü poraäcü namuü.

¹³Notürü jema dauñcũãx ga Tupanaãrũ orearũ ngeruũ rü nhanagürü nüxũ: —Pa Zacaríax, ¡tãú i cumuũxũ! Erü Tupana rü marü nüxũ naxĩnũ i curü jumuxê. Rũ cuxmaç i Isabéu rü cuxũ tá ixãxãcü, rü Juáúmaã tá cunaxüéga. ¹⁴—Rũ cuma rü tá poraãcü cutaãêxũchi i ngêxguma nabuxgu. Rũ muxũma i togü i duũxũgü rü tá ta nataãêgũxũchi. ¹⁵—Erü jima cune rü Tupanapexewa rü tá wüxi ja mexêchicü nixĩ. Rũ tãuxũtãma wĩi najaxaxü, rü taxuũma to i ñacü rü ngũchixãxũ tá nixaxü. Rũ taũta nabujane rü Tupanaãê i Üünexũ rü tá nüxna nangu. ¹⁶—Rũ nüma tá muxũma i Judéugũxũ narüngũxêê na norü Cori ja Tupanacax nawoeguxũcax. ¹⁷—Rũ nüma ja Juáú rü tá Cori ja Cristupexegu nixũ. Rũ nuxcũmaũcü ga Tupanaãrũ orearũ uruũ ga Eríarũ tá nixĩ erü tá nüxũ nangêxma i Tupanaãê i poraxũ. Rũ ngêmaãcü tá nüxũ narüngũxêê i papagü na naxãcügũxũ nangechaũxũ, rü ngêma tama Tupana ga ñnüêchaũxũ rü na aixcuma inaxĩnũêxũcax. Rũ ngêmaãcü tá duũxũgũxũ ñnaxmêê naxçax ja Cori ja Cristu —nhanagürü ga jema dauñcũãx. ¹⁸Rũ Zacaríá rü jema dauñcũãxna naca, rü nhanagürü: —¿Nhuxãcü tá nixĩ i ngêma na naxãxãcüxũ i chaxmaç? Erü marü chajaxũchi i chamax rü ngĩma rü ta marü ija —nhanagürü. ¹⁹Rũ Zacaríaxũ nangãxũ ga jema dauñcũãx, rü nhanagürü: —Chama nixĩ i Gabriéu i Tupanaãrũ puracü chaxũxũ. Rũ nüma núma choxũ namu na cumaã nüxũ na chixuxũcax i nhaã ore i mexũ. ²⁰—Notürü nhuxma i cuma rü tama choxũ çujaxõ i ngêma ore i cumaã nüxũ

chixuxũ. Rũ ngêmacax i nhuxma rü tá cungega nhuxmatáta nabu i ngêma cune. Notürü ngêma cumaã nüxũ chixuxũ, rü aixcuma tá ningu nagu i ngêma ngunexũ i Tupana ixunetaxũ —nhanagürü. ²¹Rũ joxni ga duũxũgü rü tupaucaarũ düxétüwa Zacaríaxũ nananguxêêgü. Rũ nügüna nacagüe ga ñacüçax na tama paxa jéma ñnaxũxũxũ. ²²Rũ jexguma Zacaríá tupaucawa íxũxgu, rü taxucürüwa duũxũgümaã nidexa, jerü nangega. Rũ nümagü ga duũxũgü rü nüxũ nicuaxãchitanü ga ñacüxũ na nadauxũ ga Zacaríá ga tupaucaarũ aixepena. Rũ Zacaríá rü naxmêxmaã duũxũgũxũ nüxũ nacuaxêê ga ñacü nüxũ na üpetüxũ, jerü nangega. ²³Rũ jexguma Zacaríá naguxêêgu ga na naxũãxũ ga Tupanaãrũ puracü ga tupauca ga taxũnewa, rü wenaxãrũ napataçax nataegu. ²⁴Rũ jemawena rü Zacaríá namax ga Isabéu rü ixãxãcü. Rũ ngĩpatagu irüxãüêcha, rü wüximeçxpüx ga tawemacü taguma düxétüwa ixü. ²⁵Rũ ngĩxícatama ngĩgürügü: —Cori ja Tupana rü poraãcü choxũ narüngũxêê. Rü nhuxma rü marü tãuxũtãma chixri chauchiga nidexagü i duũxũgü naxçax na changexacũxũ —ngĩgürügü.

**Wüxi ga Tupanaãrũ orearũ ngeruũ
ga dauñcũãx nüxũ nixu ga
Ngechucharũ buxchiga**

²⁶Rü 6 ga tawemacü marü ngĩxũ mexgu ga Isabéu ga jema na naxãxãcüxũ, rü Gariréanewa jexmane ga ñãne ga Nacharétuwa Tupana nanamu ga norü orearũ ngeruũ ga Gabriéu. ²⁷Rü ngĩxũtawa naxũ ga wüxi ga pacü ga taguma jatü ngĩmaã maxũcü.

Rü María nixí ga ngíéga. Rü ngíma rü ixátechaũ namaã ga wüxi ga jatü ga Juchegu áégaçü. Rü nüma ga Juche rü nuxçümaxüçü ga áéçgaçü ga Dawítanüxü nixí. ²⁸Rü jema nachica ga María nawa jemaxügu naxücu ga Gabriéu, rü nhanagürü ngíxü: —Nuxmaë Pa Maríax. Tupana rü poraãcü cumaã nataãê. Rü Cori ja Tupana rü cuxütawa nangëxma, rü guxü i ngexügiarü jexera marü cuxü narüngüxëê —nhanagürü. ²⁹Notürü jexguma María nüxü daxgu ga jema dauxüçüãx ga Tupanaärü orearü ngerüü, rü namaã ibaixächiaê ga jema norü ore ga ngímaã nüxü jaxuxü. Rü ngígüãêwa nagu irüxinü ga tüxçüü jemaãcü ngíxü na namoxëxü. ³⁰Rü jexguma ga Gabriéu rü nhanagürü ngíxü: —Pa Maríax, tama name na cumuüxü, erü Tupana rü poraãcü cumaã nataãê. ³¹—Rü nhuxma rü tá tawemacü cuxü inajarütaxu, rü tá cuxãxãcü, rü tá najatü i cuxacü. Rü Ngechuchugu tá cunaxüéga. ³²—Rü nüma rü wüxi ja áéçgaçü ja taxüchicü tá nixí. Rü Tupana ja Taxüchicü Nane tá nixí i naéga. Rü Cori ja Tupana rü tá nuxçümaüçü ga áéçgaçü ga Dawírüü áéçgaçüxü najaxíxëê. ³³—Rü nüma rü guxügutáma Judéugiarü áéçgaçü nixí. Rü tagutáma ínanguxuchi na áéçgaçü na jíixü —nhanagürü. ³⁴Rü jexguma ga María rü Gabriéuna ica, rü ngígürügü: —¿Nhuxãcü tá nixí i ngëma na chaxãxãcüxü, erü taüta chaxãte? —ngígürügü. ³⁵Rü nüma ga Gabriéu rü ngíxü nangãxü, rü nhanagürü: —Tupanaãê i Ünexü tá cuxna nangu. Rü Tupana ja Tacüarü pora rü wüxi i caixanexürüü tá cugu najangaixema. Rü

ngëmacax ngëma õxchana i namaã cuxãxãcüxü rü Tupanapexewa mecüxüchi tá nixí, rü Tupana Nanemaã tá nanaxugü i duüxügi. ³⁶—Rü cutanüxü i Isabéu rü marü ixãxãcü woo marü jaguãxchirex na jíixü. Rü woo ga duüxügi rü:

“Tagutáma ixãxãcü” nhanagürügü ngíxü, notürü i nhuxma rü marü 6 ja tawemacü ngíxü name na marü naxãxãcüxü. ³⁷—Erü Tupanaãxü rü taxüüma naguxcha —nhanagürü. ³⁸Rü jexguma ga María rü ngígürügü: —Chorü Cori ja Tupanaärü duüxü chixí i chamax. Rü marü name i chamaã nanaxü i ngëma chamaã nüxü cuixuxüãcüma —ngígürügü. Rü jexguma ngíxna ínixü ga jema Tupanaärü orearü ngerüü ga dauxüçüãx ga Gabriéu.

María rü Isabéuxütagu inaxüãne

³⁹Rü jexgumaüçüü ga María rü paxama nawa ixü ga guma ñane ga Zacariapata nawa jexmane ga Judéaaneärü dauxchitawa. ⁴⁰Rü Zacariapatawa ingu, rü ijaxücu, rü Isabéuxü irümoxë. ⁴¹Rü jexguma Isabéu nüxü ínügu ga Maríaarü moxë, rü ngürü õxchana ga ngítãnuwa jemaxü rü nixíãxçüü. Rü Tupanaãê ga Ünexü rü Isabéuna nangu. ⁴²Rü jexguma ga Isabéu rü tagaãcü Maríaxü ngígürügü: —Guxü i ngexügiarü jexera Tupana cuxü narüngüxëê. Rü ngëxgumarüü ta cunexü narüngüxëê. ⁴³—¿Tacüwa chame na nuã chauxütagu cunaxüãnexü? Pa Chorü Cori Naëx. ⁴⁴—Erü ngëxguma nüxü chaxínügu i curü moxë, rü chauxacü i chauanüwa

ngëxmaxũ rü norü taãemaã nixĩãxcüü. 45—Cuma rü cutaãe erü nüxũ cujaxõ i norü ore ja Tupana. Rü ngëmacax Tupana tá najanguxëe i ngëma ore i cumaã nüxũ jaxuxũ —ngĩgürügü ga Isabéu. 46Rü jexguma ga María rü ngĩgürügü: —Chama rü chauãewa poraãcü Tupanaxũ chicuãxũ. 47—Rü chorü Cori ja chorü Maxëeruümaã chataãëxũchi. 48—Rü woo wüxi i Tupanaãrü duũxũ i ngearü dïëruãxë chixĩ, notürü Tupana chagu narüxinü. Rü nhamaũcüü i duũxũgü rü taãëxcümaã guxũgutáma choxũ naxugüe. 49—Erü Tupana ja Poracü rü taxũ i mexũ chauxcax naxü. Rü naxüüne i naéga ja Tupana. 50—Rü nüma ja Tupana rü guxũgutáma nüxũ tangechaütümüüügü ja guxãma ja jíxema aixcuma nüxũ muüëxë. 51—Rü guxũ ga norü poramaã tüxũ narüjexera ga guxema tügütama icuãxũügüxe. 52—Rü marü ínanawoxũ ga jema ãëxgacügü ga nügü írütägüxũ. Notürü guxema duũxëgü ga tügü íruxíragüxe, rü poraãcü tüxũ narüngüxëe. 53—Rü guxema tüxũ nataxúxe, rü muxüma tüxna naxã. Notürü guxema muãrü dïëruãxgüxe rü taxuüma tüxna naxããcüma tüxũ ínimügü. 54—Rü poraãcü nüxũ narüngüxëe ga norü duũxũgü ga Judéugü. Rü tama nüxũ inarüngüma na nüxũ ingechaütümüüügüxũ, jexgumarüü ga nuxcümaügüxũ ga tatanüxümaã na inaxunetaxũ. 55—Jerü jemaãcü inaxuneta namaã ga tórü oxí ga Abráü rü namaã ga tatanüxügü na guxũgutáma tüxũ nangüxëxũ —ngĩgürügü ga María. 56Rü tamaëxpüx ga tawemacü

Isabéuxütagu íruxãüx ga María. Rü nhüxmachi ngĩpatacax itaegu.

Juãü ga baiüxëeruüãrü buxchiga

57Rü nawa nangu ga ngunexũ ga na naxíraxacüxũ ga Isabéu. Rü najatü ga ngixãcü. 58Rü jexguma nüxũ nacuãxgüga na nhuxãcü Tupana ngĩmaã mecümaxũ, rü ngĩrü ngaicamagu pegüxũ ga duũxũgü rü ngítanüxügü rü ngixũ ínajadaugü, rü ngixũ narümoxëgü rü ngixũ najataãëgüxëe. 59Rü 8 ga ngunexũguwena rü ínajawiechaxmüpëxechiraügü ga guma ngíne. Rü nanatü ga Zacaríagu nanaxüëgagüchaũ ga duũxũgü. 60Notürü naë ga Isabéu rü tama inaxwãxe. Rü ngĩgürügü: —Narümemae nixĩ i Juãügu tanaxüëga —ngĩgürügü. 61Rü duũxũgü rü nhanagürügü ngixũ: —¿Tüxcüü cunaxwãxe i ngëma naéga? Erü cutanüxütanüwa rü tataxuma ja texé ja ngëmagu áëgaxe —nhanagürügü. 62Rü jexguma ga duũxũgü rü naxmëxwa nanatü ga Zacaríana nacagüe ga tacü rü naéga tã na naxüëgaãxũ. 63Rü jexguma ga Zacaríã rü poperaxũ naxuneta na jexma na naxümatüãxüçax ga naéga. Rü jexma nanaxümatü, rü nhanagürü:

“Juãü tá nixĩ i naéga”, nhanagürü ga namatü. Rü guxüma ga duũxũgü rü nabaixãchiãëgü ga jexguma jema naéga xũ nadaugügu. 64Rü jexgumatama wenaxãrü nidexa ga Zacaríã. Rü inanaxügü ga Tupanaxũ na jacuãxüüxũ. 65Rü jemacax guxüma ga jema duũxũgü ga norü ngaicamagu äpatagüxũ rü poraãcü nabaixãchiãëgü. Rü guxüwama ga jema naãnewa ga Judéaanewa rü

duïxügü nüxü nixuchigagü ga jema ngupetüxü. ⁶⁶Rü guxüma ga nüxü cuáchigagüxü ga jema ngupetüxü, rü nagu narüxünüêêcha. Rü nügümücügüna nacagüe, rü nhanagürügü: —¿Tacı tá nixí i ngêma õxhana? Erü Tupana rü aixcuma naxütawa nangêxma —nhanagürügü.

Zacaría rü Tupanaxü nicuaxüü

⁶⁷Rü nanatü ga Zacariana nangu ga Tupanaãe i Üünexü. Rü nüxü nixu ga jema ore ga Tupana namaã nüxü ixuxü. ⁶⁸Rü nhanagürü: —Name nixí i nüxü ticuaxüügü ja tórü Cori ga nuxcümaücü ga tórü oxi ga Iraearü Tupana. Erü núma tatanüwa nangu na tüxü jamaxêêxüçax i jixema i norü duïxügü na ixügüxü. ⁶⁹—Rü ngêmacax tüxna nanamu ja wüxi ja poracü ja tórü maxêêruü ga nuxcümaücü ga norü duïxü ga Dawítanüxüwa ne ücü. ⁷⁰—Rü jemaãcü Tupana tamaã inaxuneta nawa ga jema nuxcümaügüxü ga norü orearü uruügü ga ixüünegüxü. ⁷¹—Rü Tupana rü namaã nüxü nixu rü nüxna tá tüxü íngauxüxêê i tórü uwanügü rü guxüma i duïxügü i tachi aixü. ⁷²—Rü nuxcümaügüxe ga tórü oxigümaã nüxü nixu na nüxü tangechaütümüügüxü rü tagutáma nüxü ijanangümaxü ga jema tûmamaã inaxunetaxü. ⁷³⁻⁷⁵—Rü jemaãcü ga Tupana rü nuxcümaücü ga tórü oxi ga Abráümaã inaxuneta. Rü namaã nüxü nixu rü tá tüxü íngauxüxêê nüxna i tórü uwanügü na tama imuüêácüma naxüçax i Tupanaärü puracü rü aixcuma mecü na ixügüxü napexewa i guxü i tórü maxüwa i wüxichigü i ngunexügu —nhanagürü

ga Zacaría. ⁷⁶Rü nhanagürü ta: —Cumax, Pa Chaunex, rü Tupana ja Taxüchicüarü orearü uruümaã tá cuxü naxügü. Erü cuma rü tá Corixüpa joxni duïxügümaã nüxü cuixu i nachiga ja Cori. ⁷⁷—Cuma rü Coriarü duïxügüxü tá nüxü cucuaxêê na Tupana tá nüxü nüxü ngechaüxü i norü pecadugü na ngêmaãcü najauxgüãxüçax i maxü i taguma güxü. ⁷⁸⁻⁷⁹—Erü nüxü tangechaütümüügü ja Tupana ja poraãcü tüxü ngechaücü. Rü ngêmacax dauxügüxü i naãnewa taxçax ne nanamu i nhama i naãnearü ngóonexêêruü i ngexwacaxüxü na nangóonetanüxêêaxüçax i ngêma duïxügü ga noxri guxügüma norü chixexügüga äücümaxüwa jexmagüxü. Rü núma tá tüxü narüngüxêê na Tupanamaã rüngüxmüêxüçax —nhanagürü ga Zacaría. ⁸⁰Rü jema õxhana rü nijachigü rü wüxichigü ga ngunexügu jexeraãcü Tupanaxü nicuáchigü. Rü dauxchita ga ngextá taxüema íxápataxüwa najexma nhüxmata jema ngunexüwa nangu ga na Judéugüxü nügü nacuaxêêxü.

Ngechucharü buxchiga

(Mt 1.18-25)

2 ¹Rü jexguma Agutu äêxgacü ga tacü ixixgu ga Romawa, rü nanaxunagü ga na jaxügüãxü ga guxüma ga duïxügü ga guxü ga naãnewa. ²Rü jema nüxíraüxü ga duïxügüarü ugüchiga, rü nanaxü ga jexguma Quirinu äêxgacü ixixgu ga Síriaarü naãnewa. ³Rü guxüma ga duïxügü rü wüxichigü norü ñane ga nagu nabuxünewa nixüchigü ga jéma na

jaxugüãxũcax. ⁴Rü jemacax ga Juche rü Gariréanewa jexmane ga ãne ga Nacharétuwa ínaxũxũ, rü Judéaarü naánewa jexmane ga ãne ga Beréüwa naxũ. Rü guma nixĩ ga ãne ga nuxcúmaxũcü ga ãëxgacü ga Dawí nagu buxũne. Rü jemacax nixĩ ga Juche ga jéma naxũxũ, jerü Dawítanũxũ nixĩ ga nûmax. ⁵Rü Beréüwa naxũ ga Juche na jaxugüxũcax wüxigu ngímaã ga María ga ngímaã naxãmãxchaũcü. Notürü ga María rü íxãũcharaũ ga na naxãxãcũxũ. ⁶Rü jexguma Beréüwa najexmagüjane, ngĩxna nangu ga ngírü ngunexũ ga na naxíracaxũ ga María. ⁷Rü jexma nabu ga nüxíraũcü ga ngĩne. Rü naxchápenüümaã inanuque. Rü wüxi ga wocaarü chibüchicagumare inacanagüxëë, jerü marü guxũma nixããcu ga ucapu nawa ga guma pegüpataũ.

**Dauxũcüãx ga Tupanaärü orearü
ngeruũchiga rü carnerugüarü
daruũchiga**

⁸Rü Beréüärü ngaicamana najexmagü ga nhuxre ga carnerugüarü daruũgü ga chütacü nachitaũwa norü carnerugüna ídaugũxũ. ⁹Rü ngürüãchi jema carnerugüarü daruũgücax nangox ga wüxi ga orearü ngeruũ ga dauxũcüãx. Rü Cori ga Tupanaärü jauracüümaã naxcax nangóone ga guxũwama. Rü poraãcü namuũë. ¹⁰Notürü jema orearü ngeruũ ga dauxũcüãx, rü nhanagürü nüxũ: —¡Tãú i pemuĩëxũ! erü pexcax nuã chanange i wüxi i ore i mexëchixũ i guxũ i duũxügüarü taãëxëëruũ tá íxĩxũ. ¹¹—Eri nhuxma rü Beréügu nabu ja perü maxëxëëruũ. Rü nûma rü Cori ja

Cristu nixĩ. ¹²—Rü nhaã tá nixĩ i perü cuaxruũ. Rü tá nüxũ ipejangau i wüxi i õxhana i naxchápenüümaã nuquexũ rü wocaarü chibüchicagu caxũ —nhanagürü. ¹³Rü jexgumatama ngürüãchi jema dauxũcüãx ga orearü ngeruũxütawa nangox ga muxũma ga togü ga dauxũcüãx ga orearü ngeruũgü. Rü Tupanaxũ nicuaxũügü, rü nhanagürügü: ¹⁴—Rü nhuxma rü Tupanaxũ ínicuaxũügü rü ínataãëgü i dauxũguxũ i naánewa. Rü pema i nhama i naãnecüãx i Tupana pemaã taãëgüe, rü name nixĩ i pegümaã perüngüxmüë —nhanagürügü. ¹⁵Rü jexguma dauxũwa naxíxguwena ga jema orearü ngeruũgü rü jema carnerugüarü daruũgü rü nügümücügümaã nhanagürügü: —¡Ngĩã ítajadau i Beréüwa i ngëma ngupetüxũ i Cori ja Tupana tamaã nüxũ íxuxũ nawa i norü orearü ngeruũgü! —nhanagürügü. ¹⁶Rü paxa inaxĩãchi, rü jéma naxĩ. Rü jexma nüxũ najangau ga Juche rü María rü ga õxhana ga wocaarü chibüchicagu caxũ. ¹⁷Rü jexguma jema õxchanaxũ nadaugügu ga jema carnerugüarü daruũgü, rü duũxügümaã nüxũ nixugüe ga jema ore ga Tupanaärü orearü ngeruũ ga dauxũcüãx namaã nüxũ íxuxũ ga jema õxchanachiga. ¹⁸Rü guxũma ga duũxügü ga nüxũ ínüëxũ ga jema carnerugüarü daruũgüarü ore rü namaã nabaixãchiãëgü. ¹⁹Notürü ga María rü inajaxu ga guxũma ga jema ngupetüxũ rü ngĩãëgu namaã inguxũ rü nagu íruxĩnúëcha. ²⁰Rü nawoegu ga jema carnerugüarü daruũgü. Rü taãëácüma Tupanaxũ nicuaxũügü naxcax ga

guxúma ga jema nüxü naxĩnüêxü rü nüxü nadaugüxü jerü aixcuma jema orearü ngerüü ga dauxüçüãx namaã nüxü ixuxürrüü nangupetü.

Õxhana ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa nanagagü

²¹Rü jexguma 8 ga ngunexü nüxü jexmagu ga na nabuxü ga õxhana, rü ínanawiechaxmüpexechiraügü. Rü Ngechuchugu nanaxüégagü. Rü jematama nixĩ ga naéga ga dauxüçüãx ga Tupanaärü orearü ngerüü Maríamaã nüxü ixuxü ga taüta namaã naxãxácügu. ²²Rü jexguma marü janguxgu ga jema ngunexü na tupauca ga taxünewa Tupanapexewa na nügü jamexêégüxü rü jéma naxĩ na jemaäcü Tupanapexewa janguxêégüãxüçax ga jema Muíséarü mugü nüxü ixuxürrüü. Rü Jerucharéüwa ga tupauca ga taxünewa nanagagü ga õxhana na Tupanana namugüãxüçax. ²³Rü jemaäcü nanaxügü jerü Tupanaärü mugüwa naxümatü, rü nhanagürü:

“Ngêxguma wüxi i nge rü najatügu i nüxüraüxü i ngĩxácü, rü tanaxwaxe i Cori ja Tupanana tanamu”,

nhanagürü. ²⁴Rü jéma naxĩ rü jéma nanagagü ga taxre ga muxtucugü ga jexwacax jaexü, na Tupanacax nadaiaüxüçax ga paigü ga tupaucawa, jerü jema nhanagürü ga Tupanaärü mugüwa. ²⁵⁻²⁶Rü jexgumaüçüü Jerucharéügu naxächüü ga wüxi ga jatü ga Simiáügu áégacü. Rü wüxi ga jatü ga mecümacü nixĩ ga nümax, rü aixcuma Tupanaxü ngechaücü nixĩ. Rü nüma rü guxüguma ínananguxêê na nhuxguacü tá ínanguxü ja Judéguärü nguxüxêëruü ja Cristu. Rü

Tupanaãê i Üünexü rü Simiáüxütawa najexma, rü nüxü nüxü nacuxêê na táüxütáma najuxü ega tama nüxü nadauxiragu ja Cristu ja Cori ja Tupana núma namucü. ²⁷Rü jema ngunexügu rü tupauca ga taxünewa Simiáüxü naxüxêê ga Tupanaãê i Üünexü. Rü jéma najexma ga Simiáü ga jexguma Juche rü María tupaucawa nagagügu ga õxhana ga Ngechuchu na Tupanana namugüãxüçax na jemaäcü janguxêégüãxüçax ga Muíséarü mu. ²⁸Rü Ngechuchuxü naganagü ga Simiáü. Rü Tupanaxü nicuaxüü, rü nhanagürü: ²⁹—Pa Corix, nhuxma rü marü name na chajuxü, erü marü cujanguxêê ga jema chamaã icuxunetaxü. ³⁰⁻³¹—Rü chauxetümaãxüchi nüxü chadau ja daa Maxêxêëruü ja guxü i duüxügüçax núma cunamucü. ³²—Rü nüma nixĩ i ngóonexêëruü naxçax i guxüma i duüxügü i tama Judéguü ixügüxü. Rü nhaã õxchanagagu rü togü i duüxügü tá nüxü nicuaxüügu i curü duüxügü i Judéguü —nhanagürü. ³³Rü Juche rü María rü nabaixächiaëgü namaã ga Simiáüärü ore ga nhuxäcü õxchanachigamaã na jadexaxü. ³⁴Rü jexguma ga Simiáü rü Tupanana naca na meã nüxü nangupetügüxüçax ga Juche rü María rü õxhana. Rü nhanagürü ngixü ga María ga Ngechuchu naë: —Dücac, nhaã õxhana rü tá nanamaxêê i muxüma i Judéguü, notürü ngéma tama nüxü jaxögüchaüxü rü tá inajarütauxe. Rü nüma rü wüxi i cuaxruü tá nixĩ i duüxügüçax, rü muxüma tá nüxü naxoe. ³⁵—Rü ngémaäcü tá nanangoxêêäma i guxüma i naäëwa nagu naxĩnüêxü i muxüma i duüxügü. Rü guxüma i ngéma

tá nhaã õxchanaxũ ngupetũxũ rü nhama wüxi i cüchi i curü maxũnewa jartiwáxũrüü tá cuxũ nangux, Pa Maríax —nhanagürü. ³⁶Rü jéma ta ijexma ga wüxi ga ngecü ga Tupanaärü orexü ixücü. Rü Ana nixí ga ngĩéga. Rü Panuéxácü ijixí, rü Ácherutanũxũ ijixí. Rü marü jaguãxũchi ijixí. Rü jexguma napaxüchigutama ixáte. Notürü 7 ga taunecüguxicatama ngĩtemaã ijarixũüxũ, jerü naju ga ngĩte. ³⁷Rü jemaãcü wüxi ga jutecü ga jaguãxũchi ijixí, jerü 84 nixí ga ngĩrü taunecü. Rü taguma tupauca ga taxũnewa íxũxũ. Rü guxũguma ngunecü rü chütacü rü naxaureãcüma ijumuxëécha. Rü jemaãcü Tupanaxũ ijacuãxũü rü inataxëé. ³⁸Rü jexgumatama Simiáü ídexasjane, rü jéma ingu ga Ana. Rü Tupanana moxë íxã. Rü iinaxügü ga õxchana ga Ngechuchuchiga na jadexaxũ napexewa ga guxũma ga jema Judéugü ga Jerucharéüçãx ga Cristuxũ ínanguxëégũxũ na norü nguxuchixëërüü jixũçãx.

Íãne ga Nacharéтуçãx nawoegu

³⁹Rü jexguma marü janguxëégüãguwena ga guxũma ga jema Tupanaärü mugü nüxü ixuxü, rü Juche rü María rü naxçãx nawoegu ga norü íãne ga Nacharéту ga Garíreaanewa jexmane. ⁴⁰Rü ga õxchana rü nijachigü, rü jexeraãcü niporachigü, rü jexeraãcü nüxü nicuáchigü. Rü Tupana rü poraãcü nüxü narüngũxëé.

Bucü ga Ngechuchu rü tupauca ga taxũnewa naxo

⁴¹Nanatü rü naë rü gucü ga taunecügu Jerucharéüwa taxũxũ naxçãx ga

Üpetüchigaarü peta. ⁴²Rü jexguma Ngechuchu 12 ga taunecü nüxü jexmagu, rü Jerucharéüwa taxí namaã ga nanatü rü naë, jerü jema nixí ga Judéugücüma naxçãx ga Üpetüchigaarü peta. ⁴³Rü jexguma jagüechigagu ga Üpetüchigaarü peta, rü tümachiüçãx tawoegu ga nanatü rü naë. Notürü ga Ngechuchu rü tümãéchita tüxna Jerucharéügu narüxãüx. ⁴⁴Rü tümã nüxü tacuãxgügu rü jema muxü ga duüxügü ga tümaweama íxũxũtanũxũtanügu naxã ga Ngechuchu. Rü jemaãcü marü itaxí ga wüxi ga ngunexũ. Notürü jexguma naxçãx tadaugügu tümatanũxũtanügu rü jema tüxü cuãxgũxũtanügu rü tama nüxü itajangaugü. ⁴⁵Rü jemacãx wenaxärü Jerucharéüçãx tawoegu na jexma naxçãx tajadaugüxũçãx. ⁴⁶Rü tamaçxpüç ga ngunexũguwena Ngechuchuxü itajangaugü ga tupauca ga taxũnegu. Rü jéma narüto natanüwa ga jema ngüxëéruügü ga Tupanaärü mugüwa nguxëétaegũxũ, rü inarüxĩnú ga norü nguxëétae, rü nüxna nicachigü. ⁴⁷Rü guxũma ga jema duüxügü ga Ngechuchuxü ínüëxü, rü nãxãxãchiãégü na nhuxãcü nüxü nacuãxüchixü rü meãma nangãxũãxü. ⁴⁸Rü jexguma nanatü rü naë nüxü daugügu rü taãxãxãchiãégü. Rü naë rü nhatarügü nüxü: —Pa Chaunex, çtüxciü tomaã ngexü cuwagü? Cunatü rü chama rü poraãcü cuçãx taxoegaãécüma cuçãx tadaugüecha —nhatarügü. ⁴⁹Rü jexguma ga Ngechuchu rü nhanagürü: —Çtüxciü chauxçãx pedaugü? ÇTama exna nüxü pecuãx na woetama Chaunatüchiüwa tá changëmaxü? —nhanagürü. ⁵⁰Notürü ga tümãgü rü tama nüxü tacuãxgüéga ga

jema tímamaã nüxũ jaxuxũ. ⁵¹Rü jexguma ga Ngechuchu rü tímawe nataegu ga Nacharétuwa. Rü guxũguma meã tímaga naxínüecha. Rü naë ga María rü ngiãewa nagu irúxínüecha ga guxũma ga jema ngupetüxũ. ⁵²Rü nijachigü ga Ngechuchu, rü jexeraãcü nüxũ nicuáchigü. Rü Tupana rü namaã nataãë, rü guxũma ga duũxũgü rü ta namaã nataãëgü.

**Juáü ga baiüxëëruü rü dauxchitawa
ga ngextá taxúema íxãpataxüwa
orexü nixu**

(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Ju 1.19-28)

3 ¹Rü jexguma Tibériu 15 ga taunecü ãëxgacü ga tacü ixíxgu ga Romawa, rü jexguma nixí ga Póüchiu Piratu rü Judéaaneärü ãëxgacü jüxũ, rü Erudi rü Gariréaaneärü ãëxgacü jüxũ, rü naëneë ga Piripi rü Ituréaane rü Taconíteaneärü ãëxgacü jüxũ, rü Lisániã rü Abirínüãneärü ãëxgacü jüxũ. ²Rü Aná rü Caipá rü paigüeru nixígü ga jexguma. Rü jexguma nixí ga Juáü ga Zacaría nanemaã jadexaxü ga Tupana ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxüwa. ³Rü guxũma ga jema nachicagü ga Judáücutüarü ngaicamana jexmagüxũgü nixügüchigü ga Juáü. Rü duũxũgümaã nüxũ nixuchigü ga na namexü na nüxũ naxoexü ga nacümagü ga chixexü rü ínabaiüxü, na jemaãcü Tupana nüxü nüxü nangechaüxüçax ga norü pecadugü. ⁴Rü guma nuxcúmaücü ga Ichaía ga Tupanaärü orearü urüü naxümatüxürüü nixí ga nangupetüxü. Jerü duũxũgüarü maxüärü mexëëchigaxü nixu ga jexguma nhaxgu:

“Ngëma nachica i ngextá taxúema íxãpataxüwa rü tá nangëxma i

wüxi i duũxü i ngëma tagaãcüma nhaxü: ‘¡Pegü pemexëë naxçax ja Cori! ¡Rü naxçax ipejanawëxächixëë i perü maxü!’ ⁵Rü guxãärü maxü rü nanaxwaxe i inajarüwëxächi nhama wüxi i ngatexü rügütaxürüü na ijawéxüçax i nama. Rü guxãma ja jíxema tügü irütagüxe rü tanaxwaxe i ítarüxí nhama wüxi ja maxpúnetapexe idoxochixëëxürüü. Rü guxũma i nacüma i wüxü rü nanaxwaxe i inajarüwëxächigü. Rü ngëma duũxũgüarü maxüwa tama mexü rü nanaxwaxe i najamexëëgü. ⁶Rü guxũma i duũxũgü rü tá nüxũ nadaugü ja jima Maxëëëruü ja Tupana núma namucü”,

nhanagürü ga Ichaíaarü ore ga ümatüxüwa. ⁷Rü jexguma Juáüxütawa naxíxgu ga duũxũgü na ínabaiüxëëãxüçax, rü nüma ga Juáü rü nhanagürüama nüxü: —Pema rü äxtapearü duũxũgü peixígü. ¿Rü nhuxãcü nagu perüxínüë na naxchaxwa peibuxmüxü i ngëma pocu i äñcümaxüchixü i marü ingaicaxü ega tama nüxü perüxoegu i pecüma i chixexü? ⁸—¡Rü meã pemaxë na ngëmaãcü guxũma i duũxũgü nüxü daugüxüçax na aixcuma marü nüxü perüxoexü i pecüma i chixexü! Rü tama name i nhaperügügü:

“Täüxütáma Tupana toxü napocue, erü Abráütanüxü tixígü” nhaperügügü. Erü tama ngëmacax nixí ja Tupana i duũxũgüxü najaxuxü. Rü pemaã nüxü

chixu rü ngëxguma Tupana naxwaxegu rü tama nüxü naguxcha na daa nutawa Abráütanüxü nanguxüxëxü.

9—Tupanaärü juema rü marü ímemare na jadaxüáxüçax i ngëma nanetügü i tama mexü. Rü guxüma i nanetügü i chixearü óóxü rü tá nadaxü, rü nhüxmachi üxüwa tá ínagu —nhanagürü ga Juáü. 10Rü jexguma ga duüxügü rü Juáüna nacagü, rü nhanagürügü: —¿Tacı exna nixí i mexü na tanaxüxü? —nhanagürügü. 11Rü Juáü rü nanangäxü rü nhanagürü: —Texé ja taxrearü dejuxüchiruáxé rü name nixí i texé ja tüxü nataxüxena tanaxä. Rü texé ja ónaáxé rü name nixí i texé ja ngearü ónaáxëmaã tangau i túmaärü óna —nhanagürü. 12Rü Juáüxütawa naxí ta ga nhuxre ga jatügü ga Romaärü äëxgacüçax dïëru ngixü ideetanüxü. Rü nanaxwaxegü ga Juáü na ínabaiüxëxü. Rü Juáüna nacagü, rü nhanagürügü: —Pa Núgëxëruüx, ¿Tacı nixí i mexü na tanaxüxü i tomax? —nhanagürügü. 13Rü Juáü rü nhanagürü nüxü: —Tama name i äëxgacü pemaã nüxü ixuxüärü jexera penajauxgü i dïëru i duüxügüxütawa —nhanagürü. 14Rü nhuxre ga churaragü rü ta Juáüna nacagü, rü nhanagürügü: —¿Toma rü tacı nixí i mexü na tanaxüxü? —nhanagürügü. Rü nanangäxü ga Juáü rü nhanagürü: —Tama name i texéxü pëxäxüneácüma túmaärü ngëmaxügü pepuxü. Rü tama name i tacı rü doraxü tímachigaxü peixu na ngëmaäcü túmaärü ngëmaxügü pepuxüçax. Rü name nixí i ngëma dïëru i äëxgacü pëxü ngímaã naxütanücümaãtama petaãëgü rü tama

jexeracüçax ípeca —nhanagürü. 15Rü jexguma ga duüxügü rü poraäcü ínananguxëëgü na paxa ínanguxü ga Tupana Nane ga Cristu. Rü nagu narüxínüë ga na bexmana Juáü rü Cristu jíixü. 16Notürü ga Juáü rü guxäxü nhanagürü: —Aixcuma i chama rü dexáwamare pëxü íchabaiüxëë, notürü tá ínangu i to i Tupanaärü orearü urüü, rü nüma tá pexna nananguxëë i Tupanaäë i Üünëxü wüxi i üxüemaruü. Erü nüma rü poraäcü choxü narüjexera na äëxgacü jíixü. Rü chama rü napëxewa rü taxuwama chame rü bai i norü chapatucunüärü wëgüwa chame. 17—Rü nüma rü marü ínamemare na nhama i naãnewa jadexechiäxüçax i norü duüxügü nhama wüxi ja jatü trigu naátüna idexechixürüü. Rü ngëmaäcü tá najadexechi i ngëma noxrü ixígüxü na naxütawa nangëxmagüxüçax, notürü ngëma tama noxrü ixígüxü, rü tá ínangu nawa ja jima üxü ja taguma ixoxüne —nhanagürü. 18Rü jema oremaã rü muxüma ga to ga ucuxëgümaã, rü Juáü duüxügümaã nüxü nixu ga ore ga mexü ga Ngechuchuchiga. 19Rü Juáü rü äëxgacü ga Erudixü nanga, jerü ngímaã naxämax ga Erudía ga naëneë ga Piripi namax. Rü nananga ta naxçax ga jema togü ga chixëxü ga naxüxü. 20Notürü ga Erudi rü tama Juáüga naxínü. Rü jexeraxü ga chixëxü naxü, jerü pocupataüwa Juáüxü namu.

Ngechuchuarü baiechiga
(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

21Naxüpa ga na napocuxü ga Juáü, rü guxüma ga duüxügüxü

ínabaiũxêẽxguwena, rü Ngechuchuxũ rü ta ínabaiexêẽ. Rü jexguma Ngechuchu íjmunxêjane rü ningena ga dauxũguxũ ga naãne. ²²Rü Tupanaãê i Üünexũ rü wüxi ga muxtucurũ inanago rü Ngechuchuna nangu. Rü dauxũwa inanaxũ ga wüxi ga naga ga nhaxũ: —Cuma nixĩ i Chaune i cuxũ changechaũxũchicü, rü cumaã chataãẽxũchicü —nhaxũ.

Ngechuchu ja Cristuarü oxigü

(Mt 1.1-17)

²³Maneca 30 ga tauncü nüxũ najexma ga Ngechuchu ga jexguma norü puracü inaxügügu. Rü duũxügü nagu narüxinüê rü Ngechuchu rü Juche nane nixĩ.

Rü Juche rü Elí nane nixĩ.

²⁴Rü Elí rü Matá nane nixĩ.

Rü Matá rü Lewí nane nixĩ.

Rü Lewí rü Merequí nane nixĩ.

Rü Merequí rü Janaĩ nane nixĩ.

Rü Janaĩ rü Juche nane nixĩ.

²⁵Rü Juche rü Matatía nane nixĩ.

Rü Matatía rü Amó nane nixĩ.

Rü Amó rü Naú nane nixĩ.

Rü Naú rü Echi nane nixĩ.

Rü Echi rü Nagaĩ nane nixĩ.

²⁶Rü Nagaĩ rü Máãte nane nixĩ.

Rü Máãte rü Matatía nane nixĩ.

Rü Matatía rü Semeĩ nane nixĩ.

Rü Semeĩ rü Juche nane nixĩ.

Rü Juche rü Judá nane nixĩ.

²⁷Rü Judá rü Juana nane nixĩ.

Rü Juana rü Resá nane nixĩ.

Rü Resá rü Zorobabé nane nixĩ.

Rü Zorobabé rü Salatié nane nixĩ.

Rü Salatié rü Neri nane nixĩ.

²⁸Rü Neri rü Merequí nane nixĩ.

Rü Merequí rü Adi nane nixĩ.

Rü Adi rü Cosáũ nane nixĩ.

Rü Cosáũ rü Elmada nane nixĩ.

Rü Elmada rü Erú nane nixĩ.

²⁹Rü Erú rü Josué nane nixĩ.

Rü Josué rü Eliéze nane nixĩ.

Rü Eliéze rü Jorí nane nixĩ.

Rü Jorí rü Matá nane nixĩ.

Rü Matá rü Lewí nane nixĩ.

³⁰Rü Lewí rü Simeáũ nane nixĩ.

Rü Simeáũ rü Judá nane nixĩ.

Rü Judá rü Juche nane nixĩ.

Rü Juche rü Jona nane nixĩ.

Rü Jona rü Eriaquí nane nixĩ.

³¹Rü Eriaquí rü Meréa nane nixĩ.

Rü Meréa rü Mená nane nixĩ.

Rü Mená rü Matatá nane nixĩ.

Rü Matatá rü Natáũ nane nixĩ.

Rü Natáũ rü Dawí nane nixĩ.

³²Rü Dawí rü Jesé nane nixĩ.

Rü Jesé rü Obede nane nixĩ.

Rü Obede rü Buá nane nixĩ.

Rü Buá rü Sará nane nixĩ.

Rü Sará rü Naású nane nixĩ.

³³Rü Naású rü Aminadá nane nixĩ.

Rü Aminadá rü Admí nane nixĩ.

Rü Admí rü Arni nane nixĩ.

Rü Arni rü Eróũ nane nixĩ.

Rü Eróũ rü Faré nane nixĩ.

Rü Faré rü Judá nane nixĩ.

³⁴Rü Judá rü Jacú nane nixĩ.

Rü Jacú rü Isaqui nane nixĩ.

Rü Isaqui rü Abráũ nane nixĩ.

Rü Abráũ rü Terá nane nixĩ.

Rü Terá rü Nacú nane nixĩ.

³⁵Rü Nacú rü Serugue nane nixĩ.

Rü Serugue rü Ragaú nane nixĩ.

Rü Ragaú rü Fáreque nane nixĩ.

Rü Fáreque rü Ebe nane nixĩ.

Rü Ebe rü Sará nane nixĩ.

- ³⁶ Rû Sará rû Cainá nane nixĩ.
 Rû Cainá rû Arfade nane nixĩ.
 Rû Arfade rû Sêũ nane nixĩ.
 Rû Sêũ rû Noé nane nixĩ.
 Noé rû Laméque nane nixĩ.
- ³⁷ Rû Laméque rû Metusalé nane nixĩ.
 Rû Metusalé rû Enoqui nane nixĩ.
 Rû Enoqui rû Jarete nane nixĩ.
 Rû Jarete rû Mararé nane nixĩ.
 Rû Mararé rû Cainá nane nixĩ.
- ³⁸ Rû Cainá rû Enú nane nixĩ.
 Rû Enú rû Sete nane nixĩ.
 Rû Sete rû Adáũ nane nixĩ.
 Rû Adáũ rû Tupana nane nixĩ.

Ngechuchuxũ naxü ga Chataná

(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

4 ¹Ngechuchuxütawa najexma ga Tupanaãe i Üünexũ. Rû jexguma Judáũchiüwa ínaxũãchigu ga Ngechuchu, rû Tupanaãe i Üünexũ rû dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxũwa nanaga. ²Rû jéma najexma ga 40 ga ngunexũ. Rû ngoxo ga Chataná rû nüxũ naxü. Rû jexguma jéma najexmagu rû taguma nachibü. Notürü ga jixcama rû nataija. ³Rû jexguma ga ngoxo ga Chataná rû nhanagürü nüxũ: —Ega aixcuma Tupana Nane cuixĩgu, rû jdaa nutamaã nüxü ixu na põixũ nanguxuchixũçax! —nhanagürü ga Chataná. ⁴Rû Ngechuchu nanangãxũ rû nhanagürü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rû nhanagürü:

“Tãxütáma õnamaãxĩca namaxê i duũxügü, notürü guxüma i ore i Tupana nüxü ixuxũ tá nixĩ i duũxügüxü maxêxêxü”,
 nhanagürü. ⁵Rû jexguma ga ngoxo ga Chataná rû wüxi ga mǎxpünetapexewa

nanaga. Rû jéma paxaãchi nüxũ nüxũ nadauxêê ga guxüma ga nachiũãnegü ga nhama ga naãnecũãx. ⁶Rû Chataná rû nhanagürü nüxũ: —Guxũ i nhaã nachiũãnegü i mexũ rû norü ngêmaxügü rû chi cuxna chanaxã. Erü choxrü nixĩ i guxüma i nhaãgü, rû tüxna chanaxã ja texé ja chama chorü me ixĩxê na tüxna na chanaxãxũ. ⁷—Rû ngêxguma chi chapexegu cucaxãpüxügu rû choxũ cuicuaxüügu rû cuxrü chi nixĩ i guxüma i nhaã cuxũ chawéxü —nhanagürü. ⁸Notürü ga Ngechuchu rû nanangãxũ, rû nhanagürü: —¡Choxna ixügachi! Pa Chatanáx. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rû nhanagürü:

“¡Nüxũ icuaxüü ja Cori ja curü
 Tupana, rû jimaãxüxĩcatama
 napuracü!”

nhanagürü. ⁹Rû jexguma ga ngoxo ga Chataná rû Jerucharéũ ga íãnewa nanaga. Rû tupauca ga taxünetapexegu nanamunagü. Rû nhanagürü nüxũ: —Ega aixcuma Tupana Nane cuixĩgu, rû jnuã cugü rütae! ¹⁰—Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rû nhanagürü:

“Tupana tá nanamu i norü orearü
 ngeruügü i dauxüçũãx na cuxna
 nadaugüxüçax. ¹¹Rû
 naxmexmaã tá cuxũ nijauxgü
 na tama çacü rû nutagu
 cungüxüçax”,

nhanagürü. ¹²Rû Ngechuchu nanangãxũ rû nhanagürü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rû nhanagürü ta:

“¡Tama name i nüxũ na cuxüxü ja
 Cori ja curü Tupana!”

nhanagürü. ¹³Rû jexguma marü taxucürüwama Ngechuchuxũ naxüxgu, rû nüma ga Chataná rû nüxna ninha

nhuxmata nüxü ijangau na nhuxäcü wena nüxü na naxüü.

**Ngechuchu rü Gariréaanewa
inanaxügü ga norü puracü**
(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

¹⁴Rü Ngechuchu rü Gariréaanecax nataegu. Rü Tupanaãe i Üünexü rü naxütawa najexma rü poraäcü nanaporaxëe. Rü ga duüxügü rü nachiga nidexagü ga guxü ga jema naãnewa. ¹⁵Rü wüxichigü ga ñaneärü ngutaqexepataüguwa rü nanguxëëtae. Rü guxüma ga duüxügü rü nüxü nicuaxüügü.

**Nacharétuwa najexma ga
Ngechuchu**
(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

¹⁶Rü Nacharétuwa naxü ga Ngechuchu. Rü guma nixí ga ñane ga nanatügü nawa najaxëëgine. Rü ngüxchigaarü ngunexügu rü ngutaqexepataügu naxücu, jerü jema nixí ga nacüma ga guxü ga ngüxchigaarü ngunexügu. Rü jéma inachi rü duüxügücax nüxü nadaumatü ga Tupanaärü ore ga ümatüxü. ¹⁷Rü nüxna nanaxägü ga popera ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaía ümatüxü. Rü jexguma jangenaátüagu, rü nüxü inajangau ga ngextá ínaxümatüxüwa ga ore ga nhaxü:

¹⁸ “Cori ja Tupanaãe rü chauxütawa nangëxma. Rü nüma rü choxü naxuneta na nüxü chixuxücax i ore i mexü namaã i ngëma duüxügü i ngearü diëruãxgüxü. Rü choxü namu na ngëma duüxügü i pecadutüüwa

ngëxmagüxümaã nüxü na chixuxücax rü tá na ínanguxüxü. Rü choxü namu na chajadauchixetüxëëgüxücax i ngëma ingexetügüxü rü na íchananguxüxëëxücax i ngëma duüxügü i togümexëwa ngëxmagüxü. ¹⁹Rü núma choxü namu na duüxügümaã nüxü chixuxücax na Tupana nüxü rüngüxëëchaüxü i ngëma nüxü jaxögüxü”,

nhanagürü ga jema ore. ²⁰Rü jexguma ga Ngechuchu rü nügüna nananuxächíatü ga popera. Rü ngutaqexepataüärü daruüna nanaxã rü nhuxmachi ínarüto. Notürü guxüma ga jema ngutaqexepataüwa jexmagüxü ga duüxügü rü nüxü narüdaunüëcha. ²¹Rü jemacax Ngechuchu inanaxügü ga duüxügümaã na jadexaxü, rü nhanagürü: —Nhuxmatama nixí i pepexewa Tupana janguxëëxü i nhaã ore ga Ichaía ümatüxü —nhanagürü. ²²Rü guxüma ga duüxügü rü meã Ngechuchuchiga nidexagü. Rü nabaxächíäëgü namaã ga jema ore ga mexü ga namaã nüxü jaxuxü. Notürü tama aixcuma najaxögüchaü. Rü jemacax nügüna nacagü rü nhanagürügü: —¿Taux exna daa jiixü ja Juche nane? —nhanagürügü. ²³Rü Ngechuchu rü nhanagürü nüxü: —Chama nüxü chacuax rü tá chamaã penaxuxuchi i ngëma ore i nhaxü: “Pa Duturux ;Cugütama rümexëë!” nhaxü. Rü exna tá choxü nhaperügügü: “Jema mexü ga taxü ga nüxü taxínüëxü ga Tupanaärü poramaã cuxüxü ga Caparnáüwa, rü tanaxwaxe i nuã curü

ĩanewa rü ta na cunaxũxũ”, nhaperügügü tá. ²⁴Rü nidexachigüama ga Ngechuchu: —Aixcuma pemaã nüxũ chixu rü guxũma i Tupanaãrũ orearũ uruũ, rü norũ ĩãnewatama i duũxũgũ rü tama meã nanajauxgũ. ²⁵—Rü aixcuma pemaã nüxũ chixu rü Iraéanewa rü najexma ga muxũchixũma ga ngexũgũ ga ijutegũxũ ga jexguma Ería maxũgu. Rü jexguma nixĩ ga tamaẽxpũx ga tauncüariũ ngãxũ rü taguma napuxũ, rü poraãcü nangúxũ ga taija ga guxũ ga jema naãnewa.

²⁶—Notürũ ga Tupana rü tama wüxi ga Iraéanecũãx ga jutecũxũtawa Eríaxũ namu. Notürũ ngĩxũtawa nanamu ga jema jutecü ga Sarepacũãx ga Sidãũãrũ ĩãneãrũ ngaicamagu áchiũcü. ²⁷—Rü jexguma namaxũgu ga Erichéu, rü Iraéanewa najexmagü ta ga muxũma ga duũxũgũ ga chaxünemaã iãaaweexũ. Notürũ taxuũma ga jema iãaaweexũ ga Iraéanewa jexmagũxũ rü naxçax nitaaneẽ. Rü Namáũ ga Sríaanecũãxícata ma nixĩ ga guma naxçax jataanecü —nhanagürũ ga Ngechuchu. ²⁸Rü jexguma jema orexũ naxĩnüëgu, rü guxũma ga jema duũxũgũ ga guma ngutaquexepataũwa jexmagũxũ rü poraãcü naxçax nanuẽ. ²⁹Rü inachigü ga duũxũgũ rü Ngechuchuxũ ĩnatãxũchigü ga guma ĩãnewa. Rü guma maxpũne ga guma ĩãne nawa jexmanetapexewa nanagagü na jéma janataegũãxũçax. ³⁰Notürũ ga Ngechuchu rü norũ ngãxũtaniwa ĩnaxũxũãma, rü ĩnixũ.

**Wüxi ga jatü ga ngoxo nawa
jexmaxũchiga
(Mr 1.21-28)**

³¹Rü jexguma ga Ngechuchu rü Gariréaaneãrũ ĩãne ga Caparnáũwa

naxũ. Rü ngũxchigaarũ ngunexũgu jéma duũxũgũxũ nangúexẽ. ³²Rü duũxũgũ rü nabãixãchiãëgü namaã ga norũ nguxẽetae, jerũ Tupanaãrũ poramaã nidexa. ³³Rü guma ngutaquexepataũwa najexma ga wüxi ga jatü ga ngoxo nawa jexmaxũ. Rü aita jéma naxü, rü nhanagürũ: ³⁴—iToxna ixũgachi! ¿Tũxcüũ totanüwa cuxũ, Pa Ngechuchux, Pa Nacharétucũãx? ¿Nuã cuxũ na toxũ cüdaixũçax? Chama cuxũ chacuãx na Tupana Nane ja Üünecü na cuiĩxũ —nhanagürũ. ³⁵Rü Ngechuchu nananga ga jema ngoxo rü nhanagürũ: —iJjarüngeãx rü ĩnaxũxü nawa ja jima jatü! —nhanagürũ. Rü jexguma ga jema ngoxo rü duũxũgũpexegu najanguxẽe ga guma jatü, rü nawa ĩnaxũxü. Notürũ tama nanapixẽe. ³⁶Rü guxũma ga duũxũgũ rü nabãixãchiãëgü. Rü nügümücügümaãchigü nachiga nidexagü, rü nhanagürügü: —¿Tacü rü ore nixĩ i ngẽma? Erü nhaã jatü rü aixcuma ngẽma ngoxogümaã inacuaç rü poraãcü nanamu. Rü nümagü rü naga naxĩnüë, rü ĩnaxoxũ —nhanagürügü. ³⁷Rü guxũwama ga jema naãnewa rü Ngechuchuchigaxũ nixugüe ga duũxũgü.

**Ngechuchu rü Chimáũ ga Pedru
naxẽçax najataanexẽe
(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)**

³⁸Rü guma ngutaquexepataũwa ĩnaxũxü ga Ngechuchu rü Chimáũputawa naxü. Rü Chimáũ naxẽ rü poraãcü ijaxaxüne. Rü Ngechuchuna nacagüe ga ngĩxçax na jataanexẽẽãxũçax. ³⁹Rü ngĩxũtagu najachi ga Ngechuchu rü jema

ḍaaweanexũ nanga. Rũ jexgumatama igauxächi ga na jaxaxünexũ. Rũ jexgumatama írũda, rũ naxçax inamexêê ga õna.

**Ngechuchu rũ muxũma ga
iḍaaweexũçax najataanexêê**
(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰Rũ jexguma marũ janaxücuchaũgu ga uäxcũ, rũ Ngechuchuxũtawana nanagagũ ga guxũma ga duũxũgũ ga nagũxũraũxũ ga ḍaaweanemaã iḍaaweexũ. Rũ ga Ngechuchu rũ wũxichigũ ga jema duũxũgũxũ ningõgũ, rũ jemaãcü naxçax najataanexêêchigũ. ⁴¹Rũ nanameëxêê ga muxũma ga duũxũgũ ga iḍaaweexũ ga ngoxo nawa jexmagũxũ. Rũ jema ngoxogũ rũ aita naxũe, rũ nhanagũrũgũ: —Cuma nixĩ i Tupana Nane cuiĩxũ —nhanagũrũgũ. Notũrũ ga Ngechuchu rũ najangagũ ga jema ngoxogũ. Rũ nũxna nanachũxu ga na jadexagũxũ, jerũ jema ngoxogũ rũ nũxũ nacuaçgũ na Cristu jĩĩxũ.

**Ngechuchu rũ nanaxunagũ
ga ore ga mexũ ga
ngutaquexepataũwachigũ**
(Mr 1.35-39)

⁴²Rũ jexguma noxri jangõonegu rũ jema ãnewa ínaxũxũ ga Ngechuchu. Rũ wũxi ga nachica ga taxũema íxãpataxũwa naxũ. Notũrũ ga duũxũgũ rũ naxçax nadaugũ rũ dũxwa naxũtawana nangugũ. Rũ nũxũ nacaçxũgũ ga tama na ínaxũxũçax ga jema norũ naãnewa. ⁴³Notũrũ ga Ngechuchu rũ nhanagũrũ nũxũ: —Taxucũrũwama petanũgu charũxãũêcha erũ chanaxwaxe na nãĩgu ja ãnegũwa

ngêxmagũxũ i duũxũgũmaã rũ ta nũxũ chixuxũ na nhuxãcü ãëxgacũ jĩĩxũ ja Tupana. Erũ woetama ngêmacax núma choxũ namu —nhanagũrũ. ⁴⁴Rũ jemaãcü Ngechuchu nũxũ nixuchigũ ga ore ga ngutaquexepataũgũwachigũ ga guxũma ga Garirêaanewa.

**Muxũma ga choxni na
ínajauxũũchiga**
(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

5 ¹Rũ wũxicana ga jexguma nextaxa ga Jenecharétuanacũwa najexmagu ga Ngechuchu, rũ muxũma ga duũxũgũ rũ naxũtawana nangugũ. Rũ dũxwa jema najaxãũtũgũ, jerũ nũxũ naxĩnũêchaũ ga Tupanaãrũ ore ga namaã nũxũ jaxuxũ. ²Rũ Ngechuchu jema nũxũ nadau ga taxre ga ngue ga ingeãcune. Rũ guma nguegũ rũ naxnecũpechinũwa nanadagũ, jerũ ga pũchaetanũxũ rũ nũxna jema ínachoũ, jerũ norũ pũcha nijauxgũ. ³Rũ wũxi ga guma nguegu nixũe ga Ngechuchu. Rũ guma ngue rũ Chimáũarũ nixĩ. Rũ Chimáũna naca ga naxnecũpechinũarũ ngãxũtũwaxũra na nangeaxũçax. Rũ guma nguewa narũto ga Ngechuchu. Rũ jema inanaxũgũ ga duũxũgũxũ na nangũexêêxũ. ⁴Rũ jexguma jagũegagu ga Ngechuchu ga na jadexaxũ, rũ Chimáũxũ nhanagũrũ: —jéa ínamatamaxũwa namaã naxã ja daa ngue. Rũ ngêma penatáe i perũ pũcha na choxnita pejauxgũxũçax! —nhanagũrũ. ⁵Rũ Chimáũ nanangãxũ, rũ nhanagũrũ nũxũ: —Pa Ngũexêeruũx, ngewax rũ guxũ i chũtaxũ rũ tapũchae, notũrũ taxuũma i choxni tijaxu. Notũrũ nhũxma na choxũ cumuxũ rũ wena táxarũ íchanatáe i chorũ pũcha

—nhanagürü. ⁶Rü jexguma inatáegüãgu ga norü pücha, rü muxüma ga choxni ínjauxü. Rü düxwa narügáuxchaü ga norü pücha jerü namuxüchi ga choxni. ⁷Rü naxmexmaã náí ga nguewa jexmagüxü ga natanüxügüçax nacagü na nüxü janangüxëégüxüçax. Rü jéma naxí ga jema natanüxügü ga naxçax nacagüxü. Rü nanaxüãcugü ga guma taxre ga ngue rü wixgutaçx inangutaügü jerü namuxüchi ga choxni. ⁸Rü jexguma jemaxü nadaxgu ga Chimáü ga Pedru, rü Ngechuchupexegu najacaxápüxü, rü nhanagürü nüxü: —¡Choxna ixügachi! Pa Corix. Erü chama rü wüxi i duüxü i pecaduáxü chixí —nhanagürü. ⁹Rü jema nhanagürü ga Chimáü jerü nüma rü guxüma ga natanüxügü rü namaã naþaixächiãëgü ga jema muxüma ga choxni na ínjauxüxü. ¹⁰Rü naþaixächiãëgü ta ga Chimáümcügü ga Tiagu rü Juáü ga Zebedéu nanegü. Notürü Ngechuchu rü Chimáüxü nhanagürü: —¡Táü i cumuüxü! Erü nhamaücüü rü tá choxü cupuracü na chauxütawa cunagagüxüçax i duüxügü —nhanagürü. ¹¹Rü jexguma naxãnacüwa namaã nangugü ga naweügü, rü jéma nanawogü ga norü guxüma rü Ngechuchuwe narüxí.

Ngechuchu rü wüxi ga rüchaxünexüçax najataanexëë

(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

¹²Rü jexguma wüxi ga jéma jexmagüne ga iãnewa najexmagu ga Ngechuchu, rü jéma naxütawa nangu ga wüxi ga jatü ga chaxünemaã idaawexü. Rü jexguma Ngechuchuxü nadaxgu rü napexegu najacaxápüxü rü jexma

nanangücuchi. Rü Ngechuchuxü nacaaxü, rü nhanagürü: —Pa Corix, ngëxguma cuma cunaxwaxegu, rü tama cuxü naguxcha na choxü curümexëëxü —nhanagürü. ¹³Rü jexguma ga Ngechuchu rü nüxü ningögü, rü nhanagürü nüxü: —Ngü, chanaxwaxe. ¡Rüme! —nhanagürü. Rü jexguma jema nhaxgu ga Ngechuchu, rü naxçax nitaane ga jema jatü ga chaxüneáxü. ¹⁴Rü Ngechuchu nanaxucüxë rü nhanagürü nüxü: —¡Düçax, taxúemaátama nüxü cuixu, notürü paixü cugü jadauxëë na curümexü rü janguxëë i ngëma Tupana Muiséwa nüxü ixuxü na duüxügü nüxü cuáxüçax na marü curümexü! —nhanagürü. ¹⁵Notürü guxüwama rü jexeraäcü duüxügü nüxü nicuaxgüetanü ga Ngechuchuchiga. Rü muxüma ga duüxügü rü naxçax naxítaquexegü na norü orexü naxínüexüçax, rü naxçax na jataaneëxëãxüçax ga norü ðaawegüwa. ¹⁶Notürü Ngechuchu rü nhuxguacü rü ngextá taxúema íxãpataxüwa naxüüxü. Rü jéma najajumuxëxü.

Ngechuchu rü wüxi ga jatü ga nawãixächicüçax najataanexëë

(Mt 2.1-8; Mr 2.1-12)

¹⁷Rü wüxi ga ngunexü Ngechuchu íngüxëëtaejane, rü jéma narütogü ga nhuxre ga Parichégü rü nhuxre ga ngüexëëruügü ga Muiséarü mugümaã ngüxëëtaegüxü ga guxü ga Gariréaaneärü iãnexácügüwa ne íxü, rü Judéaanewa ne íxü, rü Jerucharéüwa ne íxü. Rü Tupana rü poraäcü Ngechuchuwa inanawex ga norü pora rü muxüma ga idaaweexü narümeëxëë.

18Rü Ngechuchuxütawa nangugü ga nhuxre ga jatügü, rü naxçax jéma nanangetaügü ga wüxi ga jatü ga nawãixächicü. Rü İpatagu nanangecuchitaügüchaü na Ngechuchupexegu jaxütaügüãxüçax.

19Notürü taxuacüma jexma nanangecuchitaügüéga, jerü namuxüchi ga duüxügü. Rü jemacçax ãcçaxwexgu naxügü. Rü meãma Ngechuchu İjexmaxüétüwa İnanapoguãxügü ga guma İpata. Rü jéma duüxügütanüwa Ngechuchupexewa İnanachüxüetaügü ga guma nawãixächicü. 20Rü jexguma Ngechuchu nüxü daxgu ga na nüxü jaxögüãxü ga jema jatügü, rü nhanagürü guma nawãixächicüxü: —Pa Chaunex, marü cuxü nüxü changechaü i curü pecadugü —nhanagürü. 21Notürü jema ngüxëëruügü ga Muísëarü mugüarü ngüxëëtaeruügü rü Parichéugü, rü nagu narüxinüë, rü nügüãëwa nhanagürügü: —¿Tacü nixi i nhaã jatü êçax Tupanamaã chixexü jaxugüxü? Erü taxüema pora tüxü nangëxma na duüxügüaxü pecaduxü tangechaüxü. Rü Tupanaxicatama nixi ja nüxü nangëxmacü i ngëma pora —nhanagürügü naãëwa. 22Notürü ga Ngechuchu rü nüxü nacuçax ga tacügu na İnaxinüëxü. Rü jemacçax nhanagürü nüxü: —¿Tüxcüü ngëmagu perüxinüë i pemax? 23—¿Tacü nixi irütauxchamaëxü na namaã nüxü ixuxü ja daa jatü ja nawãixächicü:

“Curü pecadugü rü marü cuxü nüxü changechaü”, rü exna:

“İnachi rü İixü!” nhägüxü nüxü?

24—Notürü nhuxma rü tá pexü nüxü chadauxëë na Chaunatü núma choxü

muxü na duüxügüaxü nüxü changechaüxüçax i norü pecadugü —nhanagürü. Rü jexguma jema nhaxguwena rü guma nawãixächicüxü nhanagürü: —Cumaã nüxü chixu rü İnachi, rü najaxu i curü caruü, rü cupatawa naxü! —nhanagürü. 25Rü jexgumatama guxü ga duüxügüpexewa İnachi ga guma nawãixächicü. Rü nanajaxu ga norü caruü ga nagu nacaxü. Rü Tupanaxü jacuçaxüüchigüãcüma napatawa naxü. 26Rü guxüma ga duüxügü rü naçaixächiaëgü. Rü Tupanaxü nicuçaxüügü. Rü poraäcü namüëãcüma nhanagürügü: —Nhuxma rü nüxü tadaugü i nhuxre i Tupanaarü puracügü i aixcuma mexëchixügü —nhanagürügü.

Lewiçax naca ga Ngechuchu

(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

27Rü jemawena ga Ngechuchu rü İnaxüxü ga guma İwa. Rü wüxi ga jatü ga Romaarü äëxgacüçax dïëru ngixü ideetanüxüxütawa naxüpetü. Rü guma jatü rü Lewi nixi ga naëga. Rü jéma dïëru ngixü İnadëxüwa narüto. Rü Ngechuchu rü nhanagürü nüxü: —¿Chawe rüxü! —nhanagürü. 28Rü İnachi ga Lewi, rü jéma nanataçax ga norü guxüma, rü Ngechuchuwe narüxü. 29Rü İjxcama ga Lewi rü Ngechuchuçax napatawa wüxi ga taxü ga õna naxü. Rü jéma mechawa narütögü ga muxüma ga jatügü ga Lewirüü dïëruarü degüwa puracüexü, rü muxüma ga togü ga duüxügü rü ta. 30Notürü ga jema Parichéugü rü ngüxëëruügü ga Muísëarü mugüarü ngüxëëtaeruügü, rü İnanaxügüë na Ngechuchuarü

ngúexũgũchigagu chixri jadexagũxũ. Rũ nhanagũrũgũ: —¿Tũxcũũ wũxiwa pechibũe rũ namaã pexaxegũ i ngẽma jatũgũ i Romaãrũ ãẽxgacũcax dũeru ngũxũ dexũ rũ ngẽma pecaduãxgũxũ? —nhanagũrũgũ. ³¹Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rũ nhanagũrũ nũxũ: —Ngẽma poraxũ rũ taxuũcaxma duturu nanaxwaxegũ, notũrũ ngẽma idaaaweexũ nixĩ i duturu naxwaxegũxũ. ³²—Chama rũ tama mexũgũna na chaxuxũcax nixĩ i nũma chaxũxũ, notũrũ pecaduãxgũxũna na chaxuxũcax nixĩ i nũma chaxũxũ na ngẽmaãcũ nũxũ naxoexũcax i nacũmagũ i chixexũgũ —nhanagũrũ.

Ngechuchuna nacagũe ga aurechiga

(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

³³Rũ jexguma Ngechuchuna nacagũe ga duũxũgũ, rũ nhanagũrũgũ: —Juãũ ja baiũxẽeruũãrũ ngũexũgũ rũ Parichẽugũari ngũexũgũ rũ najumuxẽgũeche, rũ muẽxpũxcũna rũ naxauree rũ tama nachibũe erũ Tupanagu narũxinũe. Nottũrũ i curũ ngũexũgũ, rũ guxũguma nachibũe rũ naxaxegũmare —nhanagũrũgũ. ³⁴Notũrũ ga Ngechuchu rũ nanangãxũ, rũ wũxi ga ore ga nũgũchigaxũtama namaã nixu, rũ nhanagũrũ: —¿Exna wũxi i ngĩgũarũ petawa rũ pexcax namexũ na penaxaureexẽexũ i ngẽma nũxna naxugũxũ ega natanũwa nangẽxmagu i ngẽma jatũ i ngexwacax ãmaxũ? Maneca tama nixĩ. ³⁵—Notũrũ wũxi i ngunexũ rũ ngẽma jatũ i ngexwacax ãmaxũ, rũ tá namũcũgũna nixũgachi. Rũ ngẽma ngunexũgu tá nixĩ i aixcuma naxaureexũ i namũcũgũ —nhanagũrũ. ³⁶Rũ jexguma ga Ngechuchu rũ namaã nũxũ nixu ga wũxi ga ore ga jema duũxũgũcũma ga nuxcũmaũxũchiga

rũ noxrũtama nguxẽẽtae i ngexwacaxũxũchiga. Rũ nhanagũrũ: —Taxũema wũxi i ngexwacaxũxũ i naxchiruta tijo na namaã tanapaitaxũcax i wũxi i naxchiru i marũ ngauxũ. Erũ ngẽxguma ngẽmaãcũ tanaxũxgu rũ tanachixexẽe i ngẽma naxchiru i ngexwacaxũxũ. Rũ nhũxmachi ngẽma natũchi i ngexwacaxũxũ rũ tama nũxũ najatãxũxũ i ngẽma naxchiru i marũ ngauxũ. ³⁷—Rũ ngẽxgumarũũ ta rũ taxũema ngexwacaxũcũ ja wũ rũ nagu tajabacuchi i wũxi i naxchiũ i marũ ngauxũ i naxchãxmũnaxcax. Erũ ngẽxguma ngẽmaãcũ naxũxgu rũ jima wũ ja ngexwacaxũcũ rũ tá narũngu, rũ tá najawãĩxẽe i ngẽma naxchiũ i ngauxũ i naxchãxmũnaxcax. Rũ ngẽxma tá najarũtaxu ja wũ rũ ngẽma naxchiũ rũ ta. ³⁸—Rũ ngẽmacax tanaxwaxe na jima ngexwacaxũcũ ja wũ rũ ngexwacaxũxũ i naxchiũgu jabacuchixũ. Rũ ngẽmaãcũ rũ tãxũtũtama inajarũtaxu. ³⁹—Rũ taxũema ja texe ja tũmamaã jaxũxe na ngũchiacũ ja wũ tajaxaxũxũ rũ tũxũ nangũchaũ na tajaxaxũxũ ja wũ ja ngexwacaxũcũ ja maĩcuracũ. Rũ ngẽxgumarũũ ta nixĩ i ngẽma duũxũgũ i marũ namaã jaxũxũ i nuxcũmaũxũ i nacũma i chixexũ rũ tama nanajauxgũchaũ i ngẽma mexũ i nguxẽẽtae i ngexwacaxũxũ —nhanagũrũ ga Ngechuchu.

Ngechucharũ ngũexũgũ rũ trigu nicãũetanũ ga ngũxchigaarũ ngunexũgu

(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

6 ¹Rũ wũxi ga ngũxchigaarũ ngunexũgu rũ Ngechuchu rũ norũ ngũexũgũmaã trigunecũwa nachopetũ.

Rü norü ngúexũgü rü inaxĩãcuma joxocüne trigu nicãütanü. Rü naxmexmaã nanadaxi ga trigu rü najangôétanü. ²Rü nhuxre ga Parichéugü rü jema ngúexũgüna nacagü, rü nhanagürügü: —¿Tũxcüũ ngũxchigaarü ngunexũgu penabuxu i trigu? Erü ngũxchigaarü ngunexũgu rü nachuxu na texé puracüxü —nhanagürügü. ³Rü Ngechuchu nanangãxü, rü nhanagürü: —¿Taguma exna poperawa nüxü pedau ga tacü na naxüxü ga nuxcũmaũcü ga ãëxgacü ga Dawí ga jexguma nataijagu ga nüma rü natanüxũgü? ⁴—Rü Tupanapatagu naxücu rü nüxü nadau ga jema põü ga üünexü ga jexma nuxü. Rü jema põü rü nachuxu ga ngexeríxemare na nangóxü, rü paigüçaxicatama nixí. Notürü Dawí nanajaxu ga jema põü rü nanangõx, rü natanüxũmaã rü ta nangau —nhanagürü. ⁵Rü nhanagürü ta ga Ngechuchu: —Tupana Nane ja duüxũxü ixícu rü namaã inacuaç i ngũxchigaarü ngunexü —nhanagürü.

Wüxi ga jatü ga jumécüchiga

(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

⁶Rü wüxi ga to ga ngũxchigaarü ngunexũgu rü Ngechuchu rü ngutaqexepataũgu naxücu. Rü inanaxügu ga na nanguxëtaexü. Rü jéma najexma ga wüxi ga jatü ga norü tügünewa jumécü. ⁷Rü jema ngúexëeruũgü ga Muíséarü mugüwa ngxëëtaegüxü rü Parichéugü, rü Ngechuchuxü narüdaunü ngoxita ngũxchigaarü ngunexũgu guma jumécüxü namexëë, jerü naxçax nadaugü ga nhuxãcü norü

ãëxgacügüxüta na ínaxuaçũgüãxü. ⁸Notürü nüma ga Ngechuchu rü nüxü nacuaç ga jema naãëwa nagu naxĩnüëxü ga jema jattügu. Rü jemacax guma jumécüxü nhanagürü: —¿Írüda rü nuxã ngãxütanügu jachi! —nhanagürü. Rü guma jumécü rü inachi rü norü ngãxütanügu najachi. ⁹Rü jexguma ga Ngechuchu rü jema jéma jexmagüxüna naca, rü nhanagürü nüxü: —¿Namexü i ngũxchigaarü ngunexũgu na wüxie naxüxü i mexü rü exna chixëxü? ¿Rü namexü i na namaxëëxü rü exna jamáxü? —nhanagürü. ¹⁰Rü jexguma Ngechuchu nüxü nidaugüãchi ga jema duüxũgü ga jéma jexmagüxü. Rü guma jumécüxü nhanagürü: —¿Ijanawëxãchixëë ja cuxmex! —nhanagürü. Rü guma jatü rü nügü inajarüwëxãchimëxëë, rü narümemëx. ¹¹Notürü jema Parichéugü rü ngúexëeruũgü ga Muíséarü mugüwa ngxëëtaegüxü, rü poraãcü nanuë. Rü nügü nixucuxëgü na nhuxãcü tá Ngechuchuxü na jamãxgüxü.

Ngechuchu nanade ga 12 ga norü

ngúexũgü na tóxnamana

namugüãxüçax

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

¹²Rü jexguma ga Ngechuchu rü dauxchitawa, wüxi ga maçpúnewa naxü na jéma jajumuxëxüçax. Rü guxü ga jema chütaxügu rü jéma najumuxë. ¹³Rü jexguma jangóonegu, rü Ngechuchu norü ngúexũgüçax naca. Rü natanüwa najadexechi ga 12. Rü jema nixí ga jatügu ga Ngechuchu nüxü unetagüxü na tóxnamana nangegüãxüçax ga norü ore. ¹⁴Rü jema

jatügü ga jadexechixũ rü Chimáũ ga Pedrugu naxüéga xũ nixĩ ga wüxi. Rü to nixĩ ga Ádré ga Chimáũ nañeñe, rü Tiagu rü Juáũ, rü Piripi, rü Baturuméũ, ¹⁵rü Mateu, rü Tumé, rü Tiagu ga Arupéu nane rü Chimáũ ga iporaãeciücü, ¹⁶rü Juda ga Tiagueneé, rü Juda Icarióti ga jixcaama Ngechuchuxũ íxuaxũxũ naëchita.

**Ngechuchu rü muxũma ga
duũxũgũxũ nangúexêe**
(Mt 4.23-25)

¹⁷Rü Ngechuchu rü jema jatügü ga jadexechixũmaã ínarüxĩgü nawa ga guma maxpúne. Rü wüxi ga nachica ga ínametachinüãnexüwa najachaxãchitanü. Rü jéma najexmagü ga muxũma ga duũxũgü ga guxũ ga Judéaanewa ne íxũ, rü Jerucharéüwa ne íxũ, rü taxtü ga taxüãnacüwa ga Sidáüwa rü Tiruwa ne íxũ. Rü jéma naxĩ jerü Ngechuchuxũ naxĩnüëchaũ, rü nanaxwaxegü ga Ngechuchu na nameëxêexũ ga norü ðaawegüwa. ¹⁸Rü jema duũxũgü ga chixexũ ga naãe nawa jexmagüxũ rü ta naxçax nitaanegü. ¹⁹Rü guxũma ga duũxũgü rü Ngechuchuxũ ningögügüchaũ, jerü norü poramaã nanameëxêe.

**Duũxũgü i taãégüxũchiga rü
duũxũgü i ngechaũgüxũchiga**
(Mt 5.1-12)

²⁰Rü jexguma Ngechuchu rü norü ngüexũgüxũ nadawenü, rü nhanagürü nüxũ: —¡Petaãégü i pema ja ingearü díeruãxgüxe! Rü Tupana ãëxgacü íixĩüwa rü pema rü tá ta pexãchica. ²¹—¡Rü petaãégü i pema i nhuxma

taijaexe! ¡Rü tá meãma peingãxcharaũgü! ¡Rü petaãégü i pema i nhuxma auxexe! Rü jixcaama rü tá pecugüe. ²²—¡Rü petaãégü i pema i ngëxguma duũxũgü pechi aiegu, rü pexũ ínawoxũgu, rü tacü pemaã jaxugüegu, rü chaugagu chixri pechiga jadexagügu! ²³—Rü ngëxguma ngëma pexũ üpetügu, rü ¡petaãégüama rü tama pexoegaãégü! Erü dauxũgüxũ i naãnewa rü tá penajauxgü i wüxi i perü ãmare i mexëchixũ. Rü dücax, nhaã duũxũgü i nhuxma pechi aieuxũärü oxigü rü jexgumarüũ ta nixĩ ga nachi na naxaixũ ga nuxcümaũgüxũ ga Tupanaärü orearü uruũgü. ²⁴—Notürü wüxi i ngechaũ tá nixĩ i pexçax i pema ja muärü díeruãxgüxe erü núma nhama i naãnewa rü marü petaãégü. ²⁵—Rü wüxi i ngechaũ tá nixĩ i pexçax i pema ja marü ingaxcharaũgüxe erü tá petaijae. Rü wüxi i ngechaũ tá nixĩ i pexçax i pema i nhuxma marü cügüexe, erü jixcaama rü perü ngechaũmaã tá pexauxe. ²⁶—Rü wüxi i ngechaũ tá nixĩ i pexçax i ngëxguma guxũma i duũxũgü pexũ icuaxüũgügu. Erü ngëma duũxũgü i nhuxma pexũ icuaxüũgüxũärü oxigü rü jexgumarüũ nüxũ nicuaxüũgü ga nuxcümaũgüxũ ga orearü uruũgüneta.

**Nhuxácü nüxũ tangechaũ i
ngëma tachi aieuxũ**
(Mt 5.38-48, 7.12)

²⁷—Notürü pema i nhuxma na choxũ pexĩnüëxũ rü pemaã nüxũ chixu rü: —¡Nüxũ pengechaũ i perü uwanügü! ¡Rü meã nüxũ perüngüxêëx i ngëma pechi aieuxũ! ²⁸—¡Rü meã nachigamaã peidexagü rü naxçax ípeca i Tupanaärü

ngũxêẽ naxçax i ngêma pemaã
 guxchigagũxũ! ;Rü naxçax pejumuxêgü
 i ngêma chixri pechigamaã idexagũxũ!
 29—Rü ngêxguma texé cumaã nuxgu rü
 cuxũ tapechametügu rü name nixĩ i
 tama cuxütanü ega woo curü
 tochametüwa rü ta cuxũ
 tapechametügu. Rü ngêxguma texé cuxũ
 napuarü dejuxũchiruãxgu, rü name nixĩ
 i tüxũ cungechaũãma ega woo curü
 dauxũ rü ta cuxna tanapuxgu. 30—;Rü
 tüxna naxã ja texé ja curü ngêmaxũçax
 íçaxe! Rü ngêxguma texé curü ngêmaxũ
 cuxna napuxgu, rü tama name i naxçax
 ícujaca. 31—Rü ngêma mexũ i pema
 penaxwaxexũ na togü pemaã naxũxũ, rü
 name nixĩ i pema rü ta ngêmaãcü mexũ
 namaã pexũ. 32—Rü ngêxguma pema rü
 ngêma duũxũgü i pexũ
 ngechaũxũxũxĩcatama pengechaũgu, rü
 çtacüwa namexũ i ngêma? Erü ngêma
 duũxũgü i tama jaxögũxũ rü ngêmaãcü
 nanaxũgü. 33—Rü ngêxguma ngêma
 duũxũgü i cuxũ rü ngũxêẽxũxũxĩcatama
 curü ngũxêẽgu, rü çtacüwa namexũ i
 ngêma? Erü ngêma duũxũgü i tama
 jaxögũxũ rü ngêmaãcü nanaxũgü.
 34—Rü ngêxguma ngêma duũxũgü i
 ixããrü dïeruãxũnaxĩcatama cunaxãxgu i
 curü dïeru, rü çtacüwa namexũ i
 ngêma? Erü ngêma duũxũgü i tama
 jaxögũxũ rü ngêmaãcü nanaxũgü, erü
 nüxũ nacuxãxgu rü tá nüxũ
 nanataeguxêẽ i ngêma dïeru.
 35—Notürü pema rü name nixĩ i nüxũ
 pengechaũ i perü uwanügu, rü nüxũ
 perü ngũxêẽ. Rü ngêxguma çtacüçax
 pexna nacaxgu, rü name nixĩ i tama
 pexoegaãẽãcüma nüxna penaxã ega woo
 nagu perüxĩnũẽgu na ngürüãchi

tãũxũtãma pexũ nataeguxêẽãxũ. Erü
 ngêxguma ngêmaãcü penaxũxgu, rü
 Tupana rü ngêmaãrü jexera tá poraãcü
 pexũ nanataeguxêẽ, rü naxãcügü tá
 peixĩgü ja jima Tupana ja Poraxũchicü
 ja nüxũ rü ngũxêẽcü ta i ngêma taguma
 moxê nüxna agũxũ rü ngêma
 chixecümagũxũ. 36—Rü name nixĩ i
 pexũ nangechaũtümüũwaxegũxũ i togü
 ngêma Penatü ja Tupanaãxũ
 nangechaũtümüũwaxexũrü.

**Tama name i tanangugü
 i togüarü maxũ**

(Mt 7.1-5)

37—Tama name i togüxũ peixu rü
 penangugü i togüarü maxũ. Rü ngêxguma
 ja Tupana rü tãũxũtãma nanangugü i
 perü maxũ. Rü tama name i pocu namaã
 pexuegu i togü. Rü ngêxguma ja Tupana
 rü tãũxũtãma pocu pemaã naxuegu. ;Rü
 togüaxũ nüxũ pengechaũ i norü
 chixexũgü! Rü ngêxguma ja Tupana rü tá
 ta pexũ nüxũ nangechaũ i perü
 chixexũgü. 38—;Togüxũ perü ngũxêẽgü rü
 namaã pemecümagü! rü Tupana rü tá ta
 pexũ narü ngũxêẽ rü tá pemaã namecüma.
 Rü nhama wüxi i chacu i meãma
 napaxũrü rü ipoõcuxũrü tá Tupana
 pemaã namecüma rü pexna nanaxã i
 ngêma mexũ i penaxwaxexũ i perü
 maxũçax —nhanagürtü. 39Rü nhaã
 cuaxruüwa duũxũgümaã nüxũ nixu ga
 Ngechuchu, rü nhanagürtü: —;Nhuxãcü i
 wüxi i ngexetüxũ rü to i ngexetüxũxũ
 namaxũ nacuxãxêẽxũ? Erü ngêma taxre i
 ngexetüxũ rü wüxi i ãxmaxũgu tá
 nügümaã najajicu. 40—Rü taxuũma i
 wüxi i ngúexũ rü norü ngúexêẽrüxũ
 narüjexera. Notürü ega aixcuma meã

nanguxgu rü ngēmaācü norü ngüxēēruürüü tá nixí. ⁴¹—¿Rü tÿxcüü cunangugü i cumücü naxçax i ngēma íraxü i chixexü i naxüxü notürü tama cugütama cungugü naxçax i ngēma chixexü i taxü i cuxüxü? ⁴²—Rü ngēxguma tama nüxna cucuaxächigu i ngēma chixexü i taxü i cumatama cuxüxü, rü çnhuxücürüwa i nagu curüxínüxü na cunamexēxü i ngēma cumüciarü chixexü i íraxü? Pa Duüxü i Meã Maxnetaxü, name nixí i cuxira nüxü curüxo i ngēma chixexü i taxü i cumatama cuxüxü, rü ngēxguma tá cume na nüxü curüngüxēxüçax i cumücü na nüxü naxoxüçax i ngēma chixexü i íraxü i naxüxü.

**Wüxi i nanetü rü norü owa
nixí i nüxü icuáxü**

(Mt 7.17-20; 12.34-35)

⁴³—Nataxuma i nanetü i mexü i chixearü oóxü. Rü nataxuma i nanetü i chixexü i meärü oóxü. ⁴⁴—Rü wüxichigü i nanetü rü norü owa nixí i nüxü icuáxü. Rü wüxi i torawa rü taxucürüwama wüxi i ori i imüxü tajaxu. Rü wüxi i chuxchuxüwa rü taxucürüwa uwa tajaxu. ⁴⁵—Rü wüxi ja mecü ja jatü rü mexü i orexü nixu, erü naãēwa rü aixcuma mexügu narüxínü. Notürü wüxi i jatü i chixecümaxü rü chixexü i orexü nixu, erü chixexügu narüxínü. Rü ngēma naãēwa nagu naxínüxü nixí i nüxü jaxuxü.

**Jatü i Cristuga ínüxü rü jatü i
tama Cristuga ínüxüchiga**

(Mt 7.24-27)

⁴⁶—¿Tÿxcüü i pema rü: “Pa Torü Corix” nhaperügü choxü, notürü tama

penaxü i ngēma pemaã nüxü chixuxü? ⁴⁷—Rü nhuxma tá pemaã nüxü chixu na nhuxácü tÿxü ja jíxema chawe rüxüxē rü choxü ínüxē rü naxüxe i ngēma tümamaã nüxü chixuxü. ⁴⁸—Rü tüma rü wüxi ga jatü ga üpatacü rü jamaxmaücü ga norü caxta nhuxmata nutawa nangucürüü tixí. Rü jexguma namaxgu ga taxtü rü jabaixügu ga napata, rü woo ga na naporauçhiüxü, rü tama niwaxtaü, jerü meãma inapugüarü caxtaçax ga guma í. ⁴⁹—Notürü jíxema nüxü ínümarexe i chorü ore notürü tama naxüxe i ngēma tümamaã nüxü chixuxü, rü wüxi ga jatü ga naxnücüétügumare üpatacürüü tixí. Rü jexguma namaxgu ga taxtü, rü nibaixü ga napata, rü naporauçhiü. Rü niwaxtaü ga napata, rü jexma najarüxo ga guma í.

**Ngechuchu rü Romacüãx ga
churaragüarü ãëxgacüarü
duüxüxü narümemxēē**

(Mt 8.5-13)

7 ¹Rü jexguma nüxü nachaxgu ga duüxügümaã na jadexaxü ga Ngechuchu, rü Caparnáuwa naxü. ²Rü jéma najexma ga wüxi ga churaragüarü capitáu ga Romacüãx. Rü guma capitáu rü nüxü najexma ga wüxi ga norü duüxü ga poraücü nüxü nangechaüxü. Rü jema norü duüxü rü niðaawe, rü naturaxüchi. ³Rü jexguma Ngechuchuxü naxínüchigagu ga guma capitáu, rü Ngechuchuxütawa nanamugü ga nhuxre ga Judéugüarü ãëxgacügü ga jaguãxgü. Rü nhanagürü nüxü: —¡Ngēma Ngechuchuxütawa pexí na nüxü pecaaxügüxüçax rü núma naxü na chorü duüxüçax janataanaxēãxüçax!

—nhanagürü. ⁴Rü Ngechuchuxütawa naxĩ, rü poraãcü nüxũ nacaãxũgũ, rü nhanagürügü: —Name nixĩ i nüxũ curüngũxêê ja torü capitáũ. ⁵—Erü nüma rü guxũ i Judéugũxũ nangechaũ. Rü nümatama nanaxütanü na naxügũãxũcax ga torü ngutaquexepataũ —nhanagürügü. ⁶Rü jexguma ga Ngechuchu rü nawe narüxü. Notürü jexguma marü capitáũpataxũ jangaicagu, rü nüma ga capitáũ rü Ngechuchucax jéma nanamu ga nhuxre ga namücügü na namaã nüxũ janaxugũxũcax ga norü ore ga nhaxũ: —Pa Corix, tama cuxũ chachixewechaũ na chapatawa cunguxũ erü chama rü taxuwama chame na chapatagu na cuxücuxũ. ⁷—Rü ngêmacax nixĩ i tama chamatama cuxcax chajacaxũ. Rü chanaxwaxe i curü orewaxicatama nüxũ cuixu na naxcax jataanexũ tá i chorü duũxũ. ⁸—Erü chama rü ta chorü ãëxgacümexêwa changêxma, rü chaxmexwa nangêxmagü ta i nhuxre i churaragü. Rü ngêxguma chanamuxgu i wüxi na ngextá naxũxũcax, rü ngéma naxü. Rü ngêxguma chaugũxütawa naxcax changemagu i to, rü chauxütawa nangu. Rü ngêxguma chorü duũxũxũ chamuxgu na tacü na naxũxũcax, rü choxũ nanaxü —nhanagürü. ⁹Rü ga Ngechuchu rü jexguma nüxũ naxĩnügü ga jema capitáũärü ore ga naxütawa namuxũ rü nabaixächiaê. Rü jema duũxũgü ga nawe rüxixũxũ nadawenü, rü nhanagürü: —Aixcuma pemaã nüxũ chixu rü taxuũma i Judéugütanüwa nüxũ ichajangau i wüxi i duũxũ i ngêma jatürüũ aixcuma jaxõxũ —nhanagürü. ¹⁰Rü jexguma nawoegugu ga jema

capitáũmücügü ga Ngechuchuxütawa namugũxũ, rü nüxũ inajangaugü ga marü naxcax na jataanexũ ga jema capitáũärü duũxũ.

Ngechuchu ínanadaxêê ga wüxi ga jutecü ngĩne

¹¹Rü jemawena ga Ngechuchu rü wüxi ga ããne ga Naĩgu ãéganewa naxũ. Rü nawe narüxĩ ga norü ngúexũgü, rü muxũma ga togü ga duũxũgü. ¹²Rü jexguma guma ããneärü ngaicamana nanguxgu, rü tüxũ nadau ga wüxi ga jueta ga taxgüwa tüxũ nangegüxe. Rü guxema juetaarü mama rü tajute rü guma jucü rü guxicatama nixĩ ga tümane ixĩcü. Rü muxũma ga duũxũgü ga guma ããnecũãx, rü guxema juetaarü mamawe narüxĩ. ¹³Rü jexguma Cori ga Ngechuchu guma jucüarü mamaxũ daxgu, rü nüxũ ingechaütümüũ. Rü nhanagürü ngĩxũ: —ĩTáũ i cuxaxuxũ! —nhanagürü. ¹⁴Rü jexguma ga Ngechuchu rü juetacax nixü, rü nüxũ ningõgü ga tümachiũ. Rü jema tüxũ ingetaũgũxũ rü tümamaã inajachiächitanü. Rü nhanagürü ga Ngechuchu tüxũ ga guxema jueta: —Pa Ngextüxücüx, ¡paxa íruda! —nhanagürü. ¹⁵Rü jexguma ga guxema juchirêxe rü ítarüto, rü itanaxügü ga na tidexaxũ. Rü Ngechuchu rü tümãena tüxũ namu. ¹⁶Rü jexguma jemaxũ nadaugüga ga duũxũgü, rü guxũma namuê. Rü inanaxügüie ga Tupanaxũ na jacuãxũgũxũ. Rü nhanagürügü: —Wüxi i Tupanaärü orearü uruũ i poraxũ tatanüwa nangox. Rü nhanagürügü ta: —Tupana nuã naxü na norü duũxũgũxũ janangũxêêxũcax

—nhanagürügü. ¹⁷Rü guxũma ga Judéanewa rü norü ngaicamana, rü duũxũgü nüxũ nacuáchigagü ga jema Ngechuchu üxũ.

**Juáú ga baiũxẽeruũ rü
Ngechuchuxõtawa nanamugü ga
taxre ga norü duũxũgü
(Mt 11.2-19)**

¹⁸Rü Juáú ga baiũxẽeruũ rü nüxũ nacuáchiga ga guxũma ga jema Ngechuchu üxũ, jerü norü ngúexũgü ga Juáú rü namaã nüxũ nixugü. Rü jemacax ga Juáú rü taxre ga norü ngúexũgücaç naca. ¹⁹Rü Ngechuchuxõtawa nanamugü. Rü Juáú rü nhanagürü nüxũ: —¡Ngẽma pexĩ rü Ngechuchuna peca rü nhapegügü nüxũ: “¿Cuma jiĩxũ i Cristu i cuxũ ítananguxẽexũ, rü exna to tá jixĩ i Cristu?” nhapegügü nüxũ! ²⁰Rü jema jatügü ga Juáú Ngechuchuxõtawa mugũxũ, rü Ngechuchucaç naxĩ. Rü nhanagürügü nüxũ: —Juáú ja baiũxẽeruũ núma cuxõtawa toxũ namugü na cuxna tajacagũxũcaç rü çaixcuma cuma cuiĩxũ i Cristu ja núma nguxchaũcü, rü exna to tá jixĩ i Cristu? —nhanagürügü. ²¹Rü jexgumatama Ngechuchuxõtawa nangugüga Juáúãrũ ngúexũgü, rü Ngechuchu nanameẽxẽẽ ga muxũma ga duũxũgü ga nagúxũraũxũ ga ðaawemaã idaaweexũ rü jema ingoxoáxũ. Rü najadauchigüxẽẽ ga muxũma ga ingexetüxũ. ²²Rü jemacax Ngechuchu nanangãxũ rü nhanagürü: —¡Pewoegu rü Juáúmaã nüxũ pejarüxu i ngẽma pematama nüxũ pedauxũ rü nüxũ pexĩnũxũ! ¡Rü namaã nüxũ peixu i nhuxãcü i ngẽma

ingexetüxũ rü marü nidauchigü, rü ngẽma ichixeparaxũ rü marü inachigü, rü ngẽma chaxúneãxgũxũ rü marü naxcaç nitaanegü, rü ngẽma ngauchixẽgũxũ rü marü ningoxnamachixẽgü, rü ngẽma juexũ rü wenaxãrũ namaxẽ, rü ngẽma ingearü ðĩeruãxgũxũmaã rü marü nüxũ tixu i Tupanaãrũ ore i mexũ! ²³—Rü tataãẽ ja jixema texẽ ja tama choxũ rüxoxe —nhanagürü ga Ngechuchu. ²⁴Rü jexguma nawoeguxgu ga jema duũxũgü ga Juáú jema mugũxũ, rü Ngechuchu inanaxügü ga guma Juáúchiga na jadexaxũ. Rü duũxũgümaã nüxũ nixu, rü nhanagürü: —¿Tacü nixĩ ga pema ípejadaugũxũ ga dauxchitawa ga taxúema íxãpataxũwa? ¿Exna wüxi ga jatü ga turaxũ ga nhama dexne ga buanecü jaxĩãxtanüciũxẽẽcüriũ i ixĩxũ nixĩ ga ípejadaugũxũ? ²⁵—Rü exna tama guma ípejadaugügu, çrũ tacü nixĩ ga ípejadaugũxũ? ¿Exna wüxi ga jatü ga poraãcü nügü ngaxãẽcü ípejadaugü? Pema nüxũ pecuax i ngẽma poraãcü nügü ngaxãẽgũxũ rü ãẽxgacügü ja tacügüpatawa nangẽxmagü, rü taxuũcaçma dauxchitawa nangẽxmagü. ²⁶—¿Tacü exna nixĩ ga ípejadaugũxũ? ¿Exna wüxi ga Tupanaãrũ orearü uruũ? Ngẽmaãcü aixcuma jema nixĩ ga ípejadaugũxũ. Rü pemaã nüxũ chixu rü Juáú ja baiũxẽeruũ rü tama wüxi i ngẽxürüxũ i Tupanaãrũ orearü uruũ nixĩ. ²⁷—Rü Juáúchiga nixĩ ga naxumatüxũ ga jema Tupanaãrũ ore ga nhaxũ:

“Cupexegu chajamu i chorü orearü
ngeruũ na cuxcaç namexẽẽãxũcaç
i duũxũgüarü maxũ”,

nhaxũ. ²⁸—Rü pemaã nüxũ chixu rü guxũ i duũxũgütanuwa rü nataxuma i Tupanaãrũ orearũ uruũ i Juáũ ja baiũxẽeruũãrũ jexera. Notĩrũ jĩxema Tupana ãẽxgacũ íxixũwa wixwexũchi ùxe, rü Juáũãrũ jexera tixĩ —nhanagũrũ. ²⁹Rü guxũma ga duũxũgũ rü woo jema jatĩgũ ga Romaãrũ ãẽxgacũcax dĩeru ngĩxũ ideetanũxũ, rü nüxũ naxĩnũẽ ga jema Ngechuchuarũ ore rü nhuxmachi Tupanaxũ nicuaxũũgũ jerũ nüxũ nicuaxãchitanũ na aixcuma mecũ jĩxũ ga Tupana. Rü jema nixĩ ga duũxũgũ ga ũpaacũ Juáũ íbaiũxẽẽxũ. ³⁰Notĩrũ jema Parichẽugũ rü jema ngúexẽeruũgũ ga Muísẽarũ mugũwa nguxẽẽtaegũxũ rü tama nanaxwaxegũ ga Juáũ na ínabaiũxẽẽxũ. Rü jemaãcũ nüxũ naxoe ga jema mexũ ga Tupana naxcax ùxchaũxũ. ³¹Rü nũma ga Cori ga Ngechuchu rü nhanagũrũ: —¿Tãcũgu tá chanangu i nhamaũcũi i duũxũgũ? ¿Rü nanaçactũraũgũ? ³²—Maneca nhaã duũxũgũ rü taxuxũmaãma nataãẽgũ ngẽxgumarũi i nhuxre i buxũgũ i ãxtũwa rütogũxũ, rü íxixãẽwaxegũxũ, rü tagaãcũ namũcũgũxũ nhagũxũ:

“Marũ wowerumaã pexcax tapaxetagu notĩrũ tama ípexũãchitanũxũ. Rü marũ ngechaũxũ i wijaegu pexcax tawijaegu notĩrũ tama pexaxe”, nhagũxũ. Rü ngẽma buxũgũrũ taxuxũmaãma nataãẽgũ i nhamaũcũi i duũxũgũ. ³³—Jerũ ga Juáũ ga baiũxẽeruũ rü núma naxũ, rü tama põũ nangõx rü tama wĩu najaxaxũ. Rü jexguma ga pema rü: “Nangoxõax” nhaperũgũ nüxũ. ³⁴—Rü nhuxmachi núma chaxũ i chama ja Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ, rü

õna changõx rü wĩu chajaxaxũ. Rü ngẽxguma i pema rü nhaperũgũgũ choxũ:

“Chama rü chataanũxũchi rü changãxwaxe, rü pecaduãxgũxũ i duũxũgũmaã chaxãmũcũ, rü jatĩgũ i Romaãrũ ãẽxgacũcax dĩeru ngĩxũ ideetanũxũmaã chaxãmũcũ”, nhaperũgũgũ choxũ. ³⁵—Notĩrũ Tupanaãrũ cuax rü meãma nangox tũmawa ja jĩxema aixcuma nawe ruxĩxẽ —nhanagũrũ ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü Chimáũ ga Parichẽupatawa najexma

³⁶Rü wũxi ga Parichẽu rü Ngechuchuna naxu na napatawa nachibũxũcax. Rü jema naxũ ga Ngechuchu rü jema Parichẽuarũ mechawa najarũto. ³⁷Rü wũxi ga ngecũ ga chixri maxũcũ ga ngẽãẽcũ ga jematama ããnegu ãchiũcũ, rü jema ixũ ga jexguma nüxũ nacuãchigagu na Parichẽupatawa tá na nachibũxũ ga Ngechuchu. Rü jema inange ga wũxi ga pumara ga paacaxũ ga wũxi ga garapaacũ ga mexẽchicũmaã ãxchiũxũ. ³⁸Rü naxauxãcũma Ngechuchucutũxũtawã ijarũtoxõchi. Rü ngĩxũchiũxetũmaã ijawaicutũxẽẽ. Rü ngĩjaemaã ínapicutũ, rü inawãxĩcutũ. Rü nhuxmachi jema pumaramaã inachacutũ. ³⁹Rü jexguma jemaxũ nadãxgu ga jema Parichẽu ga Ngechuchuna uxũ, rü naãẽwa nagu narũxĩnũ rü nũgũmaãtama nhanagũrũ: —Ngẽxguma chi nhaã Ngechuchu rü aixcuma wũxi i Tupanaãrũ orearũ uruũ jixĩgu, rü nüxũ chi nacuax na çacũ jĩxũ i nhaã ngexũ i nüxũ ingõgũxũ rü

nhuxãcü na namaxũxũ rü poraãcü na napecaduáxũ —nhanagürü ga naãëwa. 40Rü jexguma ga Ngechuchu rü nüxũ nacuxama rü Parichéuxũ nhanagürü: —Pa Chimáux, choxũ nangëxma i wüxi i ore i cumaã nüxũ chixuxchaũxũ —nhanagürü. Rü nüma ga Parichéu rü Ngechuchuxũ nangãxũ, rü nhanagürü: —¡Ëcü, chamaã nüxũ ixu, Pa Ngúexëëruũ! —nhanagürü. 41Rü nhanagürü ga Ngechuchu: —Taxre ga jatügü rü wüxi ga corixütawa nanangetanü. Rü wüxi nanangetanü ga 500 tachinü ga dïëru rü to nanangetanü ga 50 tachinü. 42—Notürü jema taxre rü taxuacü nanaxütanü ga norü ngetanü. Rü jemacax düxwa jema norü cori rü nüxũ nüxũ nangechaũ ga jema nüxũ na nangetanügüãxũ. Rü nhuxmax, Pa Chimáux, rü ¡chamaã nüxũ ixu! rü çngëxürüxũ ga jema taxre ga jatügü rü jexeraãcü norü corixũ nangechaũ? —nhanagürü. 43Rü Ngechuchuxũ nangãxũ ga Chimáú, rü nhanagürü: —Chauxcax ga jema jexeraãcü nüxũ nangetanüxü nixi ga jexeraãcü norü corixũ ngechaũxũ —nhanagürü. Rü Ngechuchu rü nhanagürü nüxũ: —Ngëmáãcü aixcuma nüma nixi —nhanagürü. 44Rü jexguma ga Ngechuchu rü ngĩxũ nadawenü ga jema ngecü, rü nhanagürü Chimáuxũ: —¿Ngĩxũ cudauxũ i nhaã ngecü? Rü cupatagu chaxücu i chamax, Pa Chimáux, notürü tama dexá choxnata cuxã chorü jaxcutüruũ. Notürü nhaã ngecü rü ngĩxũchiuxetümaã choxũ ijawaicutüxëë, rü ngĩjaemaã choxũ ípicutü. 45—Cuma rü tama choxũ cuwãxĩ i noxri choxũ curümoxëgu,

notürü ngĩma i nhaã ngecü rü noxri núma changuxgumama rü choxũ ijawãixcutüchigü. 46—Cuma rü tama pumaramaã choxũ cuhaeruxüra, notürü ngĩma i nhaã ngecü rü chacutügu inaba i pumara. 47—Rü ngëmacax woo namu i ngĩrü pecadugü notürü Tupana ngĩxũ nüxũ nangechaũ i guxũma, erü ngĩma rü aixcuma choxũ ingechaũ. Notürü jixema tama aixcuma ngechaũcax ¡jaçaxe, rü tama poraãcü Tupanaxũ tangechaũ —nhanagürü. 48Rü jexguma ga Ngechuchu rü jema ngecüxũ nhanagürü: —Curü pecadugü rü marü cuxũ nüxũ changechaũ —nhanagürü. 49Rü jema togü ga nüxna naxugüxũ ga jéma Ngechuchumaã mechawa jexmagüxũ, rü inanaxügü ga nügümücügümaãchigü na jadexagüxũ. Rü nhanagürügü: —¿Tacü nixi i nhaã jatü, eçax ngëmaãcü duüxügüaxũ pecaduxũ nangechaũxũ? —nhanagürügü. 50Notürü Ngechuchu rü nhanagürü ngĩxũ ga jema ngecü: —Marü cuxũ nangëxma i maxü i taguma gúxũ, erü choxũ çujaxõ. ¡Nhuxma rü taãëácüma cuchiüwa naxü! —nhanagürü.

Ngëxügü ga Ngechuchuxũ rüngüxëëgüxũ

8 1Rü jemawena ga Ngechuchu rü Gariréaaneärü íänegügu nixüägüchigü. Rü duüxügümaã nüxũ nixuchigü ga Tupanaärü ore na nhuxãcü ãëxgacü jíixũ ja Tupana. Rü ínajaxümücügü ga jema 12 ga ngúexügü ga marü jadexechixũ. 2Rü jexgumarüü ta íjaxümücügü ga nhuxre ga ngecügu ga üpaacü ngoxogü ngĩwa ínawoxücü rü

ngĩrũ ãaaweewa ngĩxũ nameẽxẽecũ. Rũ jematanũwa ijexma ga María ga Magadácũãxmaã ngĩxũ naxugücü ga ũpaacũ Ngechuchu 7 ga ngoxo ngĩwa ínawoxücü. ³Rũ jéma ijexma ta ga Juána ga Cuchu naxmaç. Rũ Cuchu nixĩ ga wũxi ga ãẽxgacũ ga Erudiaxũ puracũxũ. Rũ jéma najexmagũ ta ga Chuchana rũ mucũma ga náĩgũ ga ngecũgũ ga ngĩrũ dĩẽrũmaã Ngechuchuxũ rũngũxẽẽgücü.

Ore ga цаxруũ ga wũxi ga jatũ ga toecũgu ixuxũ
(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

⁴Rũ muxũma ga jema ľãnegücüãx ga duũxũgũ, rũ Ngechuchuxũtawa ínajadaugũ. Rũ jexguma jéma nangutaquẽxegũga ga muxũma ga duũxũgũ, rũ Ngechuchu namaã nüxũ nixu ga wũxi ga ore ga цаxруũ, rũ nhanagũrũ nüxũ: ⁵—Wũxi ga jatũ ga toecũ rũ trigumaã nanagũane. Rũ jexguma trigumaã nagũaneãgu rũ nhuxre ga trigu, rũ namagu naji. Rũ duũxũgũ nawa nangagũxũ, rũ werigũ rũ nanawecu. ⁶—Rũ náĩgũ ga trigu rũ nutatanũgu naji. Rũ jexguma naxũgũgu ga guma trigu, rũ nipagũ rũ najuemare, jerũ nataxuma ga norũ waianexũ. ⁷—Rũ náĩgũ ga trigu rũ toranecũgu naji. Notũrũ jexguma najaegu ga toragũ rũ guma triguxũ inawocu rũ nanadaĩ. ⁸—Notũrũ náĩgũ ga trigu rũ mexũ ga waixũmũgu naji. Rũ jemacax ga jexguma najaegu rũ muxũma ga trigu nawa ínanguxuchi. Rũ wũxipũxũ ga triguwa ínanguxuchi ga 100 pũxũ ga trigu —nhanagũrũ. Rũ jemawena rũ Ngechuchu tagaãcü nhanagũrũ nüxũ ga

duũxũgũ: —Rũ jixema ãchĩxẽgũxe, rũ ãnaga taxĩnũẽ i ngẽma ore! —nhanagũrũ.

Tacũchiga nixĩ ga jema ore ga цаxруũgũgu ixuxũ
(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹Rũ jexguma ga norũ ngũexũgũ rũ nüxna nacagũe na tacũchiga jĩxũ ga jema ore ga jatũ ga toecũgu ixuxũ. ¹⁰Rũ Ngechuchu nhanagũrũ nüxũ: —Tupana rũ pexũ nüxũ nacuxãẽẽ i ngẽma ãxũguxũ i taxuũma i togũ nüxũ cuãxũ i nhuxãcü ãẽxgacũ na jĩxũ i númax. Notũrũ togũcax rũ цаxруũgũgu ixuxũ i orewa namaã nüxũ chixu i ore na woo nüxũ nadaugũgu rũ nhama tama nüxũ nadaugũxũrũũ jixĩgũxũcax, rũ woo nüxũ naxĩnũẽgu rũ nhama tama nüxũ naxĩnũẽxũrũũ jixĩgũxũcax —nhanagũrũ.

Ngechuchu rũ meã nanangoxẽẽ ga jema ore ga jatũ ga toecũchigagu jaxuxũ
(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹Rũ Ngechuchu rũ nhanagũrũ: —Ngẽma ore i цаxруũwa pemaã nüxũ chixuxũ rũ nhaãchiga nixĩ. Rũ ngẽma trigupũxũ rũ Tupanaãrũ orechiga nixĩ. ¹²—Rũ guma trigu ga namagu jixũnerũĩ nixĩ i duũxũgũ i ngẽma orexũ ĩnũẽxũ. Notũrũ Chataná rũ ngẽma duũxũgũxũ nüxũ inajarũngũmaẽxẽẽ i ngẽma ore, na tama jaxõgũãxũcax rũ tama najauxgũãxũcax i maxũ i taguma gũxũ. ¹³—Rũ guma trigu ga nutatanũgu jixũne, rũ ngẽma nixĩ i duũxũgũ i nüxũ ĩnũẽxũ i Tupanaãrũ ore rũ taãẽãcũma jaxõgũxũ. Notũrũ tama aixcuma nanajauxgũ i ngẽma ore, erũ paxaãchi

najaxōgū, rü jixcūra guxchaxũ nüxũ üpetügu, rü nüxũ narüxoie i ngēma ore. 14—Rü guma trigu ga toranecügu jixũne, rü ngēma nixĩ i duũxũgü i Tupanaärü orexũ ñnüëxũ rü jaxōgũxũ notürü nhama i naãneärü ngēmaxũçax oegaãëgũxũ, rü norü ngēmaxũguama rüxĩnüëxũ rü tama nüxũ rüxoëchaxũxũ i norü ngüchaxũgü. Rü ngēmagagu düxwa tama Tupanacax namaxê. 15—Notürü guma trigu ga mexũ ga waixũmügu jixũne, rü ngēma nixĩ i duũxũgü i aixcuma taãëcũma najauxgũxũ i Tupanaärü ore, rü naga ñnüëxũ, rü meã naxçax maxêxũ. Rü ngēma nixĩ i duũxũgü i aixcuma Tupanawe rüxixũ rü naxügũxũ i ngēma nüma nanaxwaxexũ.

Ore ga cuaxruũ ga omügu ixuxũ
(Mr 4.21-25)

16—Taxúema wüxi i omüwa tanangixichi na tacũmaã tajadüxëtüxũçax rü exna tũmaärü pechicatüügu tajaxücuchixũçax. Notürü norü üchicagu tanaxünagü na ngēma tũxũ nabaxixũçax ja jixema duũxëgü ja jima ñgu chocuxe. 17—Rü ngëxgumarüũ ta i guxũma i ore i nhuxma icũxũ rü jixcūra rü duũxũgü tá nüxũ nacuxgũama. Rü guxũma i ngēma nhuxma duũxũgũçax ëxügũxũ rü tá nangoxoma. 18—jMeã iperüxĩnüë i nhuxmax! Erü texê ja naga ñnüëxê i ngēma ore i mexũ, rü Tupana tá jexeraãcü tũxũ nüxũ nacuxxêë. Notürü jixema tama naga ñnüëxê, rü jexeraãcü tá tũxna inajarüxo i woo ngēma ñraxũ i tũmaärü cuax i noxri tũxũ ngëxmachiréxũ —nhanagürü.

Ítangugü ga Ngechucharü mama
rü naëneëgü

(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

19Rü naë ga Ngechuchu rü naëneëgü, rü jema Ngechuchu ñjexmaxũwa tangugü. Notürü taxuaci naxütawaxũchi tangugü, jerü namuxũchi ga duũxũgü. 20Rü wüxi ga duũxũ Ngechuchumaã nüxũ nixu, rü nhanagürü: —Jéa düxëtüwa tangëxma ja cue rü cueneëgü, rü cuxũ tadaugüchaxũ —nhanagürü. 21Notürü nüma ga Ngechuchu rü nhanagürü nüxũ ga duũxũgü: —Guxãma ja texê ja Tupanaärü ore irüxĩnüëxê rü naga ñnüëxê, rü jixemagü tixĩ ja chae rü chaueneëgü —nhanagürü.

Ngechuchu rü buanecũxũ rü
juãpexũ ñnajachaxächixêë
(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

22Rü wüxi ga ngunexũgu ga Ngechuchu rü norü ngüexũgũmaã wüxi ga ngegu nichoũ. Rü nhanagürü nüxũ: —jNgixã daa naxtaxaarü tocutüwa taxĩ! —nhanagürü. Rü inaxĩachi. 23Rü jexguma jaxãñjane rü nipechigü ga Ngechuchu. Rü ngürüachi jexma nüxũ naxü ga wüxi ga tacü ga buanecü. Rü guma nguewa rü nijaxcuchichigü ga dexá. Rü düxwa ñjangutaũgüchaxũ. 24Rü jexguma rü Ngechuchuxũ ñnajaxixgügü ga norü ngüexũgü. Rü nhanagürügü nüxũ: —Pa Ngüexêëruũx, ngēmama itabaxũgü —nhanagürügü. Rü jexguma ga Ngechuchu rü ñnarüda, rü buanecũxũ rü juãpexũ nanga. Rü ñnajachaxächi ga buanecü, rü inajarüxo ga juãpe, rü ñnachaxanemare. 25Rü

jexguma ga Ngechuchu rü nhanagürü nüxũ ga norü ngúexũgü: —¿Tacü pexũ naxüpetü eçax tama meã pejaxôgüxũ? —nhanagürü. Notürü ga nümagü rü nabaixächiãëgü. Rü nügümücügüna nicachigü, rü nhanagürügü: —¿Tacü exna nixĩ i nhaã jatü rü ngëmacax aïxricü ja buanecü rü juãpe rü naga naxĩnüëxũ? —nhanagürügü.

Jatü ga Gadaracũãx ga ngoxogü nawa jexmagüxũ

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

²⁶Rü düxwa nextaxaarü tocutüwa nangugü ga Gadaraarü naãnewa. Rü jema nixĩ ga Gariréaaneärü tocutüwa. ²⁷Rü jexguma marü nguewa ínaxüegu, ga Ngechuchu, rü naxçax nixü ga wüxi ga jatü ga guma ããnecũãx ga mucü ga taunecü ngoxogü nawa jexmagüxũ. Rü guxũguma nangexchiruecha. Rü tama ïwa najexma, jerü duũxëchíquexetanügu najarüxauichigünexũ. ²⁸Rü jexguma Ngechuchuxũ nadaçgu, rü napexegu najacaxápüxü. Rü aita naxüãcuma nhanagürü: —¿Tüxcüü nuã choxü cujachixewe, Pa Ngechuchux, Pa Tupana ja Tacüxüchi Nanex? Rü cuxũ chacaxũ na tama ngúxü choxü cuingexëëxũ —nhanagürü. ²⁹Rü jema nhanagürü jerü Ngechuchu marü nanamu ga jema ngoxogü na ïnachoxũxüçax. Rü muëxpüxcüna rü guma jatüxü naxãũãëxëëxũ ga jema ngoxogü. Rü duũxügü rü curëtimaã najanaïxchacüügüxũ rü najanaïxparagüxũ na taxuwama naxüxüçax. Notürü nüma rü nagu nacaugüama ga curëtigü. Rü jema

ngoxogü rü dauxchitawa ga taxüema ïxãpataxũwa nanagagü. ³⁰Rü Ngechuchu nüxna naca rü nhanagürü: —¿Tacü nixĩ i cuéga? —nhanagürü. Rü nüma rü Ngechuchuxũ nangãxũ, rü nhanagürü: —Muxüchixũ nixĩ i chauéga —nhanagürü. Rü jema nhanagürü jerü namuxüchi ga jema ngoxogü ga guma jatügu chocuxũ. ³¹Rü jema ngoxogü rü Ngechuchuna nacaçü ga tama ngëma pocuchica i ãmxaxü i taguma ijacuáxũgu na nawocuãxüçax. ³²Rü guma maçpüneärü tuãchiwa najexmagü ga muxüma ga cuchigü ga jéma chibüexũ. Rü jemacax ga jema ngoxogü rü Ngechuchuxũ nacaçaxügü na jema cuchigügu najachocuxüçax. Rü Ngechuchu rü: —Ngü —nhanagürü. ³³Rü jexguma ga jema ngoxogü rü guma jatüwa ïnachoxũ rü jema cuchigügu najachocu. Rü guxüma ga jema cuchigü rü ïnaxũãchi, rü nextaxacutüarü maçpüxũwa najarüjuxgü, rü jexma naji. ³⁴Rü jexguma jema cuchigüarü daruügü nüxü daugügu ga jema ngupetüxũ, rü nabaixächiãëgü rü ïnibuxmü. Rü ããnewa nüxü najarüxugüe, rü jema ããneärü ngaicamana ipeagüxü ga duũxügütanüwa rü ta nüxü najarüxugügü. ³⁵Rü ga duũxügü rü ïnajadaugü ga jema ngupetüxü. Rü jexguma Ngechuchuxütawa nangugügu, rü jéma nüxü nadaugü ga guma jatü ga ngoxoãxchirécü. Rü Ngechuchucutüxütawa narüto, rü marü tama naxãũãë. Rü namuüë ga duũxügü. ³⁶Rü jema duũxügü ga nüxü daugüxü ga jema ngupetüxü, rü jema ïjadaugüxümaã nüxü nixugügü ga nhuxãcü Ngechuchu na namexëëxũ ga

guma jatü ga ngoxoãxchirécü. ³⁷Rü jexguma jemaxü naxĩnũëgu, rü guxüma ga jema Gadaraanecũãx ga duũxügü, rü Ngechuchuxü nacaãxügü na inaxüxüçax ga jema naãnewa, jerü poraãcü namuũë. Rü jemacax ga Ngechuchu rü ngegu nixüe, rü inaxüãchi. ³⁸Rü guma jatü ga ngoxoãxchirécü rü Ngechuchuxü nacaãxü ga nawe na naxüxüçax. Notürü ga Ngechuchu rü nanamu ga jexma na naxüxüçax, rü nhanagürü nüxü: ³⁹—¡Cuchiüwa naxü, rü duũxügümaã nüxü ixu ga ãacü cuxçax na naxüxü ga Tupana! —nhanagürü. Rü inixü ga guma jatü, rü guxüma ga jema iãnecũãx ga duũxügümaã nüxü nixu ga ãacü naxçax na naxüxü ga Ngechuchu.

**Jáiruxacüchiga rü jema nge ga
Ngechuchuchirugu ingögüicüchiga**
(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

⁴⁰Rü jexguma Ngechuchu wenaxärü taegugu ga nextaxaarü tocutüwa, rü duũxügü rü taãëácüma nanajauxgü, jerü guxüma poraãcü inananxuxëëgü. ⁴¹Rü jema Ngechuchuxütawa nangu ga wüxi ga jatü ga Jáiru ga naéga. Rü nüma ga Jáiru rü wüxi ga ngutaquexepataüärü ãëxgacü nixĩ. Rü Ngechuchupexegu najacaxápüxü rü nüxü nacaãxü ga napatawa na naxüxüçax. ⁴²Jerü nüxü ijexma ga wüxi ga naxãcü ga ngĩgümaã wüxicacü, rü ijaðaawe, rü ituraxüchi. Rü ngĩma rü maneca 12 ga taunecü ngĩxü najexma. Rü jexguma Jáirupatawa naxüxgu ga Ngechuchu, rü muxüchixü ga duũxügü nawe narüxĩ, rü düxwa inajaxãüxtügü. ⁴³Rü jema duũxügütanüwa ijexma ga wüxi ga

ngecü ga 12 ga taunecü ägüechacü. Rü jemamaã ijaðaaweëcha. Rü duturugüxüttagu ngĩxü iguxëë ga guxçü ga ngĩrü dñeru, notürü taxúema ga texë ngĩxçax tajataanexëëga. ⁴⁴Rü jema ngecü rü naweama Ngechuchuçax ijaxü, rü naxpechinüchirugu ijangögü. Rü jexgumatama inajachaxãchi ga na naxãgüxü. ⁴⁵Rü jexguma ga Ngechuchu rü duũxügüna naca, rü nhanagürü: —¿Texë tixĩ ja choxü ingögüxe? —nhanagürü. Rü guxüma ga duũxügü rü: —Taxúema —nhanagürügü. Rü jexguma ga Pedru rü namüçügü rü nhanagürügü: —Pa Ngüexëëruüx, cuma nüxü cudau i nhuxre i duũxügü ngéma cuxü na najaxãüxtügüxü, rü ngëxguma rü ta:

“¿Texë ja choxü ingögüxe?” nhacuxü —nhanagürügü. ⁴⁶Notürü ga Ngechuchu rü nhanagürü: —Ngëmáácü wüxie choxü tingögü, erü nüxü chicuaxãchi na chorü poramaã tüxü na charümexëëxü —nhanagürü. ⁴⁷Rü jexguma nangoxomagu ga na nüxü nacuçamaxü ga Ngechuchu ga jema nüxü na jangögüxü, rü jaduruxácüma naxütawa ixü ga jema ngecü. Rü napexegu ijacaxápüxü. Rü guxü ga duũxügüpexewa namaã nüxü ijaxu ga ãacüçax nüxü na jangögüxü, rü nhuxãcü jexgumatama ngĩxçax na jataanexü. ⁴⁸Rü jexguma ga Ngechuchu rü nhanagürü ngĩxü: —Pa Chauzacüx, cuxçax nitaane, erü cujaxö. ¡Rü nhuxma rü taãëácüma íixü! —nhanagürü. ⁴⁹Rü jexguma ijadexajane ga Ngechuchu, rü jema nangu ga wüxi ga duũxü ga ngutaquexepataüärü ãëxgacü ga Jáirupatawa ne üxü. Rü nhanagürü

Jáiruxũ: —Cuxacũ rũ marũ iju. 1Rũ táú i cujachixewechigũxũ ja Ngũdexẽeruũ! —nhanagũrũ. 50Notũrũ jexguma jema orexũ naxĩnũgu ga Ngechuchu, rũ nhanagũrũ Jáiruxũ: —1Táú i cujanguãẽxũ! Erũ ngẽxguma cujaxõxgu rũ cuxacũ rũ tá ngĩxcax nitaane —nhanagũrũ. 51Rũ jexguma Jáirupatawa nangugũgu, rũ Ngechuchu najachocuxẽẽ ga Pedru rũ Tiagu rũ Juáũ rũ ngĩnatũ rũ ngĩẽ ga jema bucũ ga juxcũ. Notũrũ tama nanaxwaxe na togũ jexma chocuxũ. 52Rũ guxũma ga duũxũgũ ga jema jexmagũxũ rũ naxauxe rũ ngĩxcax nangechaũgũ. Notũrũ Ngechuchu rũ nhanagũrũ nüxũ: —1Táú i pexauxexũ! Erũ ngẽma bucũ rũ tama nixĩ i najuxũ. Rũ ipemare —nhanagũrũ. 53Notũrũ ga jema duũxũgũ rũ Ngechuchuxũ nacugũeama, jerũ ngĩxũ nadaugũ rũ aixcuma marũ iju. 54Rũ jexguma ga Ngechuchu rũ ngĩxmexgu najajauxãchi, rũ tagaãcũ nhanagũrũ: —Pa Bucũx, jĩrũda! —nhanagũrũ. 55Rũ jexguma ga ngĩma rũ wena imaxũ, rũ jexgumatama írũda. Rũ Ngechuchu rũ duũxũgũmaã nüxũ nixu na ngĩxũ naxũwemũgũxũcax. 56Rũ ngĩnatũ rũ ngĩẽ ga jema bucũ, rũ poraãcũ taũaixãchiãẽgũ. Notũrũ Ngechuchu rũ tũxũ namu na taxũemaãma nüxũ na tixuxũcax ga jema ngupetũxũ.

**Ngechuchu rũ najamugũ ga jema 12
ga norũ ngũexũgũ**
(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

9 1Rũ Ngechuchu rũ nanangutaquexexẽẽ ga jema 12 ga norũ ngũexũgũ. Rũ pora nüxna naxã rũ nüxna naxãga na ínawoxũãxũcax ga

nagũxũraũxũ ga ngoxogũ, rũ na nameẽxẽẽãxũcax ga duũxũgũ ga idaaweexũ. 2Rũ najamugũ na duũxũgũmaã nüxũ jaxugũexũcax ga ore ga mexũ na nhuxãcũ ãẽxgacũ jĩxũ ja Tupana, rũ na nameẽxẽẽãxũcax ga duũxũgũ ga idaaweexũ. 3Rũ nhanagũrũ nüxũ: —1Rũ taxuxũtãma ípeinge i perũ namawaũ, rũ bai ja perũ caxũchigũxũ ja naĩxmenãxã, rũ bai i perũ chacu, rũ bai i perũ põũ, rũ bai i perũ diẽru. Rũ wũxitama i perũ dauxũ ípeinge, rũ tama i taxre! 4—Rũ ngẽxguma wũxi ja íãnewa pengugũgu, 1rũ wũxi ja ípatagutama perũcho rũ nhuxmata ipexĩãchi nawa ja jima íãne! 5—Rũ ngextã tama pexũ ínajauxgũxũwa, 1rũ ípechoxũ nawa ja jima íãne! Rũ ngẽxguma ngẽma ipexĩãchigu 1rũ ipepagũcutũ i perũ ùxaxũcutũ na ngẽmawa nüxũ nacuxgũxũcax na chixexũ naxũgũxũ i ngẽma duũxũgũ! —nhanagũrũ. 6Rũ inaxĩãchi, rũ guxũma ga íãnexãcũgũwa naxĩ. Rũ nüxũ nixugũetanũ ga Tupanaãrũ ore ga mexũ. Rũ guxũwama nanameẽxẽẽetanũ ga duũxũgũ ga idaaweexũ.

Naju ga Juáũ ga baiũxẽẽeruũ
(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

7Rũ Garirẽaaneãrũ ãẽxgacũ ga Erudi, rũ nüxũ nacuãchiga ga guxũma ga jema Ngechuchu ùxũ. Rũ poraãcũ nagu narũxĩnũ rũ naxoegaãẽ ga Erudi, jerũ nümaxũ ga duũxũgũ rũ nhanagũrũgũ: —Juáũ ja baiũxẽẽeruũ nixĩ ja jima, rũ marũ wena namaxũ —nhanagũrũgũ. 8Notũrũ togũ rũ nhanagũrũgũ: —Nuxcũmaũcũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũ ga Erĩa nixĩ, rũ wena nangox

—nhanagürügü. Rü togü rü
nhanagürügü: —Guma nixĩ ga nái ga
nuxcúmaũcũ ga Tupanaärü orearü uruũ,
rü wena namaxũ —nhanagürügü.

⁹Notürü Erudi rü nhanagürü:

—Chamatama chanamu ga churaragü
na Juáũxũ jadaenaxägüxũcax. ¿Rü tacü
exna nixĩ i ngēma jatü i duũxũgü
ngēmaãcü poraãcü nüxũ
ixuchigagüechaxũ? —nhanagürü. Rü
Erudi rü naxcax nadau ga nhuxãcü
Ngechuchuxũ na nadauxũ.

**Ngechuchu rü nanachibüexêê ga
5000 ga jatügü**

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Ju 6.1-14)

¹⁰Rü jexguma nawoeguxgu ga jema
Ngechuchuarü ngüexũgü ga jamugüxũ,
rü Ngechuchumaã nüxũ nixugüe ga
jema naxügüxũ. Rü jexguma ga
Ngechuchu rü wüxi ga nachica ga
taxúema ixãpataxũwa nanagagü ga
Bechaídaarü iãneärü ngaicamana.

¹¹Notürü jexguma duũxũgü nüxũ
cuaxgügu ga ngextá na najexmaxũ, rü
Ngechuchuwe narixĩ. Rü Ngechuchu rü
meãma jema duũxũgüxũ najaxu, rü
namaã nüxũ nixu na nhuxãcü ãëxgacü
jiixũ ja Tupana. Rü nanameëxêê ga
jema duũxũgü ga idaaweexũ. ¹²Rü
jexguma marü najáuanegu, rü
Ngechuchucax naxĩ ga jema 12 ga
ngüexũgü ga jamugüxũ. Rü
nhanagürügü nüxũ: —¡Jamugü i nhaã
duũxũgü na iãnexãcügü rü ípatagü ja
ngaicamana ngëxmagünewa na
naxĩxũcax, rü ngëxma na napegüxũcax
rü norü õnatãx jataxegüxũcax! Erü nuã
íngëxmagüxũwa rü nataxuma i tacü rü
õna —nhanagürügü. ¹³Notürü

Ngechuchu rü nhanagürü nüxũ:

—¡Pematama penaxüwemü!

—nhanagürü. Rü nanangãxũgü, rü
nhanagürügü: —Wüximeëxpüx i põü rü
taxre i choxnixĩcatama toxũ nangëxma.

¿Rü exna cunaxwaxe na naxcax
tajataxegüxũ i õna naxcax i guxũma i
nhaã duũxũgü? —nhanagürügü. ¹⁴Rü
5000 ga jatügü nixĩ ga jema jéma
jexmagüxũ. Notürü Ngechuchu rü
nhanagürü nüxũ ga norü ngüexũgü:
—¡Ëcü ípenatogüxêêx rü 50 chigü i
wüxi tücumüwachigü! —nhanagürü.
¹⁵Rü jemaãcü nanaxügü ga norü
ngüexũgü. Rü ínanatogüxêê ga guxũma
ga duũxũgü. ¹⁶Rü jexguma ga
Ngechuchu rü nanade ga jema
wüximeëxpüx ga põü rü jema taxre ga
choxni. Rü dauxũgu nadawenüãcüma
Tupanana moxë naxã, rü nhüxmachí
inanabücu ga jema põü rü choxni. Rü
norü ngüexũgüna nanaxã na nüxũ
januãxũcax ga jema duũxũgü. ¹⁷Rü
guxũma ga jema duũxũgü rü meãma
nachibüe. Rü jemawena rü 12 ga
pexchigü nanapagüxêê namaã ga jema
põü rü choxnichipexegü ga íjaxügüxũ.

**Pedru nanangoxêê na Cristu na
jĩixũ ga Ngechuchu**

(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

¹⁸Rü wüxi ga ngunexũ rü Ngechuchu
norü ngüexũgümaã noxrüwama
jajumuxëgu, rü nüma rü norü
ngüexũgüna naca, rü nhanagürü:
—¿Nhuxü nhaxũ i duũxũgü i chauchiga
i chama na texé chíixũ? —nhanagürü.
¹⁹Rü norü ngüexũgü nanangãxũgü rü
nhanagürügü: —Nangëxma i duũxũgü
rü:

“Juáú ja baiũxêẽruũ cuixĩ”, nhagũxũ, rü togü i:

“Eria cuixĩ”, nhagũxũ, rü togü rü:

“Wüxi ga nuxcũmaũcü ga Tupanaãrũ orearũ uruũ i wena maxũcü cuixĩ”, nhagũxũ —nhanagürũgü. ²⁰Rü jexguma Ngechuchu nüxna naca rü nhanagürü: —¿Rü pema i nhuxũ nhapexũ choxũ na texe chiĩxũ? —nhanagürü. Rü Pedru nanangãxũ rü nhanagürü: —Cuma nixĩ i Cristu i Tupana Nane —nhanagürü.

Ngechuchu nanaxunagü

ga norü juxchiga

(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)

²¹Rü Ngechuchu rü najaxucũxëgü ga norü ngúexũgü na taxúemaãma nüxũ jaxugüexũcax ga núma rü Cristu na jiĩxũ. ²²Rü nhanagürü nüxũ ga norü ngúexũgü: —Chama i Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ, rü poraãcü ngúxũ tá chinge. Rü choxũ tá naxoõxgü i Judéugüarũ ãëxgacügü i jaguãxgü, rü paigüarũ ãëxgacügü, rü ngëma ngúexêẽruũgü i Muĩsëarũ mugüwa nguxêëtaegũxũ. Rü tá choxũ nimãxgü, notürü tamaëxpũx i ngunexũgu rü wena táxarũ chamaxũ —nhanagürü. ²³Rü jixcama rü guxũma ga norü ngúexũgũxũ nhanagürü: —Rü ngëxguma texe chawe rüxũxchãũgu, jêcü nüxũ tarüxo i tümaãrũ ngúchãũ, rü namaã tabora i ngëma guxchaxũgü i tümacax ínguxũ i nhama curuchawa tipotaxürü tüxũ ixixêẽxũ, rü ngëmaëtüwa chawe tarixũãma! ²⁴—Erü jixema tügü maxëchaxêëchãũxê rü tá taju, notürü jixema chauxcax juxe rü aixcuma tá tüxũ nangëxma i maxũ i taguma gúxũ. ²⁵¿Rü tacüwa i nüxũ

namexũ ja wüxi ja jatü ega najauxãgu i guxũma i nhama i naãneãrũ ngëmaxũgü, notürü ijanatauxêẽãgu i norü maxũ? ²⁶—Rü ngëxguma texe chauxcax ãnegu rü naxcax taxãnegu i chorü ore, rü chama i Tupana Nane i duũxũxũ na chiĩxũ rü tá ta tümacax chaxãne i ngëxguma ãëxgacü chixĩãcũma núma chaxũxgu. Rü ngëxguma wenaxãrũ núma chaxũxgu rü Chaunatü ja Tupanarũ tá chapora, rü dauxũcũãx i Tupanaãrũ orearü ngerũgü i üünegũxũrũ tá chamexêchi. ²⁷—Rü aixcuma pemaã nüxũ chixu rü nhuxre i duũxũgü i nuã ngëxmagũxũ rü tá nüxũ nadaugü na nhuxãcü ãëxgacü na jiĩxũ ja Tupana naxũpa na najuexũ —nhanagürü.

Ngechuchu rü naxũchicüü

(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

²⁸Rü 8 ga ngunexũguwena ga na jema nhaxũ, rü Ngechuchu rü wüxi ga maxpúnewa naxü na jéma jajumuxëxũcax. Rü ínajaxümcügü ga Pedru rü Tiagu rü Juáú. ²⁹Rü jexguma ínajumuxëjane ga Ngechuchu rü nachametü rü ngürüãchi nijauracüü, rü naxchiru rü ta nijauracüü, rü poraãcüxũchima nacómü. ³⁰Rü jexguma rü jéma nangõx ga taxre ga jatügü ga Ngechuchumaã idexagũxũ. Rü Muĩsé nixĩ ga wüxi, rü Eria nixĩ ga to. ³¹Rü jema taxre íjexmagũxüwa rü poraãcüxũchi nangóone. Rü ínidexagü nachiga ga nhuxãcü Jerucharëũgu tá na najuxũ ga Ngechuchu. ³²Rü woo ga Pedru rü namücügü rü poraãcü na najaxtaexũ rü tama napee. Rü nüxũ nadaugü ga nhuxãcü poraãcü na

nangóonexũ ga naxũtawá ga Ngechuchu rü jema taxre ga jatügü ga namaã jexmagüxũxũtawá. ³³Rü jexguma jema taxre ga jatügü Ngechuchuna ixígachitanügu, rü Pedru rü nhanagürü Ngechuchuxũ: —Pa Ngúexêeruũx, namexêchi nixĩ na nuã ingëxmagüxũ. ¡Rü ngĩxã tanaxü ja tamaëxpüx ja düxenü, rü wüxi ja cuxcax, rü náĩ ja Muĩséccax, rü náĩ ja Erfacax! —nhanagürü. Notürü ga Pedru rü tama nüxũ nacuax ga na nhuxü nhaxũ jerü poraãcü nabaixächiã. ³⁴Rü jexguma íjadexajane ga Pedru, rü wüxi ga caixanexũ natanügu najangaxjema. Rü poraãcü namuũê ga jema ngúexügü ga jexguma jema caixanexũ natanügu jangaxjema. ³⁵Rü jema caixanexũwa inanaxü ga wüxi ga naga ga nhaxũ: —Daa nixĩ ja Chaune ja nüxũ changechaũxũchicü. ¡Rü naga pexĩnũê! —nhaxũ. ³⁶Rü jexguma jema nhaxguwena ga jema naga rü Ngechuchuarü ngúexügü rü taxúexũma ga toguexũ nadaugü, rü Ngechuchuxũxĩcatama nadaugü. Rü jema ngúexügü rü taxúemaãma nüxũ nixugüe ga jema nüxũ nadaugüxũ.

**Ngechuchu rü nanamexêê ga wüxi
ga bucü ga ngoxo nawa jexmacü**
(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷Rü jexguma moxũãcü ga guma ma xpúnewa janachoũgu, rü muxũma ga duũxügü jexma Ngechuchuxũ najangaugü. ³⁸⁻³⁹Rü jema duũxügütanüwa rü wüxi ga jatü tagaãcü Ngechuchuxũ nhanagürü: —Pa Ngúexêeruũx, ¡choxũ rüngũxêê, rü tüxũ nadau ja chaune! Erü tügümaã choxũ

tawüxicax, rü wüxi i ngoxo tümawa nangëxma. Rü ngëxguma tüxũ naxüxgu, rü aita tüxũ naxüxêê, rü tüxũ naxãũãêxêê, rü tüxũ narüchixêê. Rü chixexũ tümamaã naxü, rü tama tüxũ ningéxchaũ. ⁴⁰Rü marü nüxũ chacaxũ i curü ngúexügü na tümawa ínataxüchigüãxũcax i ngëma ngoxo, notürü tama nüxũ ínaxĩnũ —nhanagürü. ⁴¹Rü jexguma Ngechuchu nanangãxũ, rü nhanagürü: —Pa Duũxügü i Tama Jaxögüxũx, ¡Nhuxgurátata i pemaã chanuxmaxũ rü jaxna pemaã chaxĩnũxũ? ¡Nuã naga ja cune! —nhanagürü. ⁴²Notürü jexguma Ngechuchuxũtawá nanguxgu ga guma bucü, rü jema ngoxo rü guma bucüxũ nhaxtúanegu najanguxêê, rü nanaxãũãêxêê. Notürü Ngechuchu nananga ga jema ngoxo, rü nanamexêê ga guma bucü. Rü nhuxmachi nanatüxũtawá nanamu. ⁴³Rü guxũma ga duũxügü rü nabaixächiãêgü ga jexguma nüxũ nadaugügu ga nhuxãcü na naporaxũ ja Tupana.

**Ngechuchu rü wenaxãrü
nanaxunagü ga norü juxchiga**
(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Rü jexguma duũxügü namaã baixächiejane ga jema Ngechuchu üxũ, rü nhanagürü ga Ngechuchu nüxũ ga norü ngúexügü: ⁴⁴—¡Meã iperüxĩnũê i nhaã ore i pemaã nüxũ chixuxũ! ¡Rü táxũtãma nüxũ ipejarüngümaê! Chama i Tupana Nane na duũxũxũ chĩxũ, rü chaechita tá choxũ ínaxuaxügü i duũxügü na ãëxgacügü choxũ ijauxgüxũcax —nhanagürü. ⁴⁵Notürü ga norü ngúexügü rü tama nüxũ

nacuaxgüéga ga jema namaã nüxü jaxuxü. Jerü Tupana rü tama naxçax nanangoxêê ga jema ore na nüxü nacuaxgüxüçax. Rü jema ngúexüğü rü namuüê ga Ngechuchuna na nacagüxü na meã namaã nangoxêêaxüçax ga jema namaã nüxü jaxuxü.

**¿Texé tá tixí ja guxäärü
jexera ixixê?**

(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶Rü jexguma ga norü ngúexüğü rü inanaxügüe ga nügümaã na japoragatanüciüxü nachiga ga texé tá tíxü ja natanüwa guxäärü jexera ixixê. ⁴⁷Notürü Ngechuchu rü nüxü nacuaxama ga jema norü ngúexüğü nagu rüxínüëxü. Rü jemacax wüxi ga buxü nügüxütawa naga, rü nügüxütagu najachixêê. ⁴⁸Rü nhanagürü nüxü ga norü ngúexüğü: —Texé ja nhaã buxüxü meã jaxúxe chauégagu, rü choxü nixí i tajaxuxü. Rü jíxema meã choxü jaxúxe, rü Chaunatü ja núma choxü mucüxü rü ta meã tajaxu. Rü jíxema guxäärü jexera tügü írúxírxaxe, rü jíxema tixí ja guxäärü jexera ixixê —nhanagürü.

**Texé ja tama tachi aixe rü
tórü ngüxêëruü tixí**

(Mr 9.38-40)

⁴⁹Rü jexguma ga Juáü rü nhanagürü nüxü: —Pa Ngúexêëruüx, nüxü tadau ga wüxi ga jatü ga cuégagu ngoxogü íwoxüxü. Rü toma nüxna tanachüxu ga jema jerü tama tatanüxü nixí ga nümax —nhanagürü. ⁵⁰Notürü Ngechuchu rü nhanagürü nüxü: —Tama name i nüxna na penachüxuxü. Erü texé ja tama tachi aixe, rü tórü ngüxêëruü tixí —nhanagürü.

**Ngechuchu najangagü ga
Tiagu rü Juáü**

⁵¹Rü jexguma marü jangaicagu ga Ngechuchu ga dauxügüxü ga naãnewa na naxüxü, rü tama namuüácüma inaxüächi ga Jerucharéüwa na naxüxü. ⁵²Rü nügüpexegu najamugü ga nhuxre ga norü orearü ngerüügü. Rü nümagü rü nawa naxí ga wüxi ga ñanexäcü ga Chamáriaanewa jexmane, na jexma naxçax jadaugüxüçax ga wüxi ga í na Ngechuchu nagu pexínexü. ⁵³Notürü jema Chamáriaanecüãx rü tama nanajauxgüchaü, jerü nüxü nacuaxgü ga Jerucharéüwa tá na naxüxü. ⁵⁴Rü jexguma jemaxü nadaugügu ga norü ngúexüğü ga Tiagu rü Juáü, rü nhanagürü Ngechuchuxü: —Pa Corix, ¿cunaxwaxexü na Tupanana naxçax tacaxü na dauxüwa ne namuãxüçax ja tüxü na naguxêêaxüçax i guxüma i nhaã duüxüğü, jema nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ería üxürüü? —nhanagürü. ⁵⁵Rü jexguma ga Ngechuchu rü nüxü nadawenü, rü najangagü, rü nhanagürü nüxü: —Pema rü tama nagu perüxínüê na texéarü duüxüğü peixügüxü. ⁵⁶—Erü chama i Tupana Nane na duüxüxü chíxü, rü tama duüxügüaru tauxexêewa núma chaxü, notürü núma chaxü na duüxügüxü chamaxêêëxüçax —nhanagürü. Rü jexguma rü náí ga ñanexäcüwa naxí.

**Duüxüğü ga Ngechuchuwe
rüxíxchaüxüchiga**

(Mt 8.19-22)

⁵⁷Rü jexguma namagu naxíxgu rü wüxi ga jatü Ngechuchuxü nhanagürü: —Pa Corix, cuwe charüxüxchaü i ngextá cuma ícuxüxüwa —nhanagürü.

⁵⁸Rü Ngechuchu nanangãxũ rü nhanagürü: —Ngowagü rü nüxũ nangëxma i naxmaxügü, rü werigü rü nüxũ nangëxma i naxchiãügü, notürü chama i Tupana Nane na duïxũxũ chiïxũ, rü nataxuma i chauchica i ngextá nagu chicuxeruxũ —nhanagürü.

⁵⁹Rü Ngechuchu nhanagürü nüxũ ga wüxi ga to ga jatü: —¡Chawe rüxü! —nhanagürü. Notürü nüma ga jema jatü rü nhanagürü nüxũ: —Pa Corix, noxri chanawaxe i chaunatixũ ichajataxira —nhanagürü. ⁶⁰Rü Ngechuchu nanangãxũ rü nhanagürü: — Nüé ngëma cutanüxũ i tama jaxögüxũ ijataxgü i ngëma naxrüü juexũ, notürü cuma rü curü puracü nixĩ na paxa duïxügümaã nüxũ cujarüxuxũ i Tupanaãrü ore na nhuxãcü guxããrü ãëxgacü na jiïxũ i nümax —nhanagürü.

⁶¹Rü wüxi ga to ga duïxũ rü nhanagürü Ngechuchuxũ: —Pa Corix, ngëmáãcü cuwe charüxüxchaũ, notürü noxri chanaxwaxe i nüxũ chajarümxoxë i ngëma chapatacũãxgü —nhanagürü. ⁶²Notürü Ngechuchu rü nhanagürü nüxũ: —Texé ja jíxema inaxügüxe na Tupanaãrü puracüwa tapuracüxũ notürü tümaãrü ngëmaxüguama rüxinünxë, rü tama tame na Tupanaãxũ tapuracüxũ —nhanagürü.

**Ngechuchu najamugü ga 70
ga norü ngüexügü**

10 ¹Rü jemawena ga Cori ga Ngechuchu rü najadexechi ga 70 ga to ga norü ngüexügü. Rü taxrechigü inajamugü na joxni guxũ ga jema ãänegü rü nachicagü ga Ngechuchu nawa üxchaũüwa na

naxixũcax. ²Rü nhanagürü nüxũ: —Aixcumaxũchi nangëxma i muxüchixũ i duïxügü i ímemaregüxũ na jaxögüãxũ notürü nanoxreëxpüx i orearü uruügü na namaã nüxũ jajugüxũcax i Tupanaãrü ore. Rü ngëmacax name nixĩ i duïxügüarü jora ja Tupanana naxcax peca i perü jumuxëwa na namugüãxũcax i norü puracütanüxũ i orearü uruügü, na ngëma duïxügümaã nüxũ janaxugüxũcax i ore i mexũ.

³—¡Rü ipexĩachi rü ngëma pexĩ! Rü dücax, nhama carnerugü i aigütanüwa imugüxürüü nixĩ i pexü chimugüxũ. ⁴—¡Rü täxütáma chacu ípeinge, rü bai i perü diëru, rü bai i perü chapatu! Rü tama chanaxwaxe i namagu penüxcü i ngëxguma namawa texéxü perümxoxëgü. ⁵—Rü ngëxguma wüxi ja íwa pengügü, rü nhaããcü tá nüxũ perümxoxëgü i ngëma duïxügü:

“Tupana pexũ rüngüxëëx”, nhaperügü tá. ⁶—Rü ngëxguma ngëma nangëxmagu i duïxügü i Tupanaxü cuaxgüchaũxũ rü Tupana tá nüxũ narüngüxëë. Notürü ngëxguma ngëma nataxgu i duïxügü i Tupanaxü cuaxgüchaũxũ, rü pexcax tá nixĩ i ngëma norü ngüxëë ja Tupana. ⁷—¡Rü wüxi ja ígutama perücho, rü ngëma pechibüe rü pexaxegü i ngëma nüxũ ngëxmaxũ i ngëma icũãxgü! Erü wüxi i puracütanüxũ rü name nixĩ na najauxãxũ i norü natanü naxcax i norü puracü. Rü jima ãänewa pengëxmagüjane rü tama chanaxwaxe i nái ja ígu pejajegü. ⁸—Rü ngëxguma wüxi ja ãäne ja nawa meã pexü najaxunewa pengügü, ¡rü penangó i ngëma òna i pexna naxãgüxũ! ⁹—¡Rü

penameẽxẽẽx i ngẽma idaaweexũ i jima ãnẽwa ngẽxmagũũ! ¡Rũ namaã nüxũ peixu rü nhapegũgũ nüxũ:

“Tupanaãrũ pora rü marü pexna nangaicama rü napexũtagu”, nhapegũgũ nüxũ! ¹⁰—Notürü ega nawa pengugũgu ja wüxi ja ãne i ngextá duũxũgũ tama meã pexũ ¡jauxgũxũwa, ¡rũ ngẽma ãnemaũgu ípechoxũ rü nhapegũgũ nüxũ i ngẽma ãnecũãx!

¹¹“Rũ woo nhaã perü ãneãrũ üxaxũ i tocutüwa jaxũxũ, rü itanapagü, na ngẽmawa nüxũ pecuãxũcax na Tupana rü tama pemaã nataãẽxũ. ¡Notürü tama nüxũ ipejarüngümaẽ na marü pexna nangaicamaxũchichiréxũ ja Tupana na perü ãẽxgacü jĩxũ”, nhaperügũgũ tá nüxũ i ngẽma ãnecũãx! ¹²—Rũ pemaã nüxũ chixu rü ngẽma ngunexũ i nagu nagũxũ i naãne, rü Chodomacũãx i duũxũgüaru jexera Tupana tá nanapocue i ngẽma duũxũgũ i tama meã pexũ jauxgũxũ.

Ãanegü ga tama Tupanaga ãnũene
(Mt 11.20-24)

¹³—Rũ wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcax, Pa Corachũcũãx rü Bechaãdacũãx i Duũxũgũx, jerü jexguma chi Tiruarü ãnẽwa rü Sidãũãrũ ãnẽwa chanaxũxgu ga jema mexũgũ ga cuãxruũgũ ga Tupanaãrũ poramaã petanüwa chaxũxũ, rü woo ga na poraãcü jachixexũ ga jema Tirucũãx rü Sidãũcũãx ga duũxũgũ rü nuxcũmama chitama nüxũ narüxoe ga nacũma ga chixexũ, rü poraãcũxũchi chima nügũmaã nangechaũgũ rü naxauxe, jerü chi nügũ nicuãxãchitanü ga na japedaduãxgũxũ. ¹⁴—Notürü pemaã nüxũ chixu rü ngẽma ngunexũ i

Tupana nagu napocuexũ i pecaduãxgũxũ, rü ngẽma ngunexũgu rü Tirucũãx rü Sidãũcũãxãrũ jexera tá pexũ napocue i pemax. ¹⁵—Rũ pemax, Pa Caparnaãcũãxgũ i Duũxũgũx çexna pema nagu perüxĩnũegu rü dauxũgũxũ i naãnẽwa tá pexĩxũ? Pemaã nüxũ chixu rü naãnetũüwa i ngextá Tupana Chatanáxũ ípocuxũwa tá nixĩ i pewogũxũ. ¹⁶Rũ nhuxmachĩ norü ngüexũgũxũ nhanagürü: —Rũ jixema pega ãnũẽxẽ, rü chauga rü ta taxĩnũẽ. Notürü jixema tama pega ãnũẽxẽ, rü chauga rü ta tama taxĩnũẽ. Rũ jixema tama chauga ãnũẽxẽ, rü tama naga taxĩnũẽ ja Chaunatu ja núma choxũ mucü —nhanagürü ga Ngechuchu.

Nawoegu ga jema 70 ga Ngechuchuarü ngüexũgũ

¹⁷Rũ taãẽãcũma nawoegu ga jema 70 ga norü ngüexũgũ ga jamugũxũ. Rũ nhanagürügü nüxũ: —Pa Corix, ngẽxguma cuẽgagu tidexagügu, rü aĩxrüxũ i ngoxogü rü toga naxĩnũẽ —nhanagürügü. ¹⁸Rũ Ngechuchu rü nhanagürü nüxũ: —Ngẽmaãcü aixcuma nixĩ. Jerü nüxũ chadau ga Chataná ga dauxũgũxũ ga naãnẽwa na natãexũ wüxi ga ãẽmacürũ. ¹⁹—Rũ chama nixĩ ga pexna chanaxãxũ ga pora na tama chixexũ pemaã naxũgũxũcax ega woo ãxtapegüwa rü çxna tuxchinawegüwa pengagũgu. Rũ jexgumariũ ta pexna chanaxã ga pora na nüxũ perüjexeraxũcax i guxũma i Chatanáãrũ pora na ngẽmaãcü taxucürüwama tacü rü chixexũ pemaã naxũxũcax. ²⁰—¡Notürü taũ i petaãẽgũxũ naxcax i ngẽma na pega naxĩnũẽxũ i ngoxogü!

Rü narümemã nixĩ i petaãëgü naxcax na marü naxümatixũ i peéga i Tupanaãrü poperawa i dauxũguxũ i naãnewa —nhanagürü.

Ngechuchu rü nataãë

(Mt 11.25-27, 13.16-17)

²¹Rü jexgumatama ga Tupanaãë ga Üünexũ rü poraãcü Ngechuchuxũ nataãëxëë. Rü nhanagürü ga Ngechuchu: —Pa Chaunatü, Pa Dauxũguxũ i Naãne rü Nhama i Naãneãrü Jorax, cuxũ chicuaxũ, jerü nhaã chorü ngüexũgüxũ nüxũ cucuaxëë i nhaã ore ga naxchaxwa icuicúxũ ga duũxũgü i nhama i naãnewa nüxũ cuaxũchigüxũ. Rü jemaãcü cunaxü, Pa Chaunatüx jerü jemaãcü nixĩ ga cunaxwaxexũ —nhanagürü. ²²Rü nhanagürü ga Ngechuchu: —Chaunatü choxna nanaxã i guxũma i tacü i ngëxmaxũ. Rü taxúema choxũ tacuax na Tupana Nane chiixũ. Rü Chaunatüxicatama nixĩ ja choxũ cuãcü na Nane chiixũ. Rü ngëxgumarü ta taxúema nüxũ tacuax na texe jiixũ ja Chaunatü. Rü chama ja Nane rü ngëma duũxũgü i Chaunatüxũ nüxũ chadauxëëchaũxũxĩcatama nixĩ i nüxũ cuaxgüxũ na texe jiixũ —nhanagürü. ²³Rü jexguma norü ngüexũgüxũ nadawenü, rü namaãxica nhanagürü: —Tataãëgü ja jixema tümãxëtümaãxũchi nüxũ daugüxe i nhaã nhuxma pema nüxũ pedaugüxũ. ²⁴—Erü pemaã nüxũ chixu, rü muxũma ga nuxcümãxũgüxũ ga Tupanaãrü orearü uruũgü rü ãëxgacügü ga tacügü, rü nüxũ nangúchaũ ga nüxũ na nadaugüchaũxũ i nhaã nhuxma pema

chauxũtawa nüxũ pedaugüxũ. Notürü tama nüxũ nadaugü. Rü nüxũ nangúchaũ ga nüxũ na naxĩnüëchaũxũ i nhaã nhuxma pema chauxũtawa nüxũ pexĩnüëxũ. Notürü tama nüxũ naxĩnüë —nhanagürü.

Cuaxruũ ga mecü ga Chamáriacũãxgu ixuxũ

²⁵Rü jexguma inachi ga wüxi ga ngüexëëruũ ga Muísëarü mugüwa nguxëëtaexũ, rü Ngechuchuxũtawa naxü na namaã janadexaxũcax. Rü Ngechuchuxũ naxüxchaũ, rü jemacax nüxna naca rü nhanagürü: —Pa Ngüexëëruũ ja Ngechuchux, ¿Tacü nixĩ i mexü na chanaxüxũ na choxũ nangëxmaxũcax i maxü i taguma gúxũ? —nhanagürü. ²⁶Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü nhanagürü: —¿Nhuxü nhaxũ i ngëma ore i Muísëarü mugüwa ümatüxũ? ¿Rü tacüxũ i cumaã jaxuxũ? —nhanagürü. ²⁷Rü jema ngüexëëruũ ga Muísëarü mugüwa nguxëëtaexũ, rü Ngechuchuxũ nangãxũ, rü nhanagürü: —¿Nüxũ nangechaũ ja Cori ja curü Tupana i guxũma i curü maxũmaã, rü guxũ i cuãëmaã, rü guxũ i curü poramaã, rü guxũ i nagu curüxĩnüxũmaã! ¿Rü nüxũ nangechaũ i cumücü ngëma na cugütama cungechaũxũrü! —nhanagürü. ²⁸Rü jexguma ga Ngechuchu rü nhanagürü nüxũ: —Ngëma ore i choxũ namaã cungãxũxũ rü marü name. Rü ngëxguma ngëma ore cuinguxëëxgu, rü tá cunajaxu i maxü i taguma gúxũ —nhanagürü. ²⁹Notürü ga jema ngüexëëruũ ga Muísëarü mugüwa nguxëëtaexũ, rü nügüëtüwa

nachogüchaũ. Rũ jemacax Ngechuchuna naca, rũ nhanagürũ: —¿Rũ texé tixĩ ja chamücü? —nhanagürũ. ³⁰Rũ jexguma ga Ngechuchu rũ nanangãxũ, rũ nhanagürũ nüxũ: —Wüxi ga jatü Jerucharéüwa ne naxũ, rũ Jericú ga ãnawa naxũ. Rũ namagu nüxũ nangaugü ga ngítaaxgüxũ. Rũ guxũma ga norü jemaxïcax nangixgü, rũ aixruxũ ga naxchiru rũ ta naxcax nangixgü. Rũ nanaçuaixgü, rũ najajuachixêégü, rũ jemaãcü jéma nanataxgü. ³¹—Rũ jematama namawa naxüpetü ga wüxi ga Judéugüarü pai. Notürü jexguma jema jatüxũ nadaxgu rũ nüxũ jéma naxüpetümare. ³²—Rũ jéma naxüpetü ta ga wüxi ga Lewítanüxũ ga tupauca ga taxũnawa puracüxũ. Rũ jexguma jema jatüxũ nadaxgu, rũ nüma rũ ta nüxũ naxüpetümare. ³³—Notürü jixcüra rũ wüxi ga Chamáriaanecũãx ga jatü rũ jematama namawa naxüpetü. Rũ jexguma guma jatüxũ nadaxgu rũ nüxũ nangechaütümüũ. ³⁴—Rũ guma jatücax nixü. Rũ chixũ rũ wĩumaã nanaxüxũ ga norü oxrigü, rũ meãma najanaixgü ga jema norü oxrigü. Rũ nhuxmachi norü cowarugu nanamunagü, rũ wüxi ga pegüchicawa nanaga. Rũ jéma nüxna nadau. ³⁵—Rũ moxũãcü ga jexguma inaxũächigu ga jema Chamáriaanecũãx, rũ ngixũ najaxu ga taxretachinü ga norü dïeru, rũ jema pegüchicaarü jorana ngixũ naxã. Rũ nhanagürü nüxũ:
 “¡Nüxna nadau i nhaã jatü! Rũ ngëxguma jexeragu naxãtanügu na nuã nangëxmaxũ, rũ chama tá cuxũ chanaxütanü i ngëxguma chataeguxgu”,
 nhanagürü. ³⁶Rũ nhanagürü ga Ngechuchu nüxũ ga jema ngüexêëruũ

ga Muíséarü mugüwa ngüxêëtaexũ:
 —Nhuxma chanaxwaxe i chamaã nüxũ cuixu i ngëxürüxũ ga jema tamaëxpüxtanüwa ga aixcuma namücü ixixũ ga jema jatü ga ngítaaxgüxũ imaxgüxũ —nhanagürü ga Ngechuchu. ³⁷Rũ jexguma ga jema ngüexêëruũ ga Muíséarü mugüwa ngüxêëtaexũ rũ nhanagürü: —Jema Chamáriaanecũãx nixĩ ga jema jatümücü ixixũ, jerü nüxũ nangechaütümüũ —nhanagürü. Rũ jexguma ga Ngechuchu rũ nhanagürü nüxũ: —¡Nhuxma rũ íixü rũ jema Chamáriaanecũãx üxürü naxü! —nhanagürü nüxũ.

Marta rũ Mariapatawa nangu ga Ngechuchu

³⁸Rũ jexguma Ngechuchu namagu ixixgu norü ngüexügümaã rũ wüxi ga ãnaxãcüwa nangu. Rũ jéma guma ãnaxãcüwa rũ wüxi ga nge ga Martagu ãégacü ngügüpatawa inanguxêë. ³⁹Rũ Martaaxũ ijexma ga wüxi ga ngïejax ga Mariagu ãégacü. Rũ ngïma rũ Ngechuchucutüxütawa irüto na inaxñnüxücax ga Ngechuchuarü ore. ⁴⁰Notürü ga Marta rũ itaarü puracüãx rũ jemaãcü ngürü puracüguama irüxñnü. Rũ jemacax Ngechuchucax ijaxũ, rũ ngügürügü nüxũ: —Pa Corix, ¿tama exna nagu curüxñnü i ngëma na chataarü puracüãx rũ ngëma chaejax rũ choxnaxica na natáãxũ i guxũma i ngëma puracü? ¡Rũ namaã nüxũ i xu na choxũ nangüxêëxücax! —ngügürügü. ⁴¹Notürü Ngechuchu rũ ngixũ nangãxũ, rũ nhanagürü ngixũ: —Pa Martax, cuma rũ poraãcü curü puracüçax cuxoegaãë, rũ muxũma i ngëmaxũgu curüxñnü.

⁴²—Notürü wüxixicatama nixĩ i guxũãrũ jexera i mexũ na nagu rüxĩnũxũ. Rũ María ijixĩ i ngẽma rüxĩnũcũ. Rũ taxúetáma ngĩxna tajanuxũ i ngẽma —nhanagürü ga Ngechuchu.

**Ngechuchu nanangúexẽẽ ga
jumuxẽchiga
(Mt 6.9-15, 7.7-11)**

11 ¹Rũ wüxicana wüxi ga nachicawa najumuxẽ ga Ngechuchu. Rũ jexguma nüxũ nachauxgu, rü wüxi ga norü ngúexũ rü nhanagürü nüxũ: —Pa Corix ;toxũ nangúexẽẽ na nhuxãcü tajumuxẽgũxũ, jema Juáũ ga baiũxẽeruũ norü ngúexũgũxũ nangúexẽẽxũrũ! —nhanagürü. ²Rũ Ngechuchu nhanagürü nüxũ: —Rũ ngẽxguma pejumuxẽgũgu rü nhaperügũgü tá:

“Pa Tonatũ ja Dauxũgucũx, rü aixcuma Üinecü cuixĩ i cumax. ;Rũ núma naxũ na torü ãẽxgacũ cuĩũxçax! Rũ tanaxwaxe i curü ngúchaũ na naxũgũxũ i duũxũgũ i nhama i naãnewa, ngẽma dauxũgũxũ i naãnewa na curü ngúchaũ ínaxũgũxũrũ. ³;Rũ toxna naxã i torü õna i wüxichigũ i ngunexũçax ixĩxũ! ⁴;Rũ toxũ nüxũ nangechaũ i torü pecadugũ, erü toma rü ta tũxũ nüxũ tangechaũ ja guxãma ja jĩxema chixri tomaã chopetuxe! ;Rũ táũ i çacü rü chixexũpexewa toxũ cuwogũxũ na tama nagu tajixũçax!”

nhanagürü. ⁵Rũ nhanagürü ta ga Ngechuchu: —Ngẽxguma chi wüxie i pema rü tũxũ nangẽmaxgu i wüxi i

tũmamücü, rü chi ngãxũcüü napatawa taxũxgu rü nhatagũgu nüxũ:

“Pa Chamücũx, ;tamaẽxpũx i põũ choxna naxã! ⁶—Erü wüxi i chamücü rü jajũwa ne naxũ, rü ngexwacax chapatawa nangu. Rũ chama rü changearü õnaãx, rü taxuũmaãma chanachibũxẽẽẽga”, nhatagũgu. ⁷—Rũ ngẽma tũmamücü i napatawa ngẽxmaxũ, rü chi tũxũ nangãxũgu rü nhaxgu:

“;Tãũ i choxũ cuchixewexũ! Chorü iãx rü marü narüwãxta, rü chama rü chauxacũgü rü ngürücarewa tangẽxmagü. Rũ ngẽmacax taxucürüwa ícharüda na çacü cuxna na chaxãxçax”, nhaxgu chi tũxũ. ⁸—Rũ pemaã nüxũ chixu, rü ngẽma na tũmamücü jiĩxũçax rü tãũxũtãma ínaruüda na çacü tũxna naxãxçax. Notürü tá ínaruüda na tama tanachixeweechaxũçax, rü tá tũxna nanaxã i guxũma i çacü i tanaxwaxexũ. ⁹—Rũ ngẽmacax pemaã nüxũ chixu rü, ;Naxçax ípeça rü Tupana rü tá pexna nanaxã! ;Rũ Tupanacax pedax rü tá nüxũ ipejangau! ;Rũ iãxwa: Tu tu tu nhapegü, rü tá pexçax niwãxna i iãx! ¹⁰—Erü guxãma ja jĩxema naxçax íçaxe rü tanajaxu, rü guxãma ja naxçax dauxe rü nüxũ itajangau. Rũ guxãma ja iãxwa: Tu tu tu nhagũxe, rü tũmacax tá niwãxna i iãx. ¹¹—;Rũ nhuxãcü i wüxi i pema na papagü peixĩxũ rü penena penaxãxũ ja wüxi ja nuta ega põũçax pexna nacaxgu, rü exna wüxi i äxtape ega choxnicax pexna nacaxgu? ¹²—;Rü texé i petaniüwa rü penena penaxã i tuxchinawe ega wüxi ja otacharuçax pexna nacaxgu? ¹³—Rũ ngẽma pema na pechixecũmachiréxũ notürü nüxũ

peixuax na nhuxãcü mexũ i ãmare
pexacũgũna na pexãxũ, rü pemaã nüxũ
chixu rü Penatũ ja Dauxũgucũ rü perũ
jexera tá nixĩ na pexna mexũ naxãxũ.
Rü guxãma ja jíxema Tupanaxũtawa
Naãe i Üünexũcãx ícãxe, rü tá tũxna
nanaxã —nhanagũrü ga Ngechuchu.

**Ngechuchuxũ ngoxoarũ poramaã
puracũxũ nawogũe**

(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

¹⁴Rü Ngechuchu ínanataxũchi ga wũxi
ga ngoxo ga wũxi ga jatũxũ ngegaxẽẽxũ.
Rü jexguma ínaxũxũgu ga jema ngoxo
rü guma jatũ rü nidexa. Rü guxũma ga
duũxũgũ rü nããixãchiããegũ ga jexguma
jemaxũ nadaugũgu. ¹⁵Notürũ nhuxre ga
duũxũgũ rü nhanagürũgũ: —Nhaã jatũ i
Ngechuchu, rü Beuchebũ i ngoxogũarũ
ãẽxgacũarũ poramaã nixĩ i
ínanawoxũãxũ i ngoxogũ
—nhanagürũgũ. ¹⁶Notürũ ga togũ rü
nüxũ naxũgũchaũ, rü jemacãx naxcãx
ínacagũ ga nüxũ na nawéaxũ ga wũxi
ga cuãxruũ ga dauxũcũãã na jemawa
nüxũ nacuãxgũxũcãx rü ngoxi aixcuma
Cristu jíixũ. ¹⁷Notürũ nüma ga
Ngechuchu rü nüxũ nacuãxama ga
tãcũgu na naxĩnüẽxũ, rü jemacãx
nhanagürũ nüxũ: —Ngẽxguma chi wũxi
i nachĩããnecũãã i duũxũgũ nügũ itojegu
rü nügũtanũwa chitama nügũ nadaixgu,
rü nügũ chitama naguxẽẽ. Rü ngẽxguma
chi wũxi ja ícũãã nügũmaã nuẽẽchagu
rü nügũ nadaixgu, rü nügũ chitama
naguxẽẽ. ¹⁸—;Rü ngẽxguma chi
Chataná nügũmaãtama nuxgu, rü
nügũtama jamãxgu, rü nhuxãcü chi i
ãẽxgacũecha jíixũ? Rü ngẽma
nhacharũgũ i nhuxma erũ pema choxũ

peixuxgu rü Beuchebũarũ poramaã
íchanawoxũ i ngoxogũ. ¹⁹—Notürũ
ngẽxguma chi Chatanáãrũ poramaã
íchanawoxũgu i ngoxogũ, rü perũ
ngũexũgũ rü chita Chatanáãrũ poramaã
ínanawoxũ i ngoxogũ. Rü ngẽmawa
meã nüxũ tacuãx na pema rü ípetũexũ.
²⁰—Notürũ pemaã nüxũ chixu rü
aixcuma Tupanaãrũ poramaã nixĩ i
íchanawoxũxũ i ngoxogũ. Rü ngẽmawa
pexũ nüxũ chacuãxẽẽ na núma
petanũwa nanguxũ ja Tupana na
ãẽxgacũ jíixũcãx. ²¹—Rü ngẽxguma
wũxi ja jatũ ja poracũ rü meãma nügũ
naxũxnegu rü nüxna nadãxgu ja napata,
rü taxúetãma naxcãx tangĩx i norũ
ngẽmaxũ i napatawa ngẽxmaxũ.
²²—Notürũ ngẽxguma ínanguxgu i to i
jatũ i nüxũ rüporamaẽxũ, rü nüxũ
najexeragu, rü tá nüxna nanapuxũ ja
naxne ja nügũ namaã íjaporaãxũne, rü
tã nüxna nanapuxũ i guxũma i norũ
ngẽmaxũ, rü tá najana. ²³—Jíxema
tama choxũ ngechaũxẽ rü chauchi taxai.
Rü jíxema tama choxũ rüngũxẽẽxẽ na
Tupanaçãx tajagagũxũ i duũxũgũ rü
chauxchawa tananganexẽẽ.

Ngoxo ga taeguxũchiga

(Mt 12.43-45)

²⁴—Rü ngẽxguma wũxi i ngoxo rü
wũxi ja jatũwa ínaxũxũgu, rü
dauxchitagu nananhaãne, rü naxcãx
nadau na ngextã na nangũxũ. Rü
ngẽxguma taxuguma nangũẽãgagu, rü
nügũ ínicuãx rü nhanagürũ:

“Maneca naxcãx tá chataegu ja jima
jatũ ga noxri nawa íchaxũxũchirécũ”,
nhanagürũ. ²⁵—Rü ngẽxguma
nataegugu, rü jima jatũxũ ínajangau na

nhama wüxi ja ĩ ja mexêéne rü meã nabixichinerũũ na jiĩxũ. ²⁶—Rü ĩnixũ rü naxçax najadau i to i 7 i ngoxogü i norü jexera i chixexũ. Rü guxũma i ngẽma ngoxogü rü wüxigu jima jatũgu nachocu, rü ngẽxma naxãchiũgü. Rü ngẽxguma ja jima jatũ rü noxriarũ jexera nachixe —nhanagürü.

Taãe i aixcuma ixĩxũchiga

²⁷Rü jemaxũ ĩjaxujane, rü wüxi ga ngecü rü duũxũgütaniwa tagaãcü ngĩgürügü: —Tataãe ja jixema tũgüaniwa cuxũ jaxêéxê rü tũgü nixũwa cuxũ maixê —ngĩgürügü. ²⁸Notürü ga Ngechuchu rü nhanagürü: —Jexeraãcü tataãe ja jixema nüxũ ĩnuxê i Tupanaãrũ ore rü naga ĩnuxê —nhanagürü.

Duũxũgü ga tama jaxógũchaũxũ rü naxçax ĩnacagũama ga to ga cuaxruũ ga Tupanaãrũ poramaã üxũ

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹Rü nimuẽtanü ga duũxũgü ga Ngechuchuxũtawa ngutaqexegũxũ. Rü inanaxügü ga Ngechuchu ga namaã na jadexaxũ. Rü nhanagürü: —Nhaã duũxũgü i nhamaũcüü maxêxũ rü nichixecũma. Rü naxçax ĩnacagü i wüxi i cuaxruũ i mexũ i Tupanaãrũ poramaã üxũ. Notürü Tupana rü wüxixicatama i cuaxruũ tá nüxũ nawex. Rü ngẽma nixĩ i cuaxruũ ga Tupanaãrũ orearü uruũ ga Jonawa duũxũgũxũ nawéxũ na nüxũ nacuaxgũxũcax na aixcuma Tupana jiĩxũ ga guma jéma namucü. ³⁰—Rü jexgumarũũ ga Jona rü wüxi ga cuaxruũ nixĩ naxçax ga Níniwecũãx ga

duũxũgü, rü ngẽxgumarũũ tá ta nixĩ ja Tupana Nane ja duũxũxũ ixĩcü na wüxi i cuaxruũ tá jiĩxũ naxçax i nhamaũcüü maxêxũ i duũxũgü. ³¹—Rü ngẽxguma naãneãrũ guxgu rü Tupana rü nhamaũcüü maxêxũ i duũxũgüna nacaxgu i norü pecaduchigacax, rü ngĩma ga nuxcũmaũcü ga Chabaaneãrũ ãẽxgacü tá ĩrũda rü tá ĩnaxuaxũ i nhamaũcüü maxêxũ i duũxũgü. Jerü ngĩma rü jaxũwaxũchi ne ixü ga na ãẽxgacü ga Charumáũxũ naxĩnũxũcax ga nhuxãcü poraãcü nüxũ na nacuaxũchixũ. Notürü nhuxma nuã petaniwa nangẽxma i wüxi i Charumáũãrũ jexera ixĩcü. ³²—Rü ngẽxguma naãneãrũ guxgu rü Tupana rü nhamaũcüü maxêxũ i duũxũgüna nacaxgu norü pecaduchigacax, rü nuxcũmaũgũxũ ga Níniwecũãx ga duũxũgü rü tá ĩnarũdagü rü tá ĩnanaxuaxũgü i nhamaũcüü maxêxũ i duũxũgü. Jerü nümagü ga Níniwecũãxgü ga duũxũgü rü nüxũ narũxoe ga nacũmagü ga chixexũ ga jexguma Jona namaã nüxũ ixuxgu ga Tupanaãrũ ore. Notürü nhuxma nuã petaniwa nangẽxma i wüxi i Jonaãrũ jexera ixĩcü.

Taxũneãrũ omũchiga

(Mt 5.15, 6.22-23)

³³—Taxũema wüxi i omũwa tanangixichi rü nhuxmachi itajacux rü exna tacũtũũgu tajaxũcuchi. Notürü norü ũchicaũgu tanaxũnagü na ngẽma tũxũ nabaxixũcax ja jixema duũxêgü ja jima ĩgu chocuxe. ³⁴—Cuxetügü rü nhama wüxi i omürũũ nixĩ i cuxunecax. Rü ngẽxguma ngẽma Tupana cuxũ

naxwaxexũcaç cudaxgu, rü guxũma i curü maxũ rü name. Notürü ngëxguma nhama i naãneärü ngúchaũcaç cudaxgu, rü guxũma i curü maxũ rü chixexũwa nangëxma. ³⁵—;Meã cugiãna nadau na tama eãnexũxũ nanguxuchixũcaç i ngëma ore i mexũ i cuxũ ngëxmaxũ, i nhama wüxi i omürüü ixĩxũ!
³⁶—Ngëxguma chi guxũ i curü maxũwa nangëxmagu i Tupanaärü ngóonexũ rü taxuwama nachixexgu i curü maxũ, rü meã chi nüxũ cucuax i Tupanaärü ngúchaũ nhama wüxi i omü i cuxũ baxixürüü —nhanagürü.

**Ngechuchu rü duũxũgüpexewa
 ínanaxuaxũ ga Parichéugü rü
 ngúexëeruũgü ga Muísëarü
 mugüwa nguxëëtaegüxũ
 (Mt 23.1-36; Mr 12.38-40;
 Lc 20.45-47)**

³⁷Rü jexguma nüxũ nachaxgu ga na jadexaxũ ga Ngechuchu rü wüxi ga Parichéu nüxna naxu ga napatawa na jachibüxũcaç. Rü jema Parichéupatawa naxũ, rü norü mechaxũtawana najarüto na nachibüxũcaç. ³⁸Rü jema Parichéu rü nabaixãchiãe ga jexguma Ngechuchxũ nadaxgu na tama Tupanacax najauxmexiraãcuma na nachibüxũ jema Muísëarü mugü nüxũ ixuxürüü.
³⁹Notürü nüma ga Cori ga Ngechuchu rü nhanagürü nüxũ: —Pema i Parichéugü rü nhama copu rü poratu i düxétuwaxicatama ijaxuxürüü peixĩgü, erü perü aixepewa i perü ñnüwa rü nagu perüxĩnüe i chixexũ rü nhuxãcü naxcaç na pengĩxũ. ⁴⁰—Pa Naëchitamare Maxëxũx, çtama exna nüxũ pecuax na guma Tupana ga naxücü i ngëma tóru

düxétüxũnewa ngëxmaxũ, rü gumatama jĩxũ ga naxücü ga tóru maxũ i tóru aixepewa ngëxmaxũ? ⁴¹—Rü name nixĩ i Tupanana penaxã i perü maxũ na aixcuma naxcaç pemaxëxũcaç. Rü ngëmaãcü tá peme i guxũwama.
⁴²—Notürü wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcaç, Pa Parichéugüx, erü pema rü perü ngëmaxũwa rü meã Tupanana penaxã i ngëma noxrü ixĩxũ, notürü perü maxũwa rü tama aixcuma naga pexĩnüe rü tama nüxũ pengechaũ. Rü marü name na perü ngëmaxũwa Tupanana penaxãxũ i ngëma noxrü ixĩxũ. Notürü perü maxũwa rü ta penaxwaxe i meã naga na pexĩnüexũ rü nüxũ na pengechaũxũ. ⁴³—Rü wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcaç, Pa Parichéugüx, erü pema rü pexũ nangúchaũ i ãëxgacüchicagüwa na perütögüxũ i ngutaquexepataũgüwa. Rü penaxwaxe na nhama ãëxgacüxũ rümoxëxürüü na meã pexũ namoxëgüxũ i duũxũgü i ñänemaũgüwa. ⁴⁴—Rü wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcaç, erü nhama juetamaũgü i tama nüxũ idauxũ i duũxũgü naëchitamare naëtüwa chopetüxürüü peixĩgü. Erü woo perü düxétüwa peime, notürü aixepewa i peãëwa rü poraãcü pechixe —nhanagürü ga Ngechuchu.
⁴⁵Rü wüxi ga ngúexëeruũ ga Muísëarü mugüwa nguxëëtaexũ, rü Ngechuchxũ nangãxũ rü nhanagürü: —Pa Ngúexëeruũ Pa Ngechuchux, rü ngëma na ngëma nhacuxũ, rü toma rü toãëwa nangux —nhanagürü. ⁴⁶Notürü Ngechuchu rü nhanagürü nüxũ: —Wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcaç, Pa Ngúexëeruũgü i Muísëarü Mugüwa Nguxëëtaegüxũx, erü poraãcü penamu i

duũxũgũ na naga naxĩnũexũcax i ngẽma Muĩsẽarũ mugũ i guxchaxũ i pematama bai i íraruwa naga pexĩnũechaũxũ.

47—Rũ wũxi i ngechaũ nixĩ i pexcax, erũ pejamexẽẽgũ i tũmamaũgũ ga guxema nuxcũmaũgũxe ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũ ga perũ oxigũ tũxũ ðaixe.

48—Rũ ngẽmawa nũxũ tacuax na pema rũ ta ipexãgũxũ nawa ga jema chixexũ ga perũ oxigũ ũgũxũ. Jerũ nũmagũ rũ tũxũ nadai ga guxema Tupanaãrũ orearũ uruũgũ, rũ nhũxma i pema rũ pejamexẽẽgũ i tũmamaũgũ. 49—Rũ jemacax nixĩ ga Tupana ga nhaxũ:

“Ngẽma duũxũgũtanũwa tá
chanamugũ i chorũ orearũ
uruũgũ rũ chorũ orearũ
ngeruũgũ. Notĩrũ ngẽma
duũxũgũ i chixexũgũ rũ tá
nanadai i nũmaxũ rũ togũxũ rũ
tá nachixewegũ rũ tá nawe
ningẽxũtanũ”,

nhaxũ ga Tupana. 50-51 Rũ nhanagũrũ ga Ngechuchu: —Rũ pemaã nũxũ chixu rũ Tupana tá najapeguãchixẽẽ i pema i nhũxma maxẽxẽ erũ pema rũ ta perũ oxigũcũmagu pexĩ. Nũmagũ rũ noxritama naãneãrũ ũgũgumama rũ nanadai ga muxũma ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũ. Rũ nũxĩra najamaxgũ ga Abéu rũ gumawena najadaietanũ ga muxũma ga togũ nhũxmata Zacarĩa ga tupauca ga taxũnegu jamãxgũãcũwa nangu. Rũ guxũma ga jema orearũ uruũgũ ga perũ oxigũ ðaixũcax rũ Tupana tá pexna naca, erũ pema rũ ta perũ oxigũrũũtama peixĩgũ rũ tama nũxũ perũxoechaũ i ngẽma chixexũ i pexũxũ. 52—Rũ wũxi i ngechaũ nixĩ i pexcax, Pa Ngũexẽẽruũgũ i Muĩsẽarũ

Mugũwa Ngũxẽẽtaegũxũx, erũ duũxũgũchaxwa ipejacux i Tupanaãrũ ore i aixcuma ixĩxũ i pematama tama peixõgũxũ. Rũ nũxna penachuxu i togũ i duũxũgũ i aixcuma jaxõgũchaũxũ na nũmagũ rũ ta tama jaxõgũãxũcax —nhanagũrũ ga Ngechuchu. 53-54 Rũ jexguma Ngechuchu jema nhaxgu, rũ jema ngũexẽẽruũgũ ga Muĩsẽarũ mugũwa ngũxẽẽtaegũxũ rũ jema Parichégũgũ rũ poraãcũ Ngechuchumaã nanuẽ. Rũ inanaxũgũ ga nũxna na nacagũexũ naxcax ga muxũma ga ore ga guxchaxũmaã na jemaãcũ chi nũxũ ijangaugũxũcax ga ore ga chixexũ na jemamaã norũ ãẽxgacũgũxũtawa Ngechuchuxũ íjxauaxũgũxũcax.

**Ngechuchu nanangũexẽẽ na tama
namexũ na duũxũgũpexewa meã
imaxnetaxũ notĩrũ taãewa rũ
chixexũgu rũxĩnũxũ**

12 1 Rũ joxni jexma nangutaquexegũ ga muxũchixũ ga duũxũgũ. Rũ jema na namuxũchixũcax rũ dũxwa nũgũcutũwa ningagũetanũ ga duũxũgũ. Rũ Ngechuchu inanaxũgũ ga norũ ngũxũgũmaãxĩra na jadexaxũ, rũ nhanagũrũ: —¡Pexuãẽgũ naxcax i Parichégũgũ! Erũ duũxũgũpexewa meã namaxẽneta notĩrũ naãewa rũ chixexũgu narũxĩnũẽ. 2—Notĩrũ guxũma i tacũ i wũxie cúãcũ ũxũ rũ tá nangoxoma. Rũ guxũma i tacũ iicũxũ rũ jixcũra rũ tá duũxũgũ nũxũ nacuxgũama. 3—Rũ ngẽmacax guxũma i ngẽma ore i eãnexũwa cúãcũ nũxũ peixuxũ rũ jixcũra rũ tá nangoxoma rũ guxũ i duũxũgũ tá nũxũ naxĩnũẽ. Rũ

ngêma ore i ucapuarü aixepewa cúacü nüxũ peixuxũ, rü jixçura rü guxãpexewa tá nüxũ nixugügü i duũxũgü.

Name nixí na Tupanaxũ imuũêxũ
(Mt 10.26-31)

4—Rü ngêmacax i pemax, Pa chamücügüx, rü pemaã nüxũ chixu rü ;tama nüxũ pemuũê i ngêma duũxũgü i pexũ daixchaũxũ! Erü taxünexũxícatama nimaxgü, notürü taxucürüwama taãêxũ nimaxgü.

5—Notürü pemaã tá nüxũ chixu na texéxũ tá na pemuũêxũ. ;Nüxũ pemuũê ja Tupana! Erü nüma nüxũ nangêxma i pora na jamáãxũçax i pexene, rü ngêxgumarüü ta na napocuãxũçax i peãê i ngextá ngoxogüxü ínapocuxũgu. ;Rü jimaxũ tá nixí i pemuũêxũ!

6—¿Tama exna taxretachinü i dîeruxacügu namaã petaxe i wüximêxpüx i werixacügü? Notürü Tupana rü tama tüxũ inajarüngüma ja jîxema werixacüãxgü, rü bai ja wüxi.

7—Rü woo i pejaegü rü Tupana nüxũ nacuax na nhuxre i pejae ngêxmaxũ. Rü ngêmacax, ;tãü i pexoegaãêgüxũ! Erü pema rü muxũma i werixacügüarü jexeraxũchi pexũ nangechaũ ja Tupana.

Jîxema duũxũgüpexewa tügü ixuxe na Ngechuchu ja Cristuarü duũxũ tíixũ
(Mt 10.32-33, 12.32)

8—Rü pemaã nüxũ chixu rü guxãma ja texé i nhama i naãnewa duũxũgüpexewa tügü ixuxe na chorü duũxũ tíixũ, rü chama i Tupana Nane na duũxũxü chíixũ, rü napexewa i Tupanaãrü orearü ngeruũgü i

dauxũcũãx rü tá tüxũ chixu na chorü duũxũ tíixũ i tümax. 9—Notürü texé ja nhama i naãnewa duũxũgüpexewa tügü ixuxe na tama chorü duũxũ tíixũ, rü chama rü tá ta napexewa i Tupanaãrü orearü ngeruũgü i dauxũcũãx rü tá tüxũ chixu na tama chorü duũxũ tíixũ i tümax. 10—Rü guxãma ja texé ja chixri chauchiga idexaxe i chama i Tupana Nane na duũxũxü chíixũ, rü Tupana tá tüxũ nüxũ nangechaũ i ngêma. Notürü texé ja Tupanaãê i Üünexũchiga chixri idexaxe, rü Tupana rü táũxũtãma tüxũ nüxũ nangechaũ i ngêma. 11—Rü ngêxguma duũxũgü ngutaquexepataũgüwa rü exna ãêxgacügüpexewa pexũ nagagügu na pexũ napocuexũçax, rü ;tãü i pexoegaãêgüxũ na ;tacümaã tá penangãxũxü rü exna ;tacüxũ tá namaã na peixuxũ! 12—Erü ngêxguma nawa nanguxgu na peidexagüxũ, rü Tupanaãê i Üünexũ tá pexũ nanguxêê na ;tacüxũ tá namaã peixuxũ —nhanagürü ga Ngechuchu.

Wüxi i ãücümaxũ nixí na imuãrü dîeruãxũ

13Rü jema duũxũgütãnuwa rü wüxi ga jatü Ngechuchuxũ nhanagürü: —Pa Ngúexêêruũx, ;namaã nüxũ ixu ja chaueneê rü choxna naxãã i ngêma chaunatü ga jucüarü ngêmaxũ i choxna üxũ! —nhanagürü. 14Notürü Ngechuchu rü nhanagürü nüxũ: —Pa Jatüx, ;texé perü ãêxgacüxü choxũ tingucuchixêê na chajatojexũçax i ngêma penatüarü ngêmaxũ? —nhanagürü. 15Rü nhanagürü ta ga Ngechuchu: —;Pexuãê na tama pexũ nangüchaũxũçax i

togüarü ngẽmaxũ! Erü wüxi i duũxũ rü tama ngẽma na namuãrũ ngẽmaxũãxũcax nixĩ i najauxãxũ i norü maxũ i taguma gúxũ —nhanagürü. ¹⁶Rü jexguma wüxi ga ore ga cuãxruũxũ namaã nixu, rü nhanagürü: —Najexma ga wüxi ga jatü ga muãrũ dïeruãcü, rü guxũma ga jema nanetügü ga naãnegu natogüxũ rü meãma nüxũ nixo. ¹⁷—Rü guma jatü rü nagu narüxĩn rü naãëwa nhanagürü:

“¿Tacü tá chaxüxũ i nhuxmax? Erü nataxuma i chorü nachica i ngexta namaã na changüxũxũ i chaunetügüarü o”, nhanagürü. ¹⁸—Rü naãëwa nhanagürü:

“Marü nüxũ chacuãx na tacü tá chaxüxũ. Rü nagu tá chapogü ga guxũnema ja chorü ïpatagü ga nagu namaã changüxũne ga chaunetügüarü o. Rü ná ja taxüragüne tá chaxü na ngẽxma namaã changüxũxũcax i guxũma i chaunetügüarü o rü guxũma i chorü ngẽmaxügü. ¹⁹—Rü ngẽxguma marü namexgu i guxũma, rü chaugümaã tá nhacharügü: ‘Nhuxma rü tá icharüngü rü meã tá chachibü rü meã chaxaxe rü ngẽmaãcü tá chataãë. Erü namuxüchi i chorü ngẽmaxügü, rü mucüma ja taunecü tá choxũ natai’, nhacharügü tá chaugümaã”. ²⁰—Notürü Tupana rü nhanagürü guma jatüxũ:

“Pa Jatüx, cungëãëmare i cuma erü nhama i chütaxügu tátama cuju. Rü ngẽma curü ngẽmaxügü i namaã cungüxũxũ, rü ¿texëarü tá nixĩ i ngẽxguma?” nhanagürü ga Tupana. ²¹—Rü ngẽxgumarüü tá ta namaã nangupetü i ngẽma duũxügü i nügüçaxtama norü ngẽmaxügümaã

ngüxũxũ rü tama nügü ïmexëëxũ i Tupanapexewa —nhanagürü ga Ngechuchu.

Tupana rü naxãcüguna nadau
(Mt 6.25-34)

²²Rü jemawena rü norü ngüexũgüxũ nhanagürü ga Ngechuchu: —Pemaã nüxũ chixu ¡rü táü i pexoegaãëgüxũ naxçax i tacü tá na pengóxũ rü tacümaã tá na peixãxchiruxũ! ²³—Erü perü maxũ rü õnaãrü jexera nixĩ, rü pexene rü naxchiruarü jexera nixĩ. ²⁴—¡Düçax penangügü i werigü i tama toegüchirëxũ, rü tama nanetüarü o ibuxgüxũ, rü ngepatagüxũ na ngexta namaã nangüxũgüxũcax i norü õna! Notürü Tupana rü nanaxüwemü. Rü pema rü Tupanacax rü poraãcü guxũma i werigüarü jexera peixigü. ²⁵—Rü taxuwama name na pexoegaãëgüxũ. Erü taxucürüwama wüxie i pema rü pegütama ipemãxãchixëë ngãxũ ja metrugu ega woo poraãcü naxçax pexoegaãëgügu. ²⁶—Rü ngẽxguma tama pemaã nangüxũ i ngẽma íraxũ rü taxucürüwama pegütama ipemãxãchixëë ega woo naxçax pexoegaãëgügu, rü ¿tüxçüü i ngẽxguma rü ta tacü i togü i ngẽmaxügüçax pexoegaãëgüxũ? ²⁷—¡Düçax penangügü i putüragü na nhuxãcü najaexũ i nachacu! Rü tama napuracüexũ, rü tama nügü üxchirugüxũ. Notürü woo guma ãëxgacü ga Charumáü ga na namexëchixũ ga naxchiru rü taguma wüxi ga putürachacuarü mexürüü nixĩ. ²⁸—Rü marü nüxũ pedau i nhuxãcü Tupana na nangãxãëxũ i putüragü i nhuxma naãnewa rüxügümarexũ notürü moxũ rü marü taxuxũ. Rü ngẽxguma Tupana

ngêmaãcü nangaxãêgu i putüragü rü pema rü tá ngêmaärü jexera pexchiru pexna naxã, Pa Duüxügü i Íraruwatama Jaxôgüxü. ²⁹—Rü ngêmacax tama name i pexoegeaã naxçax i tacü tá na pengóxü rü tacü tá na peixaxüxü. ³⁰—Eri nhama i naãnecüãx i duüxügü rü naxçax nadaugü i guxüma i ngêma pemaã nüxü chixuxü. Notürü pema rü pexü nangëxma ja Penatü ja Tupana ja nüëchama nüxü cuácü na pexü nataxuxü i guxüma i ngêma. ³¹—Rü ngêmacax narümemã nixi na Tupanaärü ngúchaüçax pedaügüxü na perü äëxgacü jixüçax. Rü nhuxmachi nüma rü tá pexna nanaxã i guxüma i tacü i pexü taxuxü.

Nhuxãcü tüxü nangëxma i tórü ngêmaxügü i dauxügüxü i naãnewa

(Mt 6.19-21)

³²—J Tãü i pemuüëxü, Pa Chauxacügüx! Pema rü noxretama peixigü notürü Penatü ja Tupana rü norü ngúchaü nixi na pexna naxããxü i pechica i ngextá nüma äëxgacü fjixüwa. ³³—Jrü namaã petaxe i perü ngêmaxügü rü togü i duüxügü i nüxü nataxuxüna penaxã i ngêma diëru! Rü ngêmaãcü tá pegüxü penangëxmaxëë i perü ngêmaxügü i taguma pexü ngauxü rü taguma gúxü i dauxügüxü i naãnewa i ngextá tama íjaxücuxüwa i ngítaxáxü rü naweane tama ínachixexëëxüwa. ³⁴—Eri ngextá ínangëxmaxüwa i perü ngêmaxügü, rü ngëxma nixi i perüxínüëxü.

Name nixi i jigü ítamexëëgü naxüpa na ínanguxü ja Cristu

³⁵—Jrü ípememare namaã i perü omügü i naígüxü! ³⁶—Rü name nixi i wüxi i coriarü duüxügü i ímemaregüxü rü na

peixigüxü. Rü penaxwaxe na nhama duüxügü i íãxwa norü corixü nanguxëëgüxü rü na peixigüxü. Rü ngëxguma norü cori rü wüxi i ngígüariü petawa ne naxüxgu rü: Tu tu tu nhaxgu, rü paxa naxçax najawãxnagü i íãx. ³⁷—Rü nataãëgü i ngêma coriarü duüxügü ega inadauegu i ngëxguma ínanguxgu i norü cori. Rü pemaã nüxü chixu rü ngêma cori rü norü mechawa tátama nanatogüxëë i ngêma norü duüxügü i nüxü ínanguxëëgüxü, rü nüma tátama ngêma norü duüxügüxü inaxüwemü. ³⁸—Rü woo ngãxücüü ínanguxgu rü exna marü jangunchaügu rü nataãëgü i ngêma coriarü duüxügü ega inadauegu i ngëxguma ínanguxgu i norü cori. ³⁹—Rü ngëxguma chi wüxi ja íärü jora nüxü cuaxgu na nhuxguacü ínanguégaxü i ngítaxáxü, rü tau chima nape. Rü chi nüxna nadau ja napata na tama jawãxnaãxüçax rü tama na nüxü nangüçax. ⁴⁰—Rü pema rü ta penaxwaxe na ípememarexü. Eri ngürüächi tama nagu íperüxínüëjane tá íchangu i chama i Tupana Nane na duüxüxü chíixü —nhanagürü ga Ngechuchu.

Wüxi ga duüxü ga meã norü coriga ínüxü rü to ga tama meã norü coriga ínüxüchiga
(Mt 24.45-51)

⁴¹Rü jexguma ga Pedru rü Ngechuchuna naca rü nhanagürü: —Pa Corix, çtoççaxicatama exna nixi i nhaã ore i cuaxruü i tomaã nüxü cuixuxü, rü exna guxü i duüxügüçax jixü? —nhanagürü. ⁴²Rü nhanagürü ga Cori ga Ngechuchu: —çTexë tíxü ja jixema túmaärü coriarü duüxë ja aixcuma

janguxêéxê rü meã tûmaãêxû cuáxe?
 ¿Tama exna jíxema tíxû ja tûmaãrû cori
 tûxna ágaxe na meã nüxna tadauxûcax
 rü meã ngoragu tanachibüexêêxûcax i
 norü duüxûgü? ⁴³—Rü tataãê ja jíxema
 coriarü duüxê i ngêxguma ínanguxgu i
 tûmaãrû cori rü tûxû íjanguêügu na
 meãma ítanaxûxû i ngêma puracü i nagu
 tûxû namuxû. ⁴⁴—Rü aixcuma pemaã
 nüxû chixu rü ngêma tûmaãrû cori rü tá
 guxûma i norü ngêmaxûgüarü daruüxû
 tá tûxû nixîxê. ⁴⁵⁻⁴⁶—Notürü ngêxguma
 chi ngêma duüxû nagu rûxînúgu rü norü
 cori rü tama paxa na ínanguxû, rü
 inaxüguãgu na chixri namuãxû i
 natanüxûgü i jatüxûgü rü ngexûgü, rü
 peta naxüxgu rü nachibûxgu, rü
 naxaxegu, rü nügü nangãxêëgu, rü
 ngürüãchi ngêma ngunexû rü ngêma
 ngora i tama nagu ínanguxêêxûgü tá
 ínangu i norü cori. Rü poraãcüxûchi tá
 nanapocu ngêma duüxûgü i tama norü
 coriga ínüêxûxû napocuexûrû. ⁴⁷—Rü
 ngêma coriarü duüxû i nüxû cuaxchiréxû
 na tacü nanaxwaxexû i norü cori, notürü
 tama nügü ímexêêxû rü tama norü
 coriga ínüxû, rü tá poraãcü nanaçuaxi.
⁴⁸—Notürü ngêma coriarü duüxû i tama
 nüxû nacuããcüma chixri norü coriga
 ínüxû, rü chixexû üxû, rü tá íraruwaxüra
 nanaçuaxi. Rü texê ja Tupana muxûma
 tûxna äxê, rü muxûcaxtáma tûxna naca.
 Rü texê ja muxûna tûxû nadauxêéxê rü
 tá jexeraãcü tûxna naca.

**Ngechuchugagu nixî i
 jatojexû i duüxûgü**
(Mt 10.34-36)

⁴⁹—Núma chaxû na nhama i naãnewa
 duüxûgüxû chidauchitanüxêêxûcax. Rü

chierü aixcuma marü jadauchitanügu.
⁵⁰—Rü chama rü tá poraãcü ngüxû
 chinge, rü chanaxîxãchiãê nhuxmatáta
 jangu i ngêma. ⁵¹—Rü tama name i
 nagu perüxînüê na núma chaxûxû na
 guxû i duüxûgü rü wüxigu
 naxînüêxûcax. Notürü pemaã nüxû
 chixu rü núma chaxû na chaugagu
 jatojexûcax i duüxûgü. ⁵²—Erü
 nhaãwena ega wüxi ja ípatawa
 nangêxmagu i wüximeëxpüx i duüxûgü,
 rü tamaëxpüx tá choxû najaxögü rü
 taxre i tama, rü exna taxre tá choxû
 najaxögü rü tamaëxpüx i tama. ⁵³—Rü
 wüxi i papa tá najaxô rü nane rü
 täxûxütáma najaxô, rü exna nane tá
 najaxô notürü nanatü i tama. Rü
 ngêxgumarüü ta wüxi i mama tá ijaxô
 rü ngîxãcü rü täxûxütáma ijaxôxchãü, rü
 exna ngîxãcü tá ijaxô rü ngîê rü
 täxûxütáma ijaxôxchãü. Rü wüxi ja ngîxê
 tá ijaxô rü ngîneãx rü täxûxütáma ijaxô,
 rü exna ngîneãx tá ijaxô rü ngîxê rü
 täxûxütáma ijaxô —nhanagürü ga
 Ngechuchu.

**Cuaxruügu i nachiga i
 tacü tá nangupetüxû**
(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)

⁵⁴Rü Ngechuchu nhanagürü ta nüxû
 ga duüxûgü: —Ngêxguma nüxû
 pedaxgu na naxêächianexû, rü nagu
 perüxînüê tá na napuxû. Rü aixcuma
 ngêmaãcü nixî. ⁵⁵—Rü pema nüxû
 pecuax na nhuxãcü penangugüxû ja
 buanecü, rü ngêmaãcü nüxû pecuax rü
 tá na nanguxetüxû. Rü aixcuma
 ngêmaãcü nixî. ⁵⁶—Pa Duüxûgüx, pema
 rü togü i duüxûgüpexewa meã
 pemaxënetá, notürü peãëwa rü

chixexũgu perũxĩnũẽ. Pema nũxũ pecuax na nhuxãcũ penangugũxũ ega tá napuxgu rü exna tá nanguxetũgu. ¿Rü nhuxãcũ i nhuxma i tama nũxũ pecuáxũ na Tupana jĩixũ ja petanuwa ngucũ?

**Name nixĩ na curũngũxmũxũ
namaã i curũ uwanũ
(Mt 5.25-26)**

⁵⁷—Rü tũxcũĩ tama nũxũ pecuáxchaĩ i ngẽma nama i mexũ i Tupana pexũ naxwaxexũ na nagu pexĩxũ. ⁵⁸—Rü ngẽxguma chi wũxie wũxi i ngetanũcax cuxũ i xuaxũgu rü ãẽxgacũxũtawata cuxũ tagaxgu, rü name nixĩ i namawatama tũxũ icujarũngũxmũxẽẽ na tama ãẽxgacũpexewata cuxũ tagaxũcax. Erũ wũxicana na ãẽxgacũxũtawata cunguxũ rü ãẽxgacũ tá purichĩagũna cuxũ namu. Rü purichĩagũ tá cuxũ napocu. ⁵⁹—Rü cumaã nũxũ chixu rü ngẽxma pocuchicagu tá curũxãũx nhũxmatáta ngĩxũ cuxũtanũ i guxcũ i dĩeru i nũxũ ngĩxũ cungetanũciũ. [Rü aixcuma ngẽxgumarũĩ tá cumaã nanaxũ ja Tupana ega tama namaã cunamexẽẽxgu i curũ maxũ —nhanagũrũ ga Ngechuchu.]

**Wũxi i mexũ nixĩ na nũxũ rũxoexũ i
tacũma i chixexũ**

13 ¹Rü jexgumatama Ngechuchuxũtawata nangugũ ga nhuxre ga duũxũgũ. Rü Ngechuchumaã nũxũ nixugũ ga na nhuxãcũ ãẽxgacũ ga Piratu namuxũ ga norũ churaragũ na nadaiaxũcax ga nhuxre ga jatũgũ ga Garirẽaanecũãx ga jexguma jema jatũgũ rü Tupanacax carneru nadaixgu tupauca ga taxũnẽwa. ²Rü Ngechuchu nũxna

naca rü nhanagũrũ nũxũ: —¿Pema nagu perũxĩnũẽgu rü jemaãcũ nũxũ nangupetũ ga jema jatũgũ, jerũ jema togũ ga Garirẽaanecũãxãrũ jexera nipecaduãxgũ? ³—Pemaã nũxũ chixu rü tama nixĩ. Rü ngẽxguma chi pema rü tama nũxũ perũxoegu i pecũma i chixexũ, rü guxãma i pema rü tá ta ipejarũtauxe. ⁴—¿Rü exna pema nagu perũxĩnũẽgu rü guxũ ga Jerucharẽicũãxãrũ jexera nipecaduãxgũ ga jema 18 ga jatũgũ ga juexũ ga jexguma Chirũewa jexmaxũ ga dauxũtaechica naẽtũ rũngutaũgu? ⁵—Pemaã nũxũ chixu rü tama nixĩ. Rü ngẽxguma chi pema rü tama nũxũ perũxoegu i pecũma i chixexũ, rü guxãma i pema rü tá ta ipejarũtauxe —nhanagũrũ ga Ngechuchu.

**Cuaxruũ ga Nanetũ ga figura ga
ngearũ õõxũgu ixuxũ**

⁶Rü jexguma ga Ngechuchu rü wũxi ga ore ga cuaxruũwa namaã nũxũ nixu na nhuxãcũ jaxna duũxũgũmaã, naxĩnũxũ, rü nhanagũrũ: —Wũxi ga jatiũ nũxũ najexma ga wũxi ga nanetũ ga figura ga norũ naãnegu natoxũ. Rü ínajadau rü ngoxi naxõõ, notĩrũ taxuũma ga norũ oxũ inajangau. ⁷—Rü jemacax jema norũ duũxũ ga norũ naãnena dauxũxũ nhanagũrũ:

“Dũcax, tamaẽxpũx ja taunecũ guxũguma íchajadauxũ i nhaã nanetũ, rü taguma naxo. Rü ngẽmacax chanaxwaxe na cujadaxũchixũ na tama notũcaxma nuã naãnẽwa naxĩaneãxũcax”, nhanagũrũ nũxũ. ⁸—Notĩrũ ga jema norũ duũxũ ga norũ naãnena dauxũ, rü norũ corixũ nangãxũ, rü nhanagũrũ:

“Pa Corix, ¡núétama dama taunecüxicatama nangēmaḡ! Rū tá chanaxaimüānepúne rü waxmüānexümaā tá chanagüpúne. 9—Rü bexmana ngēxguma rü tá naxo. Notürü ngēxguma tāxütáma naxoxgu rü tá chajadaxüchi”, nhanagürü.

**Ngechuchu rü ngüxchigaarü
ngunexügu ngüxcax najataanexēē
ga wüxi ga ngecü ga püçaxwecü**

¹⁰Rü wüxi ga ngüxchigaarü ngunexügu rü Ngechuchu nanguxēētae ga wüxi ga ngutaquexepataüwa. ¹¹Rü jéma ijexma ga wüxi ga ngecü ga 18 ga taunecü idaawecü. Rü ipüçaxwe jerü wüxi ga ngoxo ngixü napüçaxwexēē, rü taxuacüma ijarüwexächi. ¹²Rü jexguma Ngechuchu ngixü dāxgu rü ngüxcax naca, rü nhanagürü ngixü: —Pa Ngecüx, nhüxma rü marü cuxçax nitaane i curü ðaawewa —nhanagürü. ¹³Rü jexguma rü ngixü ningögü, rü jexgumatama ijarüwexächametümüxü, rü inaxügü ga Tupanaxü na jacuaxüüxü. ¹⁴Notürü jema ngutaquexepataüärü äëxgacü rü nanu, jerü Ngechuchu rü ngüxchigaarü ngunexügu ngixü narümexēē ga jema nge. Rü jemacax ga jema äëxgacü rü nhanagürü duüxügüxü: —Nangēxma i 6 i ngunexü i nagu namexü na ipuracüexü. Rü ngēma ngunexügügu nixi i namexü na nuā pexixü na pegü pejarümexēēgüxüçax rü tama i ngüxchigaarü ngunexügu —nhanagürü. ¹⁵Rü jexguma ga Cori ga Ngechuchu rü nanangāxü, rü nhanagürü: —Pa Duüxügüx, pema rü togü i duüxügüpexewa meā pemaxēneta, notürü peāewa rü chixexügu perüxĩnüē.

¿Tama exna guxā i pema rü ngüxchigaarü ngunexügu pejawēxü i perü woca rü exna perü cowaru na pejaxaxexēēgüxüçax? ¹⁶—Rü nhaā ngecü rü Abráütanüxü ijixi, rü Chataná rü 18 ja taunecü ngixü nachixexēē namaā i nhaā ðaawe. ¿Rü taux exna i namexü na ngüxcax chajataanexēēxü i ngüxchigaarü ngunexügu? —nhanagürü. ¹⁷Rü jexguma jema nhaxgu ga Ngechuchu, rü guxüma ga norü uwanügü rü poraäcü naxāneē. Notürü guxüma ga togü ga duüxügü rü nataäëgü ga jexguma nüxü nadaugügu ga jema mexügü ga Ngechuchu üxü.

Cuaxruü ga motachachiregu ixuxü
(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

¹⁸Rü nhanagürü ga Ngechuchu: —¿Nhuxäcü nixi i äëxgacü na jixü ja Tupana, rü nanhuxraüxü i nüma äëxgacü ijixüwa? ¿Rü tacügu tá chanangu? ¹⁹—Maneca wüxi ja motachachire ja wüxi ja jatü nañegu toxünerüü nixi. Rü woo naxíraxüchichirex ja naxchire notürü narüxü, rü naja nhüxmata wüxi i nanetü i taetaxü nixi. Rü ngēmacax i werigü rü natanügu nixüachiäü —nhanagürü.

**Cuaxruü ga pöüärü
puxēeruügu ixuxü**
(Mt 13.33)

²⁰Rü nhanagürü ta ga Ngechuchu: —¿Nhuxäcü nixi i Tupana äëxgacü íxixüwa? ¿Rü tacügu tá chanangu? ²¹—Rü pöüärü puxēeruüü nixi na guxüwama nanguxü. Erü wüxi i ngecü rü íraxütama i pöüärü puxēeruümaā inaxüēü i taxü i ngürü pöüchara. Rü

ngêma pōũārũ puxẽerũũ rũ woo naxĩra rũ najapuxẽe i guxũma i ngĩrũ pōũchara —nhanagũrũ ga Ngechuchu.

ĩax i íraxũchiga
(Mt 7.13-14, 21-23)

²²Rũ inixũchigũ ga Ngechuchu ga Jerucharéũwa na naxũxũ. Rũ jexguma namagu jaxũxgu rũ ĩānegũwa rũ ĩānexācũgũwa nixũpetũchigũ, rũ jema najangũxẽetanũ ga duũxũgũ. ²³Rũ wũxi ga duũxũ nũxna naca rũ nhanagũrũ: —Pa Corix ĩnoxretátama nixĩ i ngêma najauxgũxũ i maxũ i taguma gũxũ? —nhanagũrũ. Rũ nũma ga Ngechuchu nanangãxũ, rũ nhanagũrũ: ²⁴—Dauxũgũxũ i naãneãrũ ĩax rũ naxĩraxũchi. ĩRũ paxa naxçax pedau na nawa peichocuxũçax! Erũ pemaã nũxũ chixu rũ muxũchixũma i duũxũgũ tá nũxũ nangũchaũ na nawa jachocuxũ, notũrũ tãũxũtãma nawa nichocu. ²⁵—Erũ ngẽxguma ĩãrũ jora marũ nawãxtagu i ĩax, rũ pema i dũxétũwa ngẽxmagũxe rũ tá penatutuãũ. Rũ nhaperũgũgũ tá:

“Pa Corix, ĩpaxa toxçax jawãxna i ĩax!” nhaperũgũgũ tá. Notũrũ nũma i cori rũ tá pexũ nangãxũ, rũ nhanagũrũ tá:

“Tama pexũ chacuax na ngextácũãx peixĩgũxũ”, nhanagũrũ tá pexũ. ²⁶—Rũ ngẽxguma rũ tá nhaperũgũgũ nũxũ:

“Cumaãchirex wũxiwa tachibũe rũ taxaxegũ. Rũ toxũ cungũxẽe ga torũ ĩānemaũgũwa”, nhaperũgũgũ tá. ²⁷—Notũrũ nũma rũ tá pexũ nangãxũ rũ nhanagũrũ tá: “Marũ pemaã nũxũ chixu rũ tama pexũ chacuax na ngextácũãxgũ peixĩgũxũ. ĩRũ ípeixĩ i nuã chauxũtawa i

guxãma i pemax, Pa Chixri Maxẽxũx!” nhanagũrũ tá. ²⁸—Rũ ngêma tá pexauxe, rũ tá peixũxchapũtagũ i ngẽxguma nũxũ pedaxgu i Abrãũ rũ Isaqui rũ Jacũ rũ guxũma i Tupanaãrũ orearũ uruũgũ na Tupana ãẽxgacũ ĩixĩxũwa na nangẽxmagũxũ rũ pema rũ nũxna na ípewoxũxũ. ²⁹—Erũ guxũwatãma ne naxĩ i duũxũgũ. Rũ Tupana ãẽxgacũ ĩixĩxũwa tá nangẽxmagũ. Rũ ngêma tá narũtogũ na ngêma nachibũexũçax. ³⁰—Rũ tá nangẽxma i nũmaxũ i nhama i naãnewa duũxũgũ nũxũ oexũ, notũrũ dauxũgũxũ i naãnewa rũ Tupana tá wixpexewa nanaxũgũxẽe. Rũ tá nangẽxma i nũmaxũ i nhama i naãnewa duũxũgũ nũxũ icuaxũũgũxũ, notũrũ dauxũgũxũ i naãnewa rũ Tupana rũ tá wixweama nanaxũgũxẽe —nhanagũrũ ga Ngechuchu.

Ngechuchu rũ Jerucharéũcũãx ga duũxũgũçax naxaxu
(Mt 23.37-39)

³¹Rũ jematama ga ngunexũgu rũ Ngechuchuxũtawa nangugũ ga nhuxre ga Parichéugũ. Rũ nhanagũrũgũ Ngechuchuxũ: —ĩĩxũ i nuã! Erũ ãẽxgacũ ja Erudi rũ cuxũ nimaxéga —nhanagũrũgũ. ³²Notũrũ nũma ga Ngechuchu nanangãxũ rũ nhanagũrũ: —ĩNaxũtawa pexĩ i ngêma jatũ i nũxũ cuaxũchixũ na nhuxãcũ duũxũgũxũ nawomũxẽexũ, rũ namaã nũxũ peixu rũ nhuxma rũ moxũ rũ tá íchanawoxũ i ngoxogũ, rũ tá chanameẽxẽe i ngêma duũxũgũ i ĩdaaweexũ, rũ paxmaãcũ tá chanaguxẽ! ³³—Notũrũ chanaxwãxe i ichixũchigũ i nhuxma rũ moxũ rũ

paxmaãcü nhuxmatáta Jerucharéüwa changu. Erü Jerucharéügu nixĩ i na najuxũ i guxũma i Tupanaãrũ orearũ uruũgũ. ³⁴—Rũ dücax, Pa Jerucharéücüãx, pema pejadaietanũ i Tupanaãrũ orearũ uruũgũ, rü nutamaã ípenamuxũchigũ i Tupanaãrũ orearũ ngeruũgũ i pexçax núma namugũxũ. Rũ nhuxrexpũxcüna wüxigu chaugũxũtagu pexũ chanutaquexexẽẽchaũ, nhama wüxi i ota ja naxãcüãx nügütüũgu tüxũ nutaquexexũrüũ. Notürü pema rü tama penaxwaxe. ³⁵—Dücax i nhuxma ja perü ãne, rü Tupana tá ínatax. Rũ pemaã nüxũ chixu rü täüxũtáma wena choxũ pedau nhuxmatáta dauxũguxũ i naãnewa ne chaxũ. Rũ ngëxguma rü tá choxũ pedau rü tá nhaperügügü:

“Namexëchi nixĩ ja jima Cori ja Tupana núma namucü”, nhaperügügü tá —nhanagürü ga Ngechuchu.

**Ngechuchu rü naxçax najataanexëe
ga wüxi ga jatü ga rüchaxünexũ**

14 ¹Rũ wüxi ga ngũxchigaarũ ngunexũgu rü Ngechuchu rü wüxi ga Parichéupatawa najachibü. Rũ jéma najexmagü ga togü ga Parichégügü ga jéma bexma Ngechuchuxũ ngugüexũ. ²Rũ jéma najexma ta ga wüxi ga jatü ga idaawexũ ga rüchaxünexũ. ³Rũ jexguma ga Ngechuchu rü jema ngüexëeruũgü ga Muísëarü mugüwa nguxëetaegüxũna rü Parichégüina naca, rü nhanagürü: —¿Tama penachuxuxũ ega ngũxchigaarũ ngunexũgu chanamexëëxgu i wüxi i idaawexũ? —nhanagürü. ⁴Notürü ga nümagü rü nangeaxgümare. Rũ jexguma ga Ngechuchu rü naxmexgu najajauxãchi

ga jema idaawexũ, rü nanamexëe. Rũ namaã nüxũ nixu ga na íjaxũxũçax. ⁵Rũ Ngechuchu rü nhanagürü Parichégügüxũ: —¿Texé i pema i ngëxguma perü cowaru rü exna perü woca puchugu nagoxgu, rü taux exna i ngëxgumatama ípejadauxũ rü ípejatüãchixũ i woo ngũxchigaarũ ngunexũgu? —nhanagürü. ⁶Rũ nümagü rü taxuũmaãma nanangãxũgü.

**Duũxũgü ga ngígüarü petawa
nüxna naxugũxũchiga**

⁷Rũ jexguma mechawa natogüchaũgu ga jema nüxna naxugũxũ, rü Ngechuchu nüxũ nadau na wüxichigü rü ãrũ joraxũtawaxũchi natoxchaũxũ. Rũ jexguma jemaxũ nadaçgu rü najaxucuxëgü, rü nhanagürü:

⁸—Ngëxguma texé cuxna uxgu i wüxi i ngígüarü petawa, rü tama name i petaarü joraxũtawaxũchi üxũ i naxmaxwewa cujarüto. Erü jixçüra ngürüãchi tá ínangu i to i nüxna naxuxũ i curü jexeraxũchi ixĩxũ. ⁹—Rũ ngëma petaarü jora i pexna uxũ, rü tá cumaã nüxũ najarüxu na icuchixũçax i ngëma nachicawa na ngëma natoxëãxũçax i ngëma to i curü jexera ixĩxũ. Rũ ngëxguma i cuma rü poraãcü cuxãneãcüma rü nawa íjacuáxũ i naxmaxwewa tá cujarüto. ¹⁰—Rũ narümetae ega texé cuxna uxgu, rü nawa íjacuáxũ i naxmaxwewa curüto. Rũ ngëxguma i ngëma petaarü jora i cuxna uxũ rü nhanagürü tá cuxũ:

“Pa Chamücüx, ¡nuã chauxütawa jarüto!” nhanagürü tá cuxũ. Rũ ngëmaãcü ngëma petaarü jora rü wüxi i mexũ tá cumaã naxü napexewa i

guxũma i duũxũgũ i nũxna naxuxũ i cumaã ngẽma rütoguxũ. ¹¹—Erũ texé ja tũgũ írútaxe rũ Tupana tá tũxũ naxãnexẽẽ. Notũrũ texé ja tũgũ írũxĩraxe rũ Tupana tá tũxũ nicuaxũũ —nhanagũrũ ga Ngechuchu. ¹²Rũ nhanagũrũ ta ga Ngechuchu nũxũ ga jema jatũ ga nũxna uxũ: —Rũ ngẽxguma wũxi i õnacax rũ exna petacax texéna cuxuxchaũgu, rũ tama name i nũxna cuxu i cumũcũgũ, rũ bai i cueneẽgũ, rũ bai i cutanũxũgũ, rũ bai i curũ ngaicamagu pegũxũ i duũxũgũ i dĩruãxgũxũ. Erũ nũmagũ rũ tá nũxĩ cuxna naxugũie, rũ ngẽmaãcũ tá cuxũ nanaxũtanũgũ. ¹³—Notũrũ ngẽxguma wũxi i peta cuxũxgu, rũ narũmemaẽ nixĩ i nũxna cuxu i duũxũgũ i ngearũ dĩruãxgũxũ, rũ duũxũgũ i taxucũrũwama puracũexũ, rũ ngẽma ichixeparagũxũ, rũ ngẽma ingexetũgũxũ. ¹⁴—Rũ tá cutaãẽxũchi i ngẽxguma erũ nũmagũ rũ taxucũrũwa cuxũ nanaxũtanũgũ. Notũrũ tá cunajaxu i curũ natanũ i ngẽxguma wena namaxẽgu i Tupanaãrũ duũxũgũ i mexũ —nhanagũrũ.

Cuaxruũ ga õna ga taxũgu ixuxũ
(Mt 22.1-10)

¹⁵Rũ jexguma jemaxũ naxĩnũgu ga wũxi ga jatũ ga mechawa rũtoxũ rũ Ngechuchuxũ nhanagũrũ: —Rũ tataãẽ ja jĩxema Tupana ãẽxgacũ íixĩxũwa chĩbũxe —nhanagũrũ. ¹⁶Rũ jexguma ga Ngechuchu rũ nhanagũrũ nũxũ: —Wũxi ga jatũ nanaxũ ga wũxi ga õna ga taxũ. Rũ norũ duũxũxũ namu na nũxna jaxuxũcax ga muxũma ga duũxũgũ. ¹⁷—Rũ jexguma marũ namexgu ga norũ

õna, rũ wena norũ duũxũxũ namu na jema duũxũgũ ga marũ nũxna naxugũxũmaã nũxũ na janaxuxũcax ga marũ na namemarexũ ga norũ õna, rũ paxa jẽma na naxĩxũcax. ¹⁸—Notũrũ guxũma ga jema nũxna naxugũxũ, rũ inanaxũgũ ga nũgũ na ínaxuegũxũ. Rũ jema nũxĩra nũxna naxu rũ nhanagũrũ: “Ngexwacaxtama naxcax chataxe i wũxi i naãne. Rũ paxa tá íchajadau. jRũ namaã nũxũ ixe i cori rũ taxucũrũwama ngẽma chaxũ!” nhanagũrũ. ¹⁹—Rũ ga jema to rũ nhanagũrũ:

“10 i wocagũ i puracũruũcax chataxe, rũ tá ngẽmaxũ chajaxũ. jRũ namaxã nũxũ ixe i cori rũ taxucũrũwama ngẽma chaxũ!” nhanagũrũ. ²⁰—Rũ ga to rũ nhanagũrũ:

“Ngexwacaxtama chaxãmax rũ ngẽmacax taxucũrũwama ngẽma chaxũ”, nhanagũrũ. ²¹—Rũ jexguma nataegugu ga jema coriarũ duũxũ, rũ norũ corimaã nũxũ nixu ga guxũma ga jema ore. Rũ jexguma ga norũ cori rũ nanu, rũ nhanagũrũ nũxũ ga norũ duũxũ:

“jPaxa ngẽma ãanemaũgũwa rũ ãanemaũãcũgũwa naxũ, rũ nuã nagagũ i ngẽma duũxũgũ i ngearũ dĩruãxgũxũ, rũ ngẽma duũxũgũ i taxucũrũwama puracũexũ, rũ ngẽma ichixeparagũxũ, rũ ngẽma ingexetũgũxũ!” nhanagũrũ. ²²—Rũ jixcamaxũra ga jema norũ cori namaã nũxũ ixuxũ naxũxguwena rũ jema norũ duũxũ nhanagũrũ nũxũ:

“Pa Corix, marũ chanaxũ i ngẽma chamaã nũxũ cuixuxũrũũ, notũrũ naxãchicaaneãmatama i nuã cupatawa”, nhanagũrũ. ²³—Rũ jexguma ga norũ cori rũ nhanagũrũ nũxũ:

“iPaxa ngéma dauxchitamaũ i taxũgũwa rü dauxchitamaũ i íraxũgũwa naxũ, rü nuã nagagũ i togũ i duũxũgũ na nuxã chapatagu nachocuxũcaç, rü ngémaacũ na naxãacuxũcaç ja daa chapata! ²⁴Erü pemaã nüxũ chixu rü taxuũma ga jema nüxĩra nüxna chaxuxũ rü nuã chorü õnawa tá nachibüe”, nhanagürü.

**Tama natauxcha na
Cristuwe rüxũxũ**
(Mt 10.37-38)

²⁵Rü muxũchixũma ga duũxũgũ Ngechuchuwe narüxĩ. Rü nadauegu ga Ngechuchu, rü nhanagürü nüxũ: ²⁶—Rü ngëxguma texé chawe rüxũchaũgu, rü tanaxwaxe i choxũ tangechaũ tümanatũiarü jexera, rü tümaẽärü jexera, rü tümamaxärü jexera, rü tümaxãcügüarü jexera, rü tümaẽneëgüarü jexera, rü tümaëjxgüarü jexera, rü tümaärü maxũärü jexera rü ta. Rü ngëxguma tama ngémaacũ choxũ tangechaũgu rü taxucürüwama aixcuma chorü ngüexũ tixĩ. ²⁷—Rü jixema tama naxwaxexé na chaugagu ngüxũ tingeacũma chawe tarüxũxũ, rü taxucürüwama chorü ngüexũ tixĩ. ²⁸—Rü ngëxguma chi wüxie i petanüwa rü wüxi ja ípata ja taxũne taxũchaũgu, çrü tama exna i noxri i tanangugüxiraxũ na nhuxre i dïeru tá nagu ngixũ ítatáxũ? Rü ngémawa nüxũ tacuax rü marü tüxũ ijangu i ngéma tümaärü dïeru i tüxũ ngëxmacü na tajanguxëexũcaç ja jima ã. ²⁹—Erü ngëxguma chi tama meã tanangugügu i tümaärü dïeru na nhuxregu tá naxãtanüxũ ja jima ã, rü

norü caxtaxica chi itapugügu rü jixcúra rü taxucürüwa chi tanaguxëëgu i ngéma puracü, rü guxũma i duũxũgũ i nüxũ daugüxũ i ngéma tümaärü puracü rü tá tüxũ nacugüe. ³⁰—Rü nhanagürügü tá:

“Ngéma jatü inanaxügü na naxüpataxũ, notürü taxucürüwama najanguxëë”, nhanagürügü tá. ³¹—Rü ngëxguma wüxi i nachiũãneärü ãëxgacü rü to i nachiũãneärü ãëxgacümaã nügü nadaixchaũgu, çrü tama exna i noxri inangugüaxũ rü ngoxi 10,000 i churaragü rü jangu na nügü nadaixũcaç namaã i norü uwanü i 20,000 i churaragü nüxũ ngëxmaxũ? ³²—Rü ngëxguma nangugüägu na tama janguxũ i norü churaragü rü, çtaux exna i ngëxguma jaxũwa nangëxmagutama i norü uwanü, rü naxütawa namugüãxũ i norü orearü ngeruũgü, rü namaã nüxũ na janaxugüexũcaç na nügümaã nangüxmüëxũ? ³³—Rü ngëxgumarüü tá ta nixĩ i pemax, erü ngëxguma ngexerüxüxe i petanüwa tama ngéma tanawogügu i guxũma i tüxũ ngëxmaxũ na chawe tarüxũxũcaç, rü taxucürüwama aixcuma chorü ngüexũ tixĩ.

**Ngëxguma nangeacagu ja jucüra rü
taxuwama name**
(Mt 5.13; Mr 9.50)

³⁴—Pema rü nhama jucürarüü peixigü i nhama i naãnewa, erü jima jucüra rü õna na namexëëxürüü rü pema rü nhama i naãnecũãx i duũxũgütanüwa rü norü mexëëruü peixigü. Name ja jucüra. Notürü ngëxguma chi nangeacagu, çrü nhuxãcü tá wenaxärü naxããca? ³⁵—Rü taxuwama name. Rü woo waixũmüärü

waxmüānexēēruūcax rü tama name. Rü ítanatāxmare. Rü jíxema aixcuma āchixéxē, ꞑrü name nixí i nagu tarúxínüē i nhaā ore! —nhanagürü.

**Cuaxruū ga Carneru ga
ijarütaxuxūgu ixuxū**

(Mt 18.10-14)

15 ¹Rü guxūma ga jema jatügu ga Romaärü āēxcagüçax dīeru ngíxū ideetanüxū, rü togü ga duūxūgü ga pecaduāxgüxū, rü Ngechuchuçax naxí na ijanaxínüēxūcax ga norü ore. ²Rü jemacax ga Parichéugü rü ngúexēēruūgü ga Muíséarü mugüwa nguxēētaegüxū, rü Ngechuchuxū nixugüe, rü nhanagürügü: —Nhaā jatü rü norü me nixí i pecaduāxgüxūmaā na naxāmücüxū, rü namaā na nachibüxū —nhanagürügü. ³Rü jexguma ga Ngechuchu rü nhaā ore ga cuaxruūxū namaā nixu, rü nhanagürü: ⁴—ꞑTexé i petanüwa rü ngēxguma tüxū nangēxmagu i 100 i tūmaärü carnerugü rü wüxi tüxū ijarütaxugü, rü taux exna i nachitaüwa tanawogüxū i ngēma 99, rü naxçax tajadauxū i ngēma tüxū ijarütaxuxū nhuxmata nüxū itajangau? ⁵—Rü ngēxguma nüxū itajangaxugü rü taāēācūma tügüātügu tajagaxū. ⁶—Rü ngēxguma tūmapatawa tanguxgu, rü tanangutaquexexēē i tūmamüçügü, rü duūxūgü i tūmaärü ngaicamagu pegüxū, rü nhatagüxū nüxū:

“ꞑWüxigu chamaā petaāēgü, Pa Chamüçügüx! Erü marü nüxū ichajangau i ngēma chorü carneru ga ijarütaxuxū”, nhatagüxū nüxū. ⁷—Rü pemaā nüxū chixu rü ngēxgumarüü ta nataāēgü i dauxüçüāx i ngēxguma

nangēxmagu i 99 i duūxūgü i mexūgü i marü Tupanaärü ixīgüxū, notürü jexeraācü nataāēgü i ngēxguma wüxi i duūxū i pecaduāxū nüxū rüxoxgu i nacüma i chixexū rü Tupanaāxū jaxōōgu —nhanagürü.

**Cuaxruū ga dīeru ga
ijarütaxucügu ixuxū**

⁸Rü Ngechuchu rü wüxi ga to ga cuaxruūxū nixu, rü nhanagürü: —Ngēxguma chi wüxi i ngeçüaxū nangēxmagu i 10 tachinü i dīeru, rü wüxi ngíxū ijarütaxugü, ꞑrü taux exna i omüwa nangixichiāxū rü nabixichiāxū ja ngípata, rü meāma ngíxcax nadauxū nhuxmata ngíxū ijangau? ⁹—Rü ngēxguma ngíxū ijangaxgu, rü inangutaquexexēē i ngímüçügü i ngexūgü rü ngítanüxūgü i ngírü ngaicamagu pegüxū, rü ngíxū nüxū:

“ꞑWüxigu chamaā petaāēgü, Pa Chamüçügüx! Erü marü ngíxū ichajangau i ngēma chorü dīeru ga ijarütaxuchirexcü”, ngíxū. ¹⁰—Rü pemaā nüxū chixu rü ngēxgumarüü ta nataāēgü i dauxüçüāx i Tupanaärü orearü ngerüügü i ngēxguma wüxi i duūxū i pecaduāxū nüxū rüxoxgu i nacüma i chixexū rü Tupanaāxū jaxōōgu —nhanagürü ga Ngechuchu.

**Ore ga cuaxruū ga wüxi ga
ngextüxücü ga nanatüna
ixüçügu ixuxū**

¹¹Rü nhanagürü ta ga Ngechuchu: —Najexma ga wüxi ga jatü ga taxre ga nane nüxū jexmacü. ¹²—Rü guma rübumaēcü, rü nanatüxū nhanagürü: “Pa Pa, ꞑchoxna naxā i ngēma curü ngēmāxūgü i choxna üxū!” nhanagürü.

Rü jexguma ga nanatü rü jema taxre ga nanemaã najatoje ga norü jemaxügü. 13—Rü nhuxre ga ngunexügüwena rü guma nane ga rübumaëcü rü nananutaquexe ga guxüma ga norü jemaxügü rü namaã nataxe. Rü jema diërumaã rü to ga nachiuãnewa naxü. Rü chixri jéma namaxü, rü jemaäcü ngixü naguxëë ga guxcüma ga norü diëru. 14—Notürü jexguma marü ngixü naguxëëguwena ga guxcüma ga norü diëru, rü poraäcü nataxu ga òna ga jema nachiuãnewa. Rü jemacax ga guma ngextüxcü rü inanaxügü ga taija nüxü na ngüxü. 15—Rü jexguma rü norü puracücax nadau naxütagu ga wüxi ga jatü ga jema nachiuãnecüãx. Rü nüma ga jema jatü rü norü naãnewa nanamu na jéma norü cuchigüna jadauxücax. 16—Rü düxwa nüxü nachixéga ga jema cuchametümü, jerü poraäcü natajaxüchi. Notürü taxúema òna nüxna taxã. 17—Rü jexguma naãëwa nagu narüxinü, rü nhanagürü:

“¿Nhuxre i chaunatüarü puracütanüxü rü nüxü nangëxma i òna rü nüxü ínajaxü? Rü chama i nuã rü taijamaã tá nuxma chaju. 18—Rü chaunatücax tá chataegu, rü nhachagürü tá tüxü: ‘Pa Papa, marü chixexü Tupanamaã chaxü rü cumaã rü ta. 19—Rü tama marü chame na Chaune, nhacuxü choxü. ¿Rü wüxi i curü puracütanüxüxü choxü ixixëë!’ nhacharügü tá tüxü ja chaunatü”, nhanagürü. 20—Rü inaxüachi rü nanatüpatacax nataegu. Rü jexguma jangaicagu ga nanatüpata, rü jaxügu nüxü tadau ga nanatü, rü tüxü nangechaütümüü. Rü naxcax tinha, rü nüxna tanãxãchi, rü nüxü tawãxi.

21—Rü jexguma ga nüma ga tùmene rü nhanagürü tüxü:

“Pa Papa, marü chixexü Tupanamaã chaxü, rü cumaã rü ta. Rü taxuwama chame na ‘Chaune’ nhacuxü choxü”, nhanagürü. 22—Notürü tüma ga nanatü rü tümaärü duüxügüxü nhatarügü:

“¿Paxa nuã penange i naxchiru i mexëchixü rü pejacüxcuchix! ¿Rü wüxi i anera ta naxmëxwa ngixü peingaxcuchix! ¿Rü chapatu rü ta nuãta penge, rü pejacuaixcuchix! 23—¿Rü nuã penaga i ngëma wocaxacü i ngüxüchixü, rü pejamá, rü ngixã namaã tachibüe rü tapetae! 24—Erü daa chaune rü chauxcax rü marü naju, notürü maxücü chauxcax ínangu. Rü marü inajarütouxchirex, rü wenaxärü nangox”, nhanagürü. Rü jexguma inanaxügüe ga na napetaegüxü. 25—Rü joxni ga guma nane ga rüjamaëcü, rü naãnewa najexma. Rü jexguma nataegugu rü marü iärü ngaicamana nangugu, rü nüxü naxínü ga na ínapaxetagüxü rü íjaxüächitanüxüxü. 26—Rü wüxi ga nanatüarü duüxücax naca, rü nüxna naca ga tacü na ínaxüexü ga íwa. 27—Rü jema nanatüarü duüxü rü nanangãxü, rü nhanagürü: “Cueneë rü marü ínangu. Rü ngëmacax cunatü toxü tamu na tajamáxücax i ngëma wocaxacü i ngüxüchixü, erü cueneë rü mecü ínangu rü tama niðaawe”, nhanagürü nüxü. 28—Notürü ga guma naëneë ga rüjamaëcü rü nanu, rü tama ígu naxücuhaü. Rü jemacax düxwa ga nanatü rü naxcax ítaxüxü, rü nüxü tajacãxü na jaxücxücax. 29—Rü nüma rü nhanagürü tüxü ga nanatü:

“Cuma nüxũ cucuax i nhuxre ja taunecũ cuxũ chapuracũ, rũ taguma chixri cuga chaxĩnũ. Rũ bai i nhuxgu wũxicana wũxi i bodexacũ choxna cumu na chamũcũgũmaã chapetaexũcax. ³⁰—Notũrũ nhuxma na íngangũĩ i ngẽma cune i chixri curũ dĩẽru ngĩxũ guxẽẽxũ nagu i ngexũgũ i ngẽãẽxũ, rũ naxcax cujamax i ngẽma wocaxacũ i ngũxũchixũ”, nhanagũrũ. ³¹—Rũ jexguma ga nanatũ rũ nhatarũgũ nüxũ:

“Pa Chaunex, cuma rũ guxũguma chauxũtawã cungẽxma, rũ guxũma i chorũ ngẽmaxũgũ rũ cuxrũ nixĩ.

³²—Notũrũ nhuxma rũ name nixĩ na ipetaegũxũ rũ na itaãẽgũxũ erũ cueneẽ ga guma chauxcax rũ marũ jucũ, rũ maxũcũ taxcax íngangu. Rũ woo tũxna inajarũtaxu, rũ wenaxãrũ taxcax nangox”, nhatarũgũ.

Cuaxruũ ga jatũ ga chixri norũ coriarũ jemaxũna dauxũgu ixuxũ

16 ¹Rũ nhanagũrũ ta ga Ngechuchu norũ ngũexũgũxũ: —Najexma ga wũxi ga cori ga muãrũ jemaxũãxũchixũ. Rũ nüxũ najexma ga wũxi ga norũ duũxũ ga norũ jemaxũãrũ daruũ. Notũrũ togũ ga duũxũgũ rũ norũ corimaã nüxũ nixugũ na jema norũ duũxũ rũ chixri norũ jemaxũna nadauxũ. ²—Rũ jexguma ga jema cori rũ jema norũ duũxũcax naca, rũ nhanagũrũ nüxũ:

“Dũcax, cuchigaxũ chamaã nixugũgũ i duũxũgũ. ¿Rũ tacũ nixĩ i ngẽma? ¿Rũ chamaã nüxũ ixu rũ nhuxãcũ nixĩ i curũ puracũ, erũ marũ tãũxũtãma chorũ ngẽmaxũãrũ daruũxũ cuxũ chixĩxẽẽ!”

nhanagũrũ nüxũ. ³—Rũ jexguma ga jema coriarũ duũxũ rũ nagu narũxĩnũ, rũ nügũãẽwa nhanagũrũ:

“¿Tacũ tá chaxũ i nhuxmax, erũ chorũ cori rũ marũ choxũ ínatãxũchi i ngẽma chorũ puracũwa? Tama chapora na naãnewã chapuracũxũcax, rũ chaxãne na dũẽrucax na íchãcaxũ nüxna i togũ.

⁴—Rũ marũ nüxũ chacuax na tacũ tá na chaxũxũ na choxũ nangẽxmaxũcax na texẽ tũmapatawã choxũ jaxuxũ i ngẽxguma changearũ puracũãxgu”, nhanagũrũ. ⁵—Rũ jexguma nügũxũtawã naxcax naca ga wũxichigũ ga jema duũxũgũ ga norũ coriaxũ jangetanũgũxũ. Rũ jema nüxĩra jẽma naxũtawã nguxũna naca, rũ nhanagũrũ:

“¿Nhuxre i nüxũ cungetanũxũ i chorũ cori?” nhanagũrũ. ⁶—Rũ nüma nanangãxũ, rũ nhanagũrũ:

“Nũxũ chanangetanũ i 100 i data i chixũ”, nhanagũrũ. Rũ jema coriarũ duũxũ rũ nhanagũrũ nüxũ:

“Nhaã nixĩ i popera i curũ ngetanũ nawa ngóxũ. ¿Rũ paxã írũto rũ to i popera naxũ, rũ 50 i dataguxicatama naxũ i curũ ngetanũ!” nhanagũrũ.

⁷—Rũ jemawena rũ jema to ga duũxũ ga norũ coriaxũ nangetanũxũna naca, rũ nhanagũrũ:

“¿Cuma rũ nhuxre jĩixũ i nüxũ cungetanũxũ i chorũ cori?” nhanagũrũ. Rũ nüma rũ nanangãxũ, rũ nhanagũrũ:

“Nũxũ chanangetanũ i 100 i chacu i trigu”, nhanagũrũ. Rũ jema coriarũ duũxũ rũ nhanagũrũ nüxũ:

“Nhaã nixĩ i popera i curũ ngetanũ nawa ngóxũ. ¿Rũ paxã írũto rũ to i popera naxũ rũ 80 i chacuguxicatama naxũ i curũ ngetanũ!” nhanagũrũ.

8—Rü norü cori rü nüxũ nicuaxũũãma ga jema norü duĩxũ ga chixexũ, jerü nüxũ nadau ga nhuxãcü na naxããẽxũchixũ. Rü pemaã nüxũ chixu rü nhama i naãneçũãx i duĩxũgũ, rü ngẽma Tupanaãxũ jaxõgũxũ i duĩxũgũarü jexera paxa naxçax nadaugũ na nhuxãcü nüxũ natũxũ i duĩxũgũ. 9—Rü pemaã nüxũ chixu rü ngẽma nhama i naãne i chixexũwa pexũ ngẽxmaxũ rü name nixĩ i ngẽmamaã nüxũ penangũchaĩxẽ i duĩxũgũ na Tupanaxũtawa nangugũxũ. Rü ngẽmaãcü i ngẽxguma naguxgu i ngẽma nhama i naãnewa pexũ ngẽxmaxũ rü pejuxgu, rü tá pexũ nangẽxma ja Penatü ja pexũ jaxücü i dauxũgũxũ i naãnewa. 10—Jĩxema meã namaã icuãxe ega woo noxretama tümameçẽwa ngẽxmagu, rü ngẽxguma muxũma tümameçẽwa ngẽxmagu rü tá ta meã namaã itacuax. Notürü jĩxema chixri namaã icuãxe ega noxretama tümameçẽwa ngẽxmagu, rü ngẽxguma muxũma tümameçẽwa ngẽxmagu rü ngẽxgumarũũ tá ta chixri namaã itacuax. 11—Rü ngẽxguma tama meã namaã ipeçuxgu i ngẽma pexmẽxwa ngẽxmaxũ i nhama i naãne i chixexũwa, çrü texé tá pexmẽxgu tanaxü i ngẽma aixcuma mexũ i Tupanaãrü ixĩxũ? 12—Rü ngẽxguma tama meã namaã ipeçuxgu i ngẽma Tupana pexna ãxũ i nhama i naãnewa, çrü nhuxãcü tá pexna nanaxã i pechica i dauxũgũxũ i naãnewa? 13—Taxucürüwama i wüxi i duĩxũ rü nataxrearü coriãx. Erü wüxi i norü corichi rü tá naxai, rü ngẽma to rü tá nüxũ nangechaũ. Rü exna wüxicax rü tá meã napuracü rü ngẽma to rü tá nüxũ

naxo. Rü pema rü taxucürüwama Tupanaçax pemaxẽ ega perü dñerugucicatama perixĩnũẽgu —nhanagürü ga Ngechuchu. 14Notürü ga jema Parichẽugũ rü poraãcü norü dñeruguama naruxĩnũẽ. Rü jemacax Ngechuchuxũ nacugüe ga jexguma nüxũ naxĩnũẽgu ga guxũma ga jema ore. 15Rü jexguma ga Ngechuchu rü nhanagürü nüxũ: —Pema nixĩ i duĩxũgũpexewa meã pemaxẽnetaxũ, notürü Tupana pexũ nacuax na çacügu perixĩnũẽxũ. Rü woo duĩxũgũ pexũ nicuaxũũgũ naxçax i ngẽma pexũxũ, notürü Tupana rü naãẽwa nangux i ngẽma —nhanagürü ga Ngechuchu.

**Tupanaãrü mugü ga Muisé
ũmatũxũ rü nhuxãcü ãẽxgacü na
jiĩxũ ja Tupanachiga**

16Rü jexguma ga Ngechuchu rü nhanagürü: —Noxri najexma ga Tupanaãrü mugü ga Muisé duĩxũgũxũ nguxẽẽxũ, rü jema nguxẽẽtae ga nuxcũmaũgũxũ ga Tupanaãrü orearü uruũgũ duĩxũgũxũ namaã nguxẽẽxũ. Notürü jexguma Juãü ga baiũxẽẽruũ ínguxguwena, rü marü duĩxũgũmaã nüxũ chixuchiga i Tupanaãrü ore i mexũ i nhuxãcü ãẽxgacü na jiĩxũ. Rü nhuxma rü guxũma i ngẽma duĩxũgũ rü poraãcü nügũ naporaexẽẽ na jachocuxũçax i ngẽma Tupana ãẽxgacü íxĩxũwa. 17—Naxũpa na janguxũ i Tupanaãrü mugü rü woo wüxi i mu i íramarexũ jixĩgu, rü naguxchaxũchi na ijanaxoxũ i ngẽma nüxũ jaxuxũ. Notürü aixcuma narũtauxchamaẽ nixĩ na ijanaxoxũ i nhama i naãne rü guxũma i ngẽma dauxũwa nüxũ idaaxũ.

**Ngechuchu namaã nangúexêetae
na tama namexũ na texê
tümamaxũ ítáxũ**

(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

18—Ngêxguma wüxi ja jatü ítámaxgu rü naĩ i ngemaã naxãmaxgu rü Tupanapexewa rü pecadu naxü. Rü texê ja jíxema ngĩmaã ãmaxê i wüxi i nge i ngĩte ngĩxũ ítáxcü, rü Tupanapexewa rü tüma rü ta pecadu taxü.

**Jatü ga muärü dïëruãxũchixũchiga
rü Lázaruçhiga**

19—Najexma ga wüxi ga jatü ga muärü dïëruãxũchixũ ga guxũguma mexêchixũ ga naxchirugu icuxũ. Rü guxũ ga ngunexũgu rü mexêchixũ ga peta naxü. 20—Rü najexma ta ga wüxi ga jatü ga ngearü dïëruácü ga Lázaru ga áégacü. Rü narüoxone, rü guxũguma jema dïëruãxũchixũpataaxwa nhaxtüanewa najarütooxũ. 21—Rü guma Lázaru rü nanangóxchaũ ga jema õnatüchi ga jema jatü ga dïëruãxũchixũärü mechawa rüjiiixũ. Rü naxcax naxĩ ga airugü, rü nanawearü oxriãxgü. 22—Rü wüxi ga ngunexũ naju ga guma ngearü dïëruácü, rü dauxũcũãx ga Tupanaärü orearü ngeruũgü rü dauxũguxũ ga naãnewa nanagagü na wüxiwa Abráũmaã najexmaxũcax. Rü naju ta ga jema jatü ga dïëruãxũchixũ, rü inajataxgü ga duũxũgü. 23—Rü ngêma nachica i Tupana ngoxoguxũ nagu pocuxũwa naxü ga jema jatü ga dïëruãxũchixũ rü jéma poraacü ngúxũ ninge. Rü dauxũ nadau, rü jaxũgu Abráũxũ nadau na Lázaruãmaã wüxiwa najexmaxũ ga dauxũguxũ ga naãnewa.

24—Rü jexguma ga jema jatü ga dïëruãxũchichirêxũ rü aita naxü rü nhanagürü:

“Pa Oxi Pa Abráũx, ꞑcuxũ changechaütümüũ, rü nuã namu ja Lázaru na dexámaã nügü jawaixpexemexêácüma choxũ janawaixpexearü conüãxũcax! Erü poraacü choxũ nangux i nuã üxüwa”, nhanagürü. 25—Notürü Abráũ rü nhanagürü nüxü:

“Pa Chaunex, ꞑnuxna nacuaãxachi na taxuũma cuxũ taxuxũ ga jexguma cumaxũgu! Notürü Lázaru rü poraacü chixêxũ nüxũ naxüpetü. Rü ngêmacax i nhuxma rü nuã mexũwa nangêxma, rü cuma rü ngêma pocuchicawa ngúxũ cuinge. 26—Rü nhuxmachi nangêxma i wüxi i taxüchixũ i ngatexũ i tóru ngãxũwa üxũ. Rü ngêmacax ega númacũãx ngêma íxchaũgu, rü taxucürüwama ngêma naxĩ. Rü woo ngêmacũãx núma íxchaũgu rü taxucürüwama núma naxĩ”, nhanagürü.

27—Rü jexguma ga jema jatü ga dïëruãxũchichirêxũ rü nhanagürü:

“Cuxũ chacaxũ, Pa Oxi, Pa Abráũx, na chaunatüpatawa cunamuxũcax ja Lázaru. 28—Erü ngêma nangêxmagü ja wüximêxpüpux ja chaueneëgü. Rü chanaxwaxe na namaã nüxũ na janaxuxũcax na tama nuã nhaã pocuchica i poraacü choxũ íngaxũwa naxĩxũcax”, nhanagürü. 29—Notürü ga Abráũ rü nhanagürü nüxü:

“Cueneëgü nüxũ nangêxma i Tupanaärü mugü ga Muísê ümatüxũ rü jema ore ga nuxcümaxũgüxũ ga Tupanaärü orearü uruũgü ümatüxũ. Rü name nixĩ i ngêma orega na naxĩnüêxũ”, nhanagürü. 30—Rü jexguma ga jema

jatu ga dîeruãxũchichiréxũ rü Abráúxũ nangãxũ, rü nhanagürü:

“Ngẽmáãcü, Pa Oxi, Pa Abráúx, notürü ngẽxguma chi wüxi i duũxũ i juchiréxũ ngẽma úxgu rü namaã nüxũ janaxuxgu, rü chi nüxũ narúoxe i nacüma i chixexũ”, nhanagürü.

³¹—Notürü Abráú, rü nhanagürü nüxũ:

“Ngẽxguma tama naga naxĩnũegu ga jema ore ga Muísẽ úmatüxũ rü jema ore ga nuxcúmaũgüxũ ga Tupanaãrũ rearü uruũgü úmatüxũ, rü woo chi wüxi i marü juwa írüdaxũ i duũxũ ngẽma úxgu, rü namaã nüxũ janaxuxgu i ore, rü tau chima nüxũ najaxögü”, nhanagürü.

Naxãücüma nixĩ na pecadugu inguxũ

(Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)

17 ¹Rü Ngechuchu rü norü ngüexũgüxũ nhanagürü: —Rü guxũgutáma nangẽxma i tacü i duũxũgüxũ pecaduãxẽxũ. Notürü wüxi i ngechaũ tá túmacax nixĩ ja jixema duũxẽ ja togüxũ pecadugu nguxẽxẽ. ²⁻³—Rü túmacax rü narümemã nixĩ na túmanaxãwa jangacuchixũ ja wüxi ja nuta ja tacü rü ngẽmaãcü taxtüwa tüxũ na itáxũ naxũpa na pecadugu tananguxẽxũ i wüxi i chorü duũxũ. ¶Rü ngẽmacax name nixĩ i pexuãẽgü i pemax! Rü ngẽxguma wüxi i cueneẽ chixexũ cumaã úxgu rü ¶meã naxuxcuxẽ! Rü ngẽxguma nüxũ naxoxgu i nacüma i chixexũ rü ¶nüxũ nüxũ nangechaũ i ngẽma! ⁴—Rü woo ⁷expüxcüna chixexũ cumaã naxüxgu i wüxi i ngunexũgu, rü ⁷expüxcüna cuxna jacaxgu na nüxũ nüxũ cungechaũxũcãx, rü name nixĩ i nüxũ nüxũ cungechaũ —nhanagürü ga Ngechuchu.

Nhuxãcü tapora ega jaxõxgu

⁵Rü norü ngüexũgü ga norü rearü uwa namugüxũ rü nhanagürügü: —Pa Corix, ¶toxü rüngüxẽẽ na jexeraãcü tajaxögüxũcãx! —nhanagürügü. ⁶Rü jexguma ga Cori ga Ngechuchu rü nhanagürü nüxũ ga norü ngüexũgü: —Rü ngẽxguma chi woo naxĩraxũchigu i perü õ, rü daa naĩ rü chi pega naxĩnü ega nhapegügu:

“¶Cugü nawoxü i nuã rü taxtüchiügu cugü jato!” nhapegügu, rü chi pega naxĩnü.

Wüxi i ngüxẽẽruũãrũ puracüchiga

⁷—Ngẽxguma chi wüxie i petanüwa rü tüxũ nangẽxmagu i wüxi i túmaãrũ duũxũ i túmaãnewa ne üxũ i puracüwa rü exna carneruarü dauwa, rü tama nügücãxira naxüwemü. ⁸—Notürü norü corixũxira naxüwemü na nachibüxũcãx rü naxaxexũcãx, rü nüma rü jixcaama nachibü. ⁹—Rü norü cori rü tama moxẽ nüxna naxã na naxüwemüãxũcãx, erü woetama ngẽma nixĩ i norü puracü i ngẽma norü duũxũ. ¹⁰—Rü ngẽxgumarüũ tá peixĩgü i pemax. Erü ngẽxguma ngẽma Tupana pexũ üxẽxũxĩcatama pexüxgu, rü penaxwãxe i pegü nhaperügügü: “Puracütanüxũ i taxuwama mexũ tixĩgü, erü ngẽma nawa tüxũ namuxũxĩcatama nixĩ i tinguxẽẽxũ”, nhaperügügü —nhanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu nanameẽxẽẽ ga 10 ga jatügü ga chaxüneãxgüxũ

¹¹Rü jexguma namagu jaxüxgu ga Ngechuchu ga Jerucharẽüwa na naxũxũ,

rü Chamáriaane rü Gariréaane nügümaã íxüjexũwa naxüpetü. ¹²Rü jexguma wüxi ga íānexācüwa nanguxgu, rü jexma napexegu najaji ga 10 ga jatügu ga chaxünemaã idaaweexũ. Rü jaxũgu nüxũ nachigü. ¹³Rü tagaācü nhanagürügü nüxũ: —Pa Ngechuchux, Pa Ngúexēēruũx, ¡cuxũ tangechaütümüũgü! —nhanagürügü. ¹⁴Rü jexguma Ngechuchu nüxũ daxgu, rü nhanagürü nüxũ: —¡Jéa paigüxütawa pexĩ, rü nüxũ pegü pejawexgü! —nhanagürü. Rü jexguma namagu naxĩjane, rü naxçax nitaanetanü ga jema jatügu. ¹⁵Notürü natanüwa rü najexma ga wüxi ga Ngechuchuçax taeguxũ ga jexguma marü nügü nadaxgu ga naxçax na jataanexũ. Rü tagaācü Tupanaxũ nicuaxũüchigü. ¹⁶Rü Ngechuchupexegu nanangücuchi rü moxē nüxna naxã. Rü jema jatü rü Chamáriaanecũāx nixĩ. ¹⁷Rü jexguma ga Ngechuchu rü nhanagürü: —¿Taux exna i 10 chirex peixigüxũ na pexçax chajataanexēēgüxũ? ¿Ngēxũgü nixĩ i ngēma togü i 9 i jatügu? ¹⁸—¿Rü nhaã to i nachüānecũāx i duũxũicatama nixĩ itaeguxũ na Tupanaxũ jacuaxũüxũçax? —nhanagürü. ¹⁹Rü jexguma rü guma jatüxũ nhanagürü: —¡Inachi rü íixü! Cuxçax nitaane, erü cujaxõ —nhanagürü.

**Nhuxācü tá nixĩ i ngēxguma
ínanguxgu ja Tupana na
ãēxgacü jiixũ
(Mt 24.23-28, 36-41)**

²⁰Rü Parichégü rü Ngechuchuna nacagü, rü nhanagürügü: —¿Nhuxgu tá nixĩ na jangucuchixũ ja Tupana na

ãēxgacü jiixũçax i núma?
—nhanagürügü. Rü Ngechuchu nanangāxũ, rü nhanagürü: —Norü nguchiga ja Tupana rü tama wüxi i tacü i nüxũ idaaxürüü nixĩ. ²¹—Rü taxuacüma nhaperügügü:

“Daa nixĩ”, rü exna “Gua nixĩ”, nhaperügügü. Erü marü petanüwa nangu ja Tupana na ãēxgacü jiixũçax —nhanagürü. ²²Rü jexguma norü ngúexũgüxũ nhanagürü: —Rü tá pexçax ínangu i ngunexũ i nagu poraācü tá choxũ pedaugüchaũxũ woo wüxi i paxaāchicaxtama jixĩgu. Notürü táüxütáma choxũ pedaugü i ngēxguma. ²³—Rü duũxũgü rü tá nhanagürügü pexũ:

“Daa nixĩ ja Cristu”, rü exna, “Gua nixĩ ja Cristu”, nhanagürügü tá. Notürü pemax ¡rü táüxütáma nüxũ pejaxõgü, rü táüxütáma nawe perüxĩ! ²⁴—Rü ngēxguma íchanguxgu i chama i Tupana Nane na duũxũxũ chixĩ, rü wüxi i ãēmacü i guxũāneguma baxixürüü tá chixĩ. ²⁵—Notürü noxri rü tá poraācü ngúxũ chinge, rü nhama i naānecũāx i duũxũgü i nhuxma maxēxũ rü tá choxũ naxoe. ²⁶—Rü jexgumarüü ga duũxũgü na chixri maxēxũ ga jexguma Noé maxũgu, rü ngēxgumarüü tá ta chixri namaxē i duũxũgü i ngēxguma íchanguxgu i chama i Tupana Nane na duũxũxũ chixĩ. ²⁷—Rü ga duũxũgü ga jexguma rü nachibüe, rü naxaxegü, rü nixāmaxgü, rü nixütexacügü nhuxmata nawa nangu ga jema ngunexũ ga Noé naweũgu nagu ixüexũ. Rü ínangu ga mucü ga taxüchicü, rü guxũma ga jema duũxũgü rü najue. ²⁸—Rü jexgumarüü ta nangüpetü ga jexguma nuxcümāxũcü

ga Lo maxũgu. Rũ duũxũgũ rũ nachibũe, rũ naxaxegũ, rũ norũ jemaxũcax nataxegũ, rũ namaã nataxegũ, rũ nixũanegũ rũ nitoegũ, rũ nixũpatagũ. 29—Notũrũ jexguma Lo ixũxgu nawa ga guma ããne ga Chodoma, rũ dauxũwa narũji ga ũxũ ga naxĩchine, rũ nanadai ga guxũma ga jema duũxũgũ. 30—Rũ ngẽxgumarũũ tá ta nangupetũ i ngẽxguma íchanguxgu i chama i Tupana Nane na duũxũxũ chĩxũ. 31Rũ ngẽma ngunexũgu rũ texé tama tũmapataarũ aixepewa ngẽxmagu, rũ tama name i tũmapatagu tajangaxi na tũmaãrũ ngẽmaxũgũ tajatoxũcax. Rũ texé ja tũmaãnewa ngẽxmaxẽ, rũ tama name i tũmapatacax tataegu na tacũ ngẽma tajajaxuxũcax. 32—Rũ nũxna pecuaxãchie ga nhuxãcũ ngĩxũ na naxũpetũxũ ga Lo namax ga na najuxũ, ga jexguma ngĩgũweama nadaxgu. 33—Erũ jĩxema tũgũ maxẽchaxẽẽchaũxẽ rũ tá itajarũtaxu, notũrũ jĩxema chauxcax juxe rũ aixcuma tá tũxũ nangẽxma i maxũ i taguma gũxũ. 34—Rũ pemaã nũxũ chixu rũ ngẽma chũtaxũgu rũ wũxi i ngũrũcarewa tá nangẽxmagũ i taxre i duũxũgũ. Rũ wũxi tá niga, rũ ngẽma to rũ tá ngẽma natax. 35—Rũ taxre i ngexũgũ tá nũgũmaã ínacaegũ. Rũ wũxi tá niga rũ ngẽma to rũ tá ngẽma natax. 36—Rũ taxre i jatũgũ rũ wũxi i naãnewa tá nangẽxmagũ. Rũ wũxi tá niga rũ ngẽma to rũ tá ngẽma natax —nhanagũrũ ga Ngechuchu. 37Rũ jemaxũ naxĩnũẽgu ga norũ ngũexũgũ, rũ Ngechuchuna nacagũ, rũ nhanagũrũgũ: —Pa Corix, ¿ngextá tá nixĩ i nangupetũxũ i ngẽma nũxũ cuixuxũ? —nhanagũrũgũ. Rũ nũma ga

Ngechuchu rũ nanangãxũ, rũ nhanagũrũ: —Duũxũgũ rũ tá chauxcax nangutaquexegũ nhama ãxchagũ nawemũcax ngutaquexexũrũũ —nhanagũrũ.

**Cuaxruũ ga ngecũ ga jutecũgu rũ
ãẽxgacũgu ixuxũ**

18 1Rũ Ngechuchu rũ wũxi ga to jemawa nangũexẽẽaxũcax na nhuxãcũ nanaxwaxexũ na taguma nũxũ nachaueãcũma guxũguma najumuxẽgũxũ. 2Rũ nhanagũrũ nũxũ ga norũ ngũexũgũ: —Wũxi ga ããnewa najexma ga wũxi ga ãẽxgacũ ga tama Tupanaxũ ngechaũxũ rũ taxũexũma cuáxchaũxũ. 3—Rũ guma ããnewatama ijexma ga wũxi ga nge ga jutecũ. Rũ guxũguma jema ãẽxgacũxũtawa ixũẽcha na ngĩxũ nangũxẽẽxũcax, rũ na ngĩrũ uwanũna ngĩxũ ínaxoxũxũcax. 4—Rũ muẽxpũxcũna jema ixũxũ, notũrũ jema ãẽxgacũ rũ tama ngĩxũ nariũngũẽẽchaũ. Notũrũ dũxwa nagu nariũxĩnũ ga jema ãẽxgacũ rũ naãẽwa nhanagũrũ: “Chama rũ tama Tupanaxũ changechaũ, rũ taxũexũma chacuáxchaũ. 5—Notũrũ ngẽma choxũ na nachixewechaxũcax i nhaã nge, rũ noxtacũma tá ngĩxũ charũngũxẽẽ na tama jeũcũrũ choxũ nachixewechaxũcax”, nhanagũrũ. 6Rũ Cori ga Ngechuchu rũ nhanagũrũ: —Jema nixĩ ga norũ ore ga jema ãẽxgacũ ga chixexũ. 7—¿Taux exna i Tupana rũ paxa tũxũ nangũxẽẽxũ ja jĩxema duũxẽ ja tũxũ jadexechixe i ngẽxguma chũtacũ rũ ngunecũ rũ norũ ngũxẽẽcax nũxna tacaxgu i tũmaãrũ

jumuxêwa? ⁸—Rü pemaã nüxũ chixu rü Tupana rü paxatáma tüxũ narüngũxêê. Notürü ngêxguma wenaxãrũ núma chaxũxgu i chama i Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ, çrũ nhuxre i duũxũgũ i aixcuma jaxôgũxũxũ tá ichajangau i nhama i naãnewa? —nhanagürü ga Ngechuchu.

**Cuaxruũ ga Parichégu ixuxũ rü
dĩeruarü deruũgu ixuxũ**

⁹Rü Ngechuchu rü to ga ore ga cuaxruũxũ nixu naxçax ga nhuxre ga duũxũgũ ga nügũ icuaxũũgũxũ rü tama togũxũ cuaxçhaũgũxũ. ¹⁰Rü nhanagürü: —Taxre ga jatü rü tupauca ga taxũnewa najajumuxêgũ. Rü wüxi rü Parichéu nixĩ, rü jema to rü wüxi ga jatü ga Romaãrũ ãêxgacũçax dĩêru ngĩxũ dexũ nixĩ. ¹¹—Rü jema Parichéu rü jexma nachi, rü nhaããcü najumuxê:

“Pa Tupanax, moxê cuxna chaxã erü tama togũ i duũxũgürũü chixĩ. Rü tama togürũü changĩtax, rü tama ngêmarũü taxũ i chixexũ chaxü rü çxna wüxi i nge i ãtecũmaã ichape. Rü bai i nhaã jatü i Romaãrũ ãêxgacũçax dĩêru ngĩxũ dexũrũü chixĩ. ¹²—Chama rü guxcü ja jũxũgu rü taxrexpũçcũna chaxaure rü tama chachibũ na cugu charũxinũxũçax. Rü chorü dĩêruwa rü guxũguma meã cuxna chanaxã i ngêma cuxna üxũ”, nhanagürü. ¹³—Notürü ga guma jatü ga Romaãrũ ãêxgacũçax dĩêru ngĩxũ decü, rü jaxũgu narũxãũx. Rü namuũ ga dauxũ na nadawenũxũ, rü jema norü ngechaũmaã nügüremũgu najajauxãchi, rü nhanagürü:

“Pa Tupanax, çCuxũ changechaũtũmũü! Erü wüxi i

pecaduãxũ chixĩ”, nhanagürü ga guma jatü. ¹⁴—Rü ngêmacax pemaã nüxũ chixu rü guma jatü ga Romaãrũ ãêxgacũçax dĩêru ngĩxũ decü rü jexguma napataçax nataegugu rü Tupanapexewa rü mecü nixĩ. Notürü jema Parichéu rü Tupana rü tama namaã nataãê. Erü texê ja tügũ írütaxe rü Tupana tá tüxũ naxãnexêê. Notürü texê ja tügũ írĩxĩraxe rü Tupana rü tá tüxũ nicuaxũü —nhanagürü ga Ngechuchu.

**Ngechuchu rü meã
buãxgũxũ najaxu**

(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

¹⁵Rü jéma Ngechuchuxũtawa tüxũ tagagü ta ga buãxgũ na tüxũ jangôgũchigũxũçax. Notürü jexguma norü ngüexũgũ jemaxũ dauxũgu rü tüxũ ningagü ga guxema tũmaxãcũegü Ngechuchuxũtawa tüxũ gagũxe.

¹⁶Notürü Ngechuchu rü nügũxũtawa tũmacax naca ga guxema buãxta rü nhanagürü norü ngüexũgũxũ:

—Chanaxwaxê i chauxũtawa naxĩ i buxũgũ. çRü táü i nüxna penachuxuxũ! Erü Tupana ãêxgacü fıixĩxũwa rü tũmacax nixĩ ja jĩxema nhaã buxũgürũü ixĩgũxe. ¹⁷—Aixcuma pemaã nüxũ chixu rü texê ja tama wüxi i buxũrũü Tupanaxũ jaxũxe na tũmaãrũ ãêxgacü na jĩixũçax, rü tagutáma nagu taxũcu i Tupana ãêxgacü fıixĩxũwa —nhanagürü ga Ngechuchu.

Wüxi ga jatü ga dĩêruãxũchicü

Ngechuchumaã nidexa

(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

¹⁸Rü wüxi ga jema Judéguãrũ ãêxgacü rü Ngechuchuna naca rü

nhanagürü: —Pa Ngúexēēruũ ja Mecüx, ¿tacü tá chaxüxũ na chanajaxuxũcax i maxũ i taguma gúxũ? —nhanagürü.

¹⁹Rü Ngechuchu nanangãxũ rü nhanagürü nüxũ: —¿Tüxcüũ “Mecü” nhacurügü choxũ? Erü Tupanaxĩcatama nixĩ ja mecü ixĩcü, rü nataxuma i to i mecü ixĩcü. ²⁰—Cuma nüxũ cucuax i Tupanaãrũ mugü i nhaxũ:

“¿Tãũxũtãma naĩ i ngemaã icupe, rü tãũxũtãma cumãeta, rü tãũxũtãma cungĩtaax, rü tãũxũtãma doraxũ cuixu i togüchiga, rü tũmaga naxĩnũ ja cunatũ rü cue!”

nhaxũ. ²¹Rü jexguma ga guma jatü rü nhanagürü Ngechuchuxũ: —Woetama chorü bucũma meãma chajanguxēē i guxũma i ngẽma mugü i nüxũ cuixuxũ —nhanagürü. ²²Rü jemaxũ naxĩnũgu ga Ngechuchu rü nhanagürü:

—Wüxixicatama cuxũ nataxu, rü ngẽma nixĩ na namaã cutaxexũ i guxũma i curü ngẽmaxũgü rü togü i ngearü dñruãxgũxũna na cunaxãxũ i curü natanũ, rü ngẽxguma rü tá cuxũ nangẽxma i cuchica i dauxũguxũ i naãnewa. Rü nhuxmachi marü name i chawe curüxũ —nhanagürü. ²³Notürü jemaxũ naxĩnũgu ga guma jatü rü poraãcü inajarũmaãchi, jerü namuãrũ dñruãxũchi. ²⁴Rü jexguma Ngechuchu nüxũ daxgu ga nhuxãcü na nangechaũxũ, rü nhanagürü nüxũ ga norü ngúexũgü: —Naguxchaxũchi tá nixĩ na Tupana ãëxgacü fixixũwa na jachocuxũ i ngẽma dñruãxũchigũxũ. ²⁵—Rü dücax, wüxi i cameru rü taxucürüwama wüxi ja ucumaxëtüwa naxüpetü. Rü ngẽxgumarũü ta nixĩ i

wüxi i duũxũ i dñruãxũchixũ rü taxucürüwama Tupana ãëxgacü fixixũwa nixücu [ega norü dñreguama naxĩnũgu rü tama jaxõõgu —nhanagürü.] ²⁶Rü jexguma jemaxũ naxĩnũëgu ga duũxũgü rü nhanagürügü: —¿Exna texé tá ja najaxúxe i maxũ i taguma gúxũ? —nhanagürügü. ²⁷Rü Ngechuchu nhanagürü nüxũ: —Duũxũgü rü taxuacũma nügü namaxēē, notürü Tupanaãxũ rü natauxcha na namaxēxēããxũ —nhanagürü. ²⁸Rü Pedru nhanagürü Ngechuchuxũ: —Pa Corix, toma rü jéma tanawogü ga guxũma ga torü jemaxũgü na cuwe tarüxixũcax —nhanagürü. ²⁹⁻³⁰Rü jexguma ga Ngechuchu rü nhanagürü nüxũ ga norü ngúexũgü: —Aixcuma pemaã nüxũ chixu rü texé ja Tupanacax tũmapatana, rü exna tũmanatũna, rü exna tũmaãna, rü exna tũmaẽneëgũna, rü exna tũmaëjjaxgũna, rü exna tũmamaxna, rü exna tũmaxãcügũna ngẽma ixüxē na Tupanaãxũ tapuracũxũcax, rü nhama i naãnewa tátama poraãcü tanajaxu i tũmaãrũ natanũ. Rü dauxũguxũ i naãnewa rü tá ta tanajaxu i maxũ i taguma gúxũ —nhanagürü.

**Ngechuchu rü wenaxãrũ
nanaxunagü ga norü juxchiga**
(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹Rü Ngechuchu rü noxrüwama naxcax naca ga norü ngúexũgü, rü nhanagürü nüxũ: —Nhuxma rü Jerucharéũwa tá taxĩ na ngẽma janguxũcax i guxũma ga jema ore ga nuxcũmaxũgũxũ ga Tupanaãrũ orearü uruũgü ümatixũ ga chauchiga. ³²—Rü

Jerucharéucũãx i duũxũgü rü tá to i nachiuãñecũãxna choxũ namugü. Rü ngẽma duũxũgü rü tá chagu nidauxcũraũgü, rü tá chamaã naguxchigagü, rü tá chauchametüwa nacuaixgüe. ³³—Rü tá choxũ nacuaixgü, rü jixcũra rü tá choxũ nimãxgü. Notürü tamaẽxpũx i ngunexũguwena rü tá wenaxãrũ chamaxũ —nhanagürü. ³⁴Notürü jema norü ngũexũgü rü tama nüxũ nacuaixgüega ga na ãcũchiga jixũ ga jema ore ga namaã nüxũ jaxuxũ. Jerü poraãcü nüxũ naguxcha ga aixcuma nüxũ na nacuaixgũcãx.

Ngechuchu nanamexẽẽ ga wũxi ga ngexetücü ga Jericũãx
(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

³⁵Rü jexguma Ngechuchu ãne ga Jericũwa ngxchaũgu, rü jema namacũwawa narũto ga wũxi ga jatü ga ngexetücü ga dũrucax jema iwémécü. ³⁶Rü jexguma guma ngexetücü nüxũ ãngu ga muxũma ga duũxũgü na jema chopetũxũ, rü duũxũgũna naca ga ãcũ na ngupetũxũ. ³⁷Rü nanangãxũgü, rü nhanagürügü: —Ngechuchu ja Nacharétucũãx nuã naxüpetü —nhanagürügü. ³⁸Rü jexguma ga guma ngexetücü rü tagaãcü nhanagürü: —Pa Ngechuchux, Pa Dawítanũxũx, ¡cuxũ changechaũtũmũ! —nhanagürü. ³⁹Rü jema duũxũgü ga Ngechuchupexegu ãxũ, rü nanangagü ga na ijanangeãxũcãx. Notürü guma ngexetücü rü jexeraãcü tagaãcü nhanagürü: —Pa Dawítanũxũx, ¡cuxũ changechaũtũmũ! —nhanagürüama. ⁴⁰Rü jexma najachiãchi ga Ngechuchu, rü duũxũgũxũ namu na naxũtawa

nagagũãxũcãx. Rü jexguma marü naxũtawa nanguxgu, rü guma ngexetücüna naca ga Ngechuchu, rü nhanagürü: ⁴¹—¿Ëacü i cunaxwãxẽxũ na cumaã chanaxũxũ? —nhanagürü. Rü guma ngexetücü nanangãxũ rü nhanagürü: —Pa Corix, chanaxwãxe na choxũ cuidauchixẽẽxũ —nhanagürü. ⁴²Rü Ngechuchu nhanagürü nüxũ —¡Idauchi! Rü marü cuxcãx nitaane erü cujaxõ —nhanagürü. ⁴³Rü jexgumatama nidauchi ga guma ngexetücü, rü Ngechuchuwe narũxũ, rü Tupanaxũ nicuaixũchigü. Rü guxũma ga duũxũgü ga nüxũ daugũxũ ga jema ngupetũxũ rü Tupanaxũ nicuaixũgü ta.

Ngechuchu rü Zaquéuchiga

19 ¹Rü Jericũwa nangu ga Ngechuchu, rü guma ãnegu naxücu na nawa naxüpetũxũcãx. ²Rü jema najexma ga wũxi ga jatü ga dũruãxũchixũ ga Zaquéugu ãẽgaxũ. Rü nüma nixĩ ga naeru ga jema jatügü ga Romaãrũ ãẽxgacũcãx dũru ngĩxũ ideetanũxũ. ³Rü jema Zaquéu rü poraãcü nüxũ nangũchaũ ga Ngechuchuxũ na nadauxũ na nüxũ nacuaixũcãx. Notürü taxuacũma nüxũ nadau, jerü namuxũchi ga duũxũgü, rü nhũxmachi nanuxchanexũchi ga nümax. ⁴Rü jemacãx Ngechuchupexegu najangu, rü namacũwawa wũxi ga naĩgu naxĩnagü na Ngechuchuxũ nadauxũcãx ga jexguma jema naxüpetügu. ⁵Rü jexguma jema naxüpetügu ga Ngechuchu, rü dauxũ nadau natũüwa ga guma naĩ. Rü nhanagürü nüxũ: —Pa Zaquéux, ¡paxa írũxĩ i ngẽma! Erü cupatawa tá changu i nhũxma

—nhanagürü. ⁶Rü paxa ínarüxĩ ga Zaquéu, rü taãëácüma Ngechuchuxũ najaxu. ⁷Rü jexguma jemaxũ nadaugügu ga duũxũgü, rü guxũma ínanaxügüe ga Ngechuchuchiga na jadexagixũ. Rü nhanagürügü: —¿Nhuxãcü i nũma rü wüxi i duũxũ i pecaduáxũpatawa nangu? —nhanagürügü. ⁸Rü jexguma ga Zaquéu rü inachi rü nhanagürü Ngechuchuxũ: —Dücax, Pa Corix, chama rü ngearü díeruãxgüxũna tá chanaxã i ngãxũgu i guxũma i chorü ngẽmaxũgü. Rü ngẽxguma chi texé tüxũ chawomüxëëácüma tüxũ changixgu, rü ägümcüexpüxcüna tá tüxũ ngĩxũ chataeguxëë i ngẽma tũmaärü díeru —nhanagürü. ⁹Rü Ngechuchu rü nhanagürü nüxũ: —Rü nhama i ngunexũgu cupatawa nangu i maxũ i taguma gúxũ, erü cuma rü ta rü Abrãrũrü cujaxõ. ¹⁰—Rü chama i Tupana Nane na duũxũxũ chíxũ, rü nhama i naãnewa chaxũ na naxçax chajadauxũçax i ngẽma duũxũgü i íjarütauxexũ na chanamaxëxëxũçax —nhanagürü.

Cuaxruũ ga díerugu íxuxũ

(Mt 25.14-30)

¹¹Rü joxni jema Ngechuchuarü ore ínanĩnũejane ga duũxũgü, rü Ngechuchu rü wüxi ga to ga ore ga cuaxruũxũ namaã nixu, jerü marü Jerucharéũxũ ningaica, rü duũxũgü nagu rüxĩnũëgu rü paxa tá ínangu ga Tupana na norü äëxgacü jíixũçax. ¹²Rü jexguma ga Ngechuchu rü nügüchiga nidexa rü nhanagürü nüxũ: —Najexma ga wüxi ga jatü ga taxũ ga cori íxĩcü ga najaxucü ga ore na nachĩũãneärü äëxgacüxũtawa

naxũxũçax ga jaxũwa na jema äëxgacü nüxũ unetaxũçax na guma nawa ne naxũxũne ga íãneärü äëxgacü jíixũçax. ¹³—Rü jexguma taũta ínaxũãchigu, rü naxçax nangema ga 10 ga norü duũxũgü. Rü wüxichigüna ngĩxũ naxã ga wüxítachinü ga tatanücü ga díeru. Rü nhanagürü nüxũ:

“¿Ngĩmaã pepuracüe rü ngĩxũ peimuxëë i nhaã díeru nhüxmatáta chataegu!” nhanagürü. ¹⁴—Notürü jema íãnecũãx ga duũxũgü rü nachi naxaie ga guma cori. Rü jemacax nawenaãma najamugü ga nhuxre ga orearü ngeruũgü na nachĩũãneärü äëxgacümaã nüxũ janaxugüxũçax na tama nanaxwaxegüxũ na norü äëxgacüxũ na jíixũçax ga guma cori. ¹⁵—Notürü nachĩũãneärü äëxgacü rü najangucuchixëãma ga guma cori. Rü nhüxmachi ga guma cori rü norü íãnecax nataegu na jéma äëxgacü na jíixũçax. Rü jexguma ínanguxgu rü naxçax nangema ga jema 10 ga norü duũxũgü ga díeru nüxna ngĩxũ naxãxũ, jerü nüxũ nacuáxchaũ ga nhuxrechigü ngĩxũ na jamuxëëxũ ga norü díeru ga wüxichigü ga jema norü duũxũgü. ¹⁶—Rü jema nüxĩra díeru nüxna ngĩxũ naxãxũ rü norü corixũtawa nangu, rü nhanagürü:

“Pa Corix, curü díeru rü 10 expüxcüna ngĩxũ chimuxëë”, nhanagürü. ¹⁷—Rü guma Cori ga jexwaca äëxgacüxũ íngucuchicü rü nanangãxũ, rü nhanagürü:

“Wüxi i mexũ i chorü duũxũ cuixĩ. Maneca meãma namaã cupuracü i ngẽma íraxũ i díeru i cuxna chaxãxũ. Rü nhüxma rü 10 ja íãnegüarü äëxgacüxũ

tá cuxũ chixĩxẽẽ”, nhanagürü. ¹⁸—Rü jéma nangu ga to ga norü duũxũ, rü nhanagürü:

“Pa Corix, curü dñeru rü wüximeẽxpũxcüna ngĩxũ chimuxẽẽ”, nhanagürü. ¹⁹—Rü norü cori nanangãxũ rü nhanagürü nüxũ:

“Cuma rü wüximeẽxpũx ja ãnegüaru ãẽxgacũxũ tá cuxũ chixĩxẽẽ”, nhanagürü. ²⁰—Rü jéma nangu ga to ga norü duũxũ rü nhanagürü nüxũ:

“Pa Corix, nhaã ijixĩ i curü dñeru. Rü wüxi ja dechugu ngĩxũ chanuque, rü ngẽmaãcü ngĩmaã changuxũ. ²¹—Jerü cuxçax chamuũ, erü wüxi i jatü i aũxũ cuixĩ. Rü cunajauxtanü i ngẽma tama cuxrü ixĩxũ, rü cunajaxu i nanetüaru o i ngextá tama cuma ícutoexũwa”. ²²—Rü jexguma ga guma ãẽxgacü rü nhanagürü nüxũ:

“Wüxi i chorü duũxũ i chixexũ cuixĩ i cumax. Rü curü oretama nixĩ i cuxũ ixuxũ na cuchixexũ. Marü nüxũ cucuaxchirex ga na chaxaũxũ, rü chanajautanũxũ i ngẽma tama choxrü ixĩxũ, rü chanajaxuxũ i nanetüaru o i tama chama ichatoxũ. ²³—;Notürü tũxcũũ tama bancugu choxũ ngĩmaã cunguxũ i chorü dñeru na ngẽma choxũ ngĩxũ jamuxẽẽgũxũcax, rü ngẽmaãcü mucü ngĩxũ na chajaxuxũcax i ngẽxguma íchanguxu?” nhanagürü. ²⁴—Rü jexguma ga ãẽxgacü rü jema jexmagũxũmaã nüxũ nixu, rü nhanagürü:

“;Nüxna ngĩxũ pejaxu i ngẽma dñeru, rü ngẽma 10 i dñeru nüxũ ngẽxmaxũna ngĩxũ pexã!” nhanagürü. ²⁵—Rü nümagü rü nanangãxũgü, rü nhanagürügü:

“Notürü, Pa Corix, nüma rü marü nüxũ ingẽxma i 10 i dñeru”, nhanagürügü. ²⁶—Rü guma ãẽxgacü nanangãxũ, rü nhanagürü:

“Pemaã nüxũ chixu rü texé ja chauga ãnuxẽ rü jexera tá tũxna chanaxã. Notürü texé ja tama chauga ãnuxẽ rü tá tũxna chanajaxu i woo ngẽma íraxũ i tũxũ ngẽxmaxũ. ²⁷—Rü jema chorü uwanügü ga tama naxwaxegũxũ ga norü ãẽxgacũxũ na chiĩxũ, ;rü nuã penagagü, rü nuã chapexegu pejada!” nhanagürü.

Ngechuchu rü

Jerucharéũgu naxücu

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Ju 12.12-19)

²⁸Rü jema ore ga cuaxruũxũ jaxuxguwena ga Ngechuchu, rü inixũchigü ga Jerucharéũwa na naxũxũ.

²⁹Rü jexguma marü nawa nangugũchaũgu ga guma ãnegü ga Bechagué rü Betániã ga Oriwéranecüaru Mãxpũneãrü ngaicamana jexmagüene, rü Ngechuchu nanamu ga taxre ga norü ngúexũgü. ³⁰Rü nhanagürü nüxũ: —;Gua ãnexasũwa pexĩ! Rü ngẽxma tá nüxũ pejangau i wüxi i cowaru i ngexwaca jaxũ i ngẽxma ngaxũxũ i taguma texé natagu aunagũxũ. ;Rü pejawẽxũ, rü nuã penaga! ³¹—Rü ngẽxguma texé pexna çaxgu na ;tacüçax pejawẽxũxũ i ngẽma cowaru, ;rü tũmamaã nüxũ peixu rü nhapegügü:

“Torü Cori nanaxwaxe”, nhapegügü tũxũ! ³²Rü jéma naxĩ ga jema taxre ga norü ngúexũgü. Rü jexma nüxũ najangau ga jema cowaru ga Ngechuchu namaã nüxũ ixuxũrũ. ³³Rü jexguma jawẽxũgüãgu ga jema cowaru, rü norü joragü rü jema ngúexũgüna nacagüe, rü

nhanagürügü: —¿Tüxcüü pejawëxü i ngëma cowaru? —nhanagürügü. ³⁴Rü nümagü nanangãxüügü, rü nhanagürügü: —Torü Cori nanaxwaxe —nhanagürügü. ³⁵Rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga jema cowaru. Rü jema norü ngüexügü rü norü dejuxüchirumaã nanatütägü. Rü nhüxmachi Ngechuchuxü natagu naxaunagüxëëgü. ³⁶Rü duüxügü rü Ngechuchupëxewa norü dejuxüchirumaã najaxhamagü ga nama. ³⁷Rü jexguma inaxügüägu na inaxügüxü nawa ga jema nama ga Oriwëranecüarü Mäxpünewa ijarüdaexü, rü guxüma ga jema duüxügü ga jaxögüxü ga nawe rüxüxü rü inanaxügü ga taãëacüma aita na naxüexü rü tagaäcü Tupanaxü na jacuaxüügüxü naxçax ga guxüma ga jema cuaxruügü ga taxü ga nüxü nadaugüxü ga Tupanaärü poramaã naxüxü ga Ngechuchu. ³⁸Rü nhanagürügü: —Namexëchi ja daa tórü äëxgacü ja Tupana núma namucü. ¡Rü petaãëgü, Pa Dauxüçüãx. Rü nüxü peicuaxüügü ja Tupana! —nhanagürügü. ³⁹Rü jéma duüxügütanüwa najexmagü ga nhuxre ga Parichégü. Rü nhanagürügü Ngechuchuxü: —Pa Ngüexëëruüx, ¡Jangagü i ngëma cuwe rüxüxü i duüxügü na janachianegüxüçax! —nhanagürügü. ⁴⁰Notürü Ngechuchu nanangãxü rü nhanagürü nüxü: —Pemaã nüxü chixu rü ngëxguma chi ijanangeaxgügu i nhaã duüxügü, rü daa nutagü ja namacüwawa ngëxmagücü rü chi nüxü aita naxüe —nhanagürü. ⁴¹Rü jexguma Jerucharëüärü ngaicamana nanguxgu ga Ngechuchu, rü guma ñanecüãx ga duüxügüçax naxaxu. ⁴²Rü

nhanagürü: —Pa Jerucharëüçüãxgü, chierü nhama i ngunexügu nüxü pecuaxgu na texë aixcuma taãë pexna äxü. Notürü ngëma rü pexchawa inicux i nhuxma, rü taxuacüma nüxü pecuax. ⁴³—Rü tá guxchaxügü pexü naxüpetü. Rü perü uwanügü tá nanaxü i norü poxüchica i norü guxücüwawa ja perü ñane. Rü norü churaragü tá pexü ñnachoeguãchi, rü guxücüwawa tá pexçax ne naxü. ⁴⁴—Rü tá nagu napogüe ja perü ñane, rü tá pexü nadai. Rü taxucütáma ja nuta ngextá nügüxétü nanugüxüra i perü ñaneärü poeguxütapüwa. Rü ngëmaäcü tá pexü naxüpetü, jerü tama nüxü pecuaxgüchahü ga jexguma Tupana petanügu naxüãnegu —nhanagürü.

**Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa
inanawoxü ga duüxügü
ga jéma taxegüxü**

*(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19;
Ju 2.13-22)*

⁴⁵Rü Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa nangu rü jexma naxücu. Rü inanaxügü na ñanawoxüãxü ga jema duüxügü ga tupauca ga taxünewa taxegüxü. ⁴⁶Rü Ngechuchu rü nhanagürü nüxü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü nhanagürü: “Chapata rü jumuxëpataü nixü”. Notürü pema rü ngütaaxgüxüpataü pejaxixëë —nhanagürü. ⁴⁷Rü guxü ga ngunexügu rü tupauca ga taxünewa najanguxëëtae ga Ngechuchu. Notürü ga paigüarü äëxgacügü, rü ngüexëëruügü ga Muísëarü mugüwa ngüxëëtaegüxü, rü Jerucharëüärü äëxgacügü, rü naxçax nadaugü ga nhuxäcü tá na

jamaxgüãxüçax. ⁴⁸Notürü taxucürüwa ãacü namaã naxügü, jerü guxüma ga duüxügü rü namaã nataãegü, rü meã inarüxinüë ga norü ore.

**Ngechuchuna nacagü na texéarü
oregagu tupauca ga taxünewa
nanguxëëtaexü**

(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

20 ¹Wüxi ga ngunexü ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa najexma. Rü nanangüexëë ga duüxügü, rü namaã nüxü nixu ga Tupanaärü ore. Rü jexguma íjadexajane rü jéma nangugü ga paigüarü ãëxgacügü, rü ngüexëëruügü ga Muísëarü mugüwa nguxëëtaegüxü, rü Judëgüarü ãëxgacügü ga jaguãxgü. ²Rü nhanagürügü nüxü: —¿Texéarü mugagu nixi i cunaxüxü i ngëma núma cuxüxü? ¿Rü texé cuxü tamu na cunaxüxüçax i ngëma? —nhanagürügü. ³Rü jexguma ga Ngechuchu rü nhanagürü nüxü: —Chama rü tá ta pexna chaca, rü chanaxwaxe i choxü pengãxügü. ⁴—¿Rü texé tanamu ga Juáü na duüxügüxü ínabaiüxëëxüçax? ¿Pexçax rü Tupana jíixü ga namucü rü exna duüxügümare? —nhanagürü. ⁵Rü jexguma ga Parichëgü rü inanaxügüë ga nügümaã na japoragatanüciüxü. Rü nügümaãtama nhanagürügü: —¿Nhuxü nhagügüxü tá? Erü ngëxguma chi:

“Tupana núma nanamu”, nhagügu, rü nüma rü chi nhanagürü tüxü:

“¿Rü tüxücüü ga tama nüxü pejaxögüxü?” nhanagürü chi tüxü.

⁶—Rü ngëxguma chi nhagügu:

“Jatügümare nuã nanamu”, nhagügu, rü guxü i duüxügü chi nutamaã tüxü

ínamuxüchigü, rü tüxü chi nadai. Erü nümagü i duüxügü rü nagu narüxinüë na Tupana jíixü ga Juáüxü mucü. ⁷Rü Ngechuchuxü nangãxügü rü nhanagürügü: —Tama nüxü tacuax ga texé núma na namuxü ga Juáü ga baiüxëëruü —nhanagürügü. ⁸Rü jexguma ga Ngechuchu rü nhanagürü nüxü: —Chama rü ta täüxütáma pemaã nüxü chixu na texé choxü muxü na chanaxüxüçax i ngëma choxna naxçax peçaxü —nhanagürü.

**Cuaxruü ga puracütanüxü ga
chixëxügu ixuxü**

(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

⁹Rü inanaxügü ga Ngechuchu ga duüxügümaã na jadexaxü. Rü nhaã ore ga cuaxruüxü namaã nixu, rü nhanagürü: —Najexma ga wüxi ga jatü ga wüxi ga uwanecü ücü ga norü naãnewa. Rü nhüxmachi nhuxre ga puracütanüxüna nanaxã na nüxna nadaugüxüçax rü jixcaama rü norü joramaã na jajauxjegüãxüçax ga jema norü o. Rü nhüxmachi ga guma jatü rü nixü ga jéma rü nuxcüma nataegu.

¹⁰—Rü jexguma nawa nanguxgu ga na jadauxü ga jema uwagü, rü guma jatü rü jéma puracütanüxügüxütawa nanamu ga wüxi ga norü duüxü na naxçax íjãçaxüçax ga jema uwagü ga nüxna üxü. Notürü jema puracütanüxügü rü nanaçuaixgü ga guma jatüarü duüxü, rü taxuüma ga uwa nüxna naxãgü. Rü jemaãcü ínajamugü. ¹¹—Rü jexguma ga guma jatü rü wenaxãrü to ga norü duüxü jéma ta namu. Notürü ga jema puracütanüxügü rü chixëxü namaã

nixugüe, rü nanaçuaixgü, rü taxuũma ga uwa nüxna naxägü. Rü jemaáčü ínjamugü. ¹²—Rü wenaxärü to ga norü duũxũ jéma ta namu ga guma jatü. Notürü ga jema puracütanüxügü rü nanapixêê, rü ínanataxüchigü ga jema naãnewa. ¹³—Rü düxwa nhanagürü ga guma naãneärü jora:

“¿Tacü tá chaxüxü i nhuxmax? Maneca name nixí i chaune ja nüxü changechaücü ngêma chanamu. Rü ngêxguma nüxü nadaugügu rü bexmana naga tá naxínüê”, nhanagürü. ¹⁴—Notürü ga jema puracütanüxügü rü jexguma guma jatü nanexü nadaugügu, rü nügümaã nhanagürügü:

“Nhaãärü tá nixí i nhaã naãne i jixcaama. ¿Rü ngíxã tajamaxgü na tóru na jíixüçax!” nhanagürügü. ¹⁵—Rü ínanataxüchigü ga jema naãnewa, rü najamaxgü —nhanagürü ga Ngechuchu. Rü jexguma ga Ngechuchu rü duũxügüna naca, rü nhanagürü: —¿Tacü tá ngêma puracütanüxümaã naxü i ngêma naãneärü jora i nhuxmax? ¹⁶—Rü ngêma tá naxü rü tá nanadai i ngêma puracütanüxügü, rü togüna tá nanaxã i norü naãne —nhanagürü ga Ngechuchu. Rü jexguma jemaxü naxínüêgu ga duũxügü rü nhanagürügü: —Chierü tama ngêmaáčü nangupetüxêêaxgu ja Tupana —nhanagürügü. ¹⁷Notürü Ngechuchu rü nüxü nadawenü, rü nhanagürü nüxü: —¿Notürü nhuxü nhaxüchiga nixí i ngêma Tupanaärü ore i ümatüxü i nhaxü?:

“Jima nuta ja mecü ja ãrü üruügü nüxü oechirécü, rü nhuxma rü jimatama nixí ja Tupana nüxíra

jaxücuchicü na namaã inaxügüaxü ja ípata”, nhaxü. ¹⁸Rü nhanagürü ta ga Ngechuchu: —Texé ja jima nutamaã jariñhaxê, rü tá itapoügü. Rü jíxema túmaétügu nanguxe ja jima nuta, rü tá tüxü ninháixmü —nhanagürü ga Ngechuchu. ¹⁹Rü ga paigüarü ãêxgacügü rü ngüexêëruügü ga Muíséarü mugüwa ngüxêêtaegüxü, rü jexgumatama Ngechuchuxü nijauxgüchaü. Jerü nüxü nacuxgü ga nachiga na jíixü ga jema ore ga cuaxruü ga nüxü jaxuxü. Notürü tama najajauxgü, jerü duũxügüxü namuüê.

**Ãêxgacüaxü díerumaã
naxütanüxüchiga**

(Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)

²⁰Rü jemacax ga jema paigüarü ãêxgacügü rü Ngechuchuxütawa nanamugü ga nhuxre ga norü duũxügü na mexü i duũxügürü jéma ijanaxínüêxüçax notürü naxçax na nadaugüxüçax ga nhuxácü nachiüãneärü ãêxgacüxütawa Ngechuchuxü na ínaxuaxügüxüçax. ²¹Rü jemacax Ngechuchuna nacagü rü nhanagürügü: —Pa Ngüexêëruüx, toma nüxü tacuçax rü aixcuma nixí i ngêma nüxü cuixuxü rü ngêma namaã cungüexêëtaexü. Rü tama duũxüärü düxétüxünegu cudawenü erü nacüma nixí i cungügüxü. Rü aixcuma cunangüexêê i duũxügü na Tupana naxwaxexüãcüma namaxêxüçax. ²²—Rü düçax, ngêma ããneärü díeru i ãêxgacü ja tacü ja Romacüãx naxwaxexü na tanaxütanüxü, ¿rü namexü jíixü na nüxü tanaxütanüxü rü exna tama?

—nhanagürügü. ²³Notürü Ngechuchu nüxũ nacuxama na chixexũgu naxĩnũexũ ga jema duũxũgü, rü jemacax nhanagürü nüxũ: —¿Tũxcũĩ i chixexũgu choxũ penguxẽechaũ?
²⁴—¿Choxũ ngĩxũ pewé i wüxi i dĩeru na ngĩxũ chadauxũcax! ¿Rü texéchicunaxã rü texéega nixĩ i ngĩgu üxũ? —nhanagürü. Rü nanangãxũgü rü nhanagürügü: —Romacũãx ja ãẽxgacũ ja tacũchicunaxã nixĩ —nhanagürügü.
²⁵Rü jexguma ga Ngechuchu rü nhanagürü nüxũ: —¿Ãẽxgacũna ngĩxũ pexã i ngẽma ãẽxgacũarũ ixĩcũ, rü Tupanana ngĩxũ pexã i ngẽma Tupanaãrũ ixĩcũ! —nhanagürü. ²⁶Rü jemaãcũ ga Ngechuchu rü woo norũ orewa rü taxucürũwama chixexũgu nananguxẽẽgü ga duũxũgũpexewa, jerũ meãma nanangãxũ. Rü guxũma ga duũxũgũ rü nangeaxgũmare jerũ nabãixãchiãẽgũ namaã ga jema norũ ore.

**Chaduchéugü rü Ngechuchuna
 nacagüe rü ngoxi wena
 namaxẽ i duũxũgü
 (Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)**

²⁷Rü Ngechuchuxũtawã ínajadaugü ga nhuxre ga Chaduchéugü. Rü nümagũ nixĩ ga nagu naxĩnũexũ na tagutãma wena namaxẽxũ i juexũ. Rü jemacax Ngechuchuxũ nhanagürügü: ²⁸—Pa Ngúexẽeruũx, Muíséarũ mugũwa rü nhanagürü:

“Ngẽxguma wüxi ja jatũ naxmãx ngexacũjane najuxgu, rü name nixĩ i naẽneõtama ngĩmaã naxãmãx i ngẽma jutecũ i naxũmãx, na ngẽmaãcũ

naxãxãcũxũcãx nüxũ ja naẽneẽ ja marũ jucũ”,
 nhanagürü ga jema ore. ²⁹Rü nhanagürügü ta ga Chaduchéugü: —Najexma ga 7 ga nügueneẽ. Rü naxãmãx ga guma jacũ, notürü taũta naxãxãcũjane naju. ³⁰—Rü jexguma naĩ ga naẽneẽ nüxĩ ngĩmaã naxãmãx ga jema ngecũ. Rü guma rü ta naju, rü nangexacũ. ³¹—Rü jexguma rü naĩ ga naẽneẽ nüxĩ ngĩmaã naxãmãx. Rü jemaãcũ gucũma ga guma 7 ga nügueneẽgü rü ngĩmaã naxãmãx ga jema nge. Rü gucũma najue taũta naxãxãcũjane. ³²—Rü ngĩma rü ta dũxwa iju ga jema nge. ³³Rü ngẽxguma juexũ wena maxẽgu, ¿rũ ngecürũcũ naxmãx tá ijixĩ i ngẽma nge? Jerũ jexguma namaxẽgu rü gucũma ga guma 7 ga nügueneẽ ngĩmaã naxãmãx —nhanagürügü. ³⁴Rü jexguma ga Ngechuchu rü nanangãxũ rü nhanagürü: —Nhama i naãnewa rü jatũgü rü nixãmãxgü rü ngexũgü rü nixãtegü.
³⁵—Notürü ngẽma duũxũgü i Tupanapexewa mexũ na wena namaxẽxũ na dauxũguxũ i naãnewa naxĩxũcãx rü ngẽma rü taũxũtãma nixãmãxgü rü exna nixãtegü. ³⁶—Erũ ngẽma rü tagutãma najue. Rü dauxũcũãx i Tupanaãrũ orearũ ngerũgürũũ tá nixĩgü. Rü aixcuma Tupanaxãcũgü nixĩgü erũ juwa ínãrudãgü. ³⁷—Rü jema ore ga naĩxãcũ ga ijauratanũcũxũnechigawa, rü Muísé tũxũ nüxũ nacuxãxẽ rü juexũ rü tá wena na namaxẽxũ. Erũ jema orewa, rü nhanagürü ga Cori ga Tupana:
 “Chama nixĩ i Abrãũãrũ Tupana, rü Isaquiarũ Tupana, rü Jacũarũ Tupana”,

nhanagürü. ³⁸—Rü ngēmawa nüxü tacuax rü woo nhama i nañewa najuegu i duüxügü, notürü Tupanacax rü guxügüma namaxē —nhanagürü. ³⁹Rü jexguma ga nhuxre ga ngüexēeruüügü ga Muíséarü mugüwa ngüxēētaegüxü rü nhanagürügü: —Aixcuma meāma nüxü cuixu, Pa Ngüexēeruüx —nhanagürügü. ⁴⁰Rü jemawena rü marü namuüē ga tacüchigacax Ngechuchuna na nacagüexü.

¿Texé nane nixí ja Cristu?

(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

⁴¹Rü Ngechuchu rü nhanagürü nüxü: —¿Tüxcüü duüxügü nüxü nixugüe rü Cristu rü nuxcümáxcü ga äëxgacü ga Dawítaa nixí? ⁴²⁻⁴³—Jerü Dawítama nhaãcü nanaxümatü ga Wijaegüarü poperawa:

“Tupana rü chorü Cori ja Cristuxü nhanagürü: ‘¡Nuã chorü tügüncüwawa rüto, nhuxmatáta cuxmexwa chanangëxmagüxëē i curü uwanügü na namaã icucuáxcax!’”

nhaãcü nanaxümatü. ⁴⁴Rü nhanagürü ga Ngechuchu: —¿Nhuxücürüwa i Dawítaa jüxü ja Cristu ega nümatama ga Dawí rü norü Corimaã naxuãgu? —nhanagürü.

Ngechuchu rü nüxü nixu na tama nameärü maxüãxgüxü ga jema ngüexēeruüügü ga Muíséarü mugüwa ngüxēētaegüxü

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40;

Lc 11.37-54)

⁴⁵Rü guxüma ga duüxügü rü jéma inarüxüñüē ga jexguma Ngechuchu norü

ngüexügüxü nhaxgu: ⁴⁶—¡Pexuãëgü naxcax i ngëma ngüexēeruüügü i Muíséarü mugüwa ngüxēētaegüxü! Erü nümagü rü norü me nixí i mexü i naxchirumaã na naxiãneãxü. Rü iãnemaüwa nanaxwaxegü na duüxügü meã nüxü rümoxëgüxü. Rü ngutaquexepataügüwa rü norü me nixí i äëxgacügümaxwexewa na natogüxü. Rü õna i taxüwa rü ngëma õnaärü joraxütawa ügüxü i nachicacax nadaügü. ⁴⁷—Rü tüxü nawomüxëëgüácüma tüxna nanapuxü ja tümapatagü ja jíxema juegüxe. Rü nhuxmachi nanamaxëē i norü jumuxëgü na duüxügü nagu rüxüñüëxüxcax na aixcuma mexügü jüügüxü. Notürü nümagü tá nixí i jexeraãcü napocuexü —nhanagürü.

Jutecü ga ngearü diëruãxcü ga Tupanacax diëru ngixü ixäcühiga
(Mr 12.41-44)

21 ¹Rü jexguma tupauca ga taxüñewa najexmagu ga Ngechuchu, rü jéma nüxü nadau ga nhuxäcü duüxügü ga idiëruáxü Tupanana ngixü na naxägüxü ga norü diëru ga tupaucaarü diëruchiüwa. ²Rü ngixü nadau ta ga wüxi ga ngecü ga jutecü ga ngearü diëruãxcü ga tupaucaarü diëruchiügu taxretachinü ga íraxüchicü ga diëru ngixü ixücuchicü. ³Rü nhanagürü ga Ngechuchu: —Aixcuma pemaã nüxü chixu rü nhaã ngecü i jutecü i ngearü diëruãxcü rü guxü i togü i diëru ngixü ixägüxüärü jexera ngixü ixä. ⁴—Jerü guxüma ga togü rü ngixü inaxã ga jema nüxü íjaxügücü. Notürü ngüma ngixü

natauxjane ngĩxũ ixã ga guxcũma ga ngĩxũ jexmãxcũ ga ngĩrũ õnatanũ —nhanagũrũ.

**Ngechuchu nanaxunagũ na tupauca
ja taxũnegu tá napogũxũ**
(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵Rũ nhuxre ga norũ ngũexũgũ rũ nidexagũ nachiga ga tupauca ga taxũne ga nhuxãcũ na namexẽchixũ ga naxtapũx ga nutanaxçãxgũ, rũ na namexẽchixũ ga guxũma ga guma tupaucaarũ jemaxũgũ ga duũxũgũ nũxna ãmarexũ. Rũ jexguma ga Ngechuchu rũ nhanagũrũ: ⁶—Wũxi i ngunexũ rũ guxũnetama ja daa tupauca ja nũxũ pedauxũne, rũ tá nãgu napogũe. Rũ naxtapũxarũ nutagũ rũ taxucũtãma nũgũétũ naxũxũra, rũ bai ja wũxi —nhanagũrũ.

**Cuãxruũgũ i tá nũxũ idaũxũ naxũpa
na nagũxũ i naãne**
(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷Rũ jexguma ga norũ ngũexũgũ rũ Ngechuchuna nacagũ, rũ nhanagũrũgũ: —Pa Ngũexẽerũx, çnhuxgu tá nixĩ i nangupetũxũ i ngẽma nũxũ cuixuxũ? çRũ ãacũwa tá nũxũ tacuãx na nangupetũchaũxũ i ngẽma? —nhanagũrũgũ. ⁸Rũ Ngechuchu rũ nhanagũrũ: —çPexuãẽgũ tá na taxuũma pexũ womũxẽẽxũçãx! Erũ muxũchixũ tá chãgu nũgũ nicũxgũ rũ tá ãnãngũgũ rũ nhanagũrũgũ tá:

“Chãma nixĩ i Cristu, rũ paxã tá nãgu x i naãne”, nhanagũrũgũ tá pexũ. çNotũrũ tãũxũtãma nũxũ pejaxõgũ! ⁹—Rũ ngẽxguma tá nũxũ pexĩnũẽgu na nũgũ naãixũ i wũxi i nachĩũãne to i

nachĩũãnemaã, rũ exna nũxũ pexĩntũẽgu na wũxi i nachĩũãnewatama rũ duũxũgũ rũ norũ ãẽxgacũmaã nũgũ naãixũ, çrũ tãũxũtãma pebaixãchiãẽgũ! Erũ ngẽmaãcũ tá nangupetũ i noxrix. Notũrũ tãũxũtãma naãneãrũ gux nixĩ i ngẽma. ¹⁰—Erũ wũxi i ãẽxgacũarũ churarãgũ rũ to i ãẽxgacũarũ churarãgũmaã tá nũgũ nadãi. Rũ wũxi i nachĩũãne rũ to i nachĩũãnemaã tá nũgũ nadãi. ¹¹—Rũ nũmaxũ i nachĩũãnegũwa rũ porãcũ tá nãxĩãxãchiane, rũ porãcũ tá nangũx i taija, rũ tá nataxũchi i ãaaweane. Rũ duũxũgũ tá nũxũ nadaugũ i dauxũwa i ãacũ i namaã naãaixãchixũ, rũ taxũ i cuãxruũgũ. ¹²—Notũrũ naxũpa i guxũma i ngẽma rũ duũxũgũ tá pexũ ãnãjaxũ, rũ tá pewe ningẽxũtanũ. Rũ ngutaquexepataũgũwa tá pexũ nagãgũ na ngẽma pexna nacãgũxũçãx, rũ tá pexũ napocue. Rũ nachĩũãnegũarũ ãẽxgacũgũpexewa tá pexũ nagãgũ, nãxçãx na chorũ duũxũgũ peixĩgũxũ. ¹³—Rũ ngẽmaãcũ tá pexũ natauxcha na ãẽxgacũgũmaã nũxũ peixuxũ i chauchiga. ¹⁴—Rũ ngẽxguma tá ngẽma pexũ nagãgũgũ, çrũ tãũ i pexõegaãẽgũxũ nãxçãx na ãacũmaã tá penãngãxũxũ na pegũétũwa pechõgũxũçãx! ¹⁵—Erũ chãma tá pexũ charũngũxẽẽ na nũxũ pecuãxũçãx na ãacũmaã penãngãxũxũ i perũ uwanũgũ. Rũ nũmagũ rũ tãũxũtãma nũxũ nãcuãxgũ na ãacũmaã pexũ nangãxũgũxũ i ngẽxguma. ¹⁶—Notũrũ pema rũ woo penatũgũ, rũ peegũ, rũ peeneẽgũ, rũ peejaxgũ, rũ petãnũxũgũ, rũ pemũcũgũ rũ tá nãpechitaegũ na purichĩãgũxũtãwa pexũ ãjaxuãxũgũxũ. Rũ purichĩãgũ rũ tá pexũ nadãi i nhuxre i pemãx. ¹⁷—Rũ guxũ i naãnewa rũ duũxũgũ tá pechi nãxiae, erũ choxũ pejaxõgũ rũ chorũ duũxũgũ peixĩgũ.

18—Notürü woo **ta**cü pexũ üpetügu rü Tupanamexëwa tá pengëxmagü, rü numa tá pexũ ínapoxũ rü bai i wüxi i pejae tá injarütaxu. 19—Rü ngëxguma aixcuma pejaxögüamagu rü tama choxũ ípetaxgu, rü tá penajauxgü i maxũ i taguma gúxũ. 20—Rü ngëxguma nüxũ pedaxgu na perü uwanügüarü churaragü Jerucharéüxũ íchomaëguächixũ, rü ngëmawa tá nüxũ pecuax na paxa tá nagu napogüexũ ja jima ãne. 21—Rü jíxema Judéanewa ngëxmagüxe rü name nixĩ i maxpúneãnewa tabuxmü. Rü jíxema Jerucharéüwa ngëxmagüxe rü tanaxwaxe na paxa ítachoxũxũ. Rü jíxema tümaãnewa ngëxmagüxe rü tama name na ãnecax tawoeguxũ. 22—Erü ngëma ngunexügügu tá ínangu i Tupanaãrü pocu. Rü ngëmaãcü tá najanguxëe i guxüma i ngëma norü ore i ümatüxüwa nüxũ jaxuxũ. 23—Rü ngëma ngunexügügu rü tá poraãcü tüxũ naguxcha ja jíxema ngexegü ja iixãücharaüğüxe rü jíxema imaixãcüğüxe. Erü tá nangëxma i taxũ i ngúxũ, rü Tupana rü poraãcü tá nanapocue i ngëma duüxügü. 24—Rü nhuxre, rü tá norü uwanügü taramaã nanadai. Rü togü, rü tá ínanajauxũ na to i nachiuãnewa nagagüãxüçax. Rü nhuxmachi i ngëma norü uwanügü rü tá nagu napogüe ja jima ãne ja Jerucharéü. Rü ngëmaãcü tá nangupetü nhuxmatáta nawa nangu na Tupana ínamuxũxũ i ngëma norü uwanügü.

**Nhuxãcü tá nixĩ i ngëxguma
nataegugu ja Tupana Nane ja
duüxüxũ ixĩcü**

(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)

25—Rü üaxcü, rü tawemacü, rü woramacurigü, rü tá naxüchicüügü. Rü

guxũ i nachiuãnegüwa rü duüxügü rü tá nanaxixächiaëtanü rü tá nabaixächiaëgü namaã na poraãcü naxãügaächixũ i taxũ i taxtüarü juãpegü. 26—Rü duüxügü rü norü muümaa tá nijuächitanü i ngëxguma nagu naxĩnüëgu i ngëma üpetüchaüxũ i nhama i naãnewa. Erü woo guxüma i **ta**cü i dauxüwa nüxũ idauxũ rü tá naxĩãxächitanü rü tá nu ne nanaximare. 27—Rü ngëxguma rü guxũ i duüxügü i nhama i naãnecüãx rü tá choxũ nadaugü i ngëxguma wüxi i caixanexümaa ícharüxüxgu rü núma chaxüxgu namaã i taxũ i chorü pora rü chorü mexũ. 28—Rü ngëxguma inaxügügu na naxüpetüxũ i ngëma pemaã nüxũ chixuxũ, rü name nixĩ na petaãëgüxũ rü meã pedaunagüxũ, erü paxa tá íchangü na pexũ íchangüxüxëxüçax —nhanagürü. 29Rü jemawena rü wüxi ga ore ga cuaxruüxũ namaã nixu ga Ngechuchu, rü nhanagürü: —¡Düçax penangugü i figuera, rü exna ngëxürüüxümare i to i naígü! 30—Rü ngëxguma nüxũ pedaxgu na ngexwaca naxüátüxũ, rü ngëmawa nüxũ pecuax na paxa tá taunecü na jixũ. 31—Rü ngëxgumarüü tá i ngëxguma nüxũ pedaxgu na nangupetüxũ i ngëma pemaã nüxũ chixuxũ, rü ngëmawa tá nüxũ pecuax na jimama jixũ ja Tupana na ãëxgacü jixüçax. 32—Aixcuma pemaã nüxũ chixu rü guxüma i ngëma nüxũ chixuxũ rü tá ningu naxüpa na najuexũ i duüxügü i nhuxma maxëxũ. 33—Dauxügüxũ i naãne rü nhama i naãne rü tá nagux. Notürü chorü ore rü tagutáma injarüxo. 34—¡Pexuãëgü na tama **ta**cü rü chixexügügu düxwa nüxũ

perüxoexũ na pejaxõgũxũ! Rũ ngẽmacax penaxwaxe na pegũna pedaugũxũ na tama pengãxẽxũ rũ exna nhama i naãneãrũ ngũchaũguama na perũxinũẽxũ. Erũ ngũrũãchi ngẽmagu íperũxinũẽjane tá pexũ íchajabaixgũ.
³⁵—Rũ nhama wũxi ja jũta ja ngũrũãchi tacũ íjaxũnerũ tá nixĩ naxcax i guxũma i duũxũgũ i nhama i naãnecũãx i ngẽxguma wenaxãrũ núma chaxũxgu.
³⁶—Rũ ngẽmacax name nixĩ i pegũ ípemexẽẽgũ. ¡Rũ guxũguma pejumuxẽgũ na ngẽmaãcũ tama pexũ naxũpetũxũcax i ngẽma aũcũmaxũgũ, rũ aixcuma pemexũcax i ngẽxguma chapexewa pengugũgu! —nhanagũrũ ga Ngechuchu. ³⁷Rũ guxũ ga ngunexũgũgu rũ tupauca ga taxũnewa najexma ga Ngechuchu, rũ duũxũgũxũ nangũexẽẽ. Rũ chũtacũ rũ guma Maõxpũne ga Oriwãranecũgu aẽganegu najapeexũ.
³⁸Rũ guxũma ga duũxũgũ rũ paõmamaxũchi tupauca ga taxũnewa nangugũxũ na Ngechuchuxũ naxĩnũẽxũcax.

Ãẽxgacũgũ naxcax nadaugũ na nhuxãcũ Ngechuchuxũ jajauxgũxũ
(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Ju 11.45-53)

22 ¹Rũ marũ ningaica ga Üpetũchiga ga nagu nangõxgũãxũ ga põũ ga ngearũ puxẽẽruũãxũ. ²Rũ ga paigũarũ aẽxgacũgũ rũ ngũexẽẽruũgũ ga Muĩsãarũ mugũwa nguxẽẽtaegũxũ rũ naxcax nadaugũ ga nhuxãcũ duũxũgũechita Ngechuchuxũ na jamãxgũxũ, jerũ duũxũgũxũ namuũẽ.
³Rũ jexguma ga Chataná rũ Juda ga

Icariótigu nangaxi. Rũ núma ga Juda rũ jema 12 ga Ngechuchuarũ ngũexũgũ ga imugũxũtanũxũchirex nixĩ. ⁴Rũ núma ga Juda rũ ínajadau natanũwa ga paigũarũ aẽxgacũgũ rũ tupauca ga taxũneãrũ purichãgũarũ aẽxgacũgũ. Rũ namaã nũxũ nixu ga nhuxãcũ na natauxchaxũ ga Ngechuchuxũ na jajauxgũxũcax. ⁵Rũ nũmagũ ga jema aẽxgacũgũ rũ nataãẽgũ. Rũ dẽru Judana ngĩxũ naxuaxũgũ. ⁶Rũ Juda rũ: —Ngũ —nhanagũrũ ga jexguma. Rũ inanaxũgũ ga naxcax na nadauxũ ga nhuxãcũ duũxũgũechita Ngechuchuxũ na jajauxgũxũ ga aẽxgacũgũ.

Üpetũchigaarũ õnawa nachibũ ga Cori

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Ju 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷Rũ nawa nangu ga jema petaarũ ngunexũ ga nagu nangõxgũãxũ ga põũ ga ngearũ puxẽẽruũãxũ. Rũ jema nixĩ ga ngunexũ ga nagu carneruxacũ jamãxgũxũ naxcax ga Üpetũchigaarũ peta. ⁸Rũ Ngechuchu nanamu ga Pedru rũ Juãũ, rũ nhanagũrũ nũxũ: —¡Pejamexẽẽx i tórũ õna i Üpetũchigacax! —nhanagũrũ. ⁹Rũ nũmagũ Ngechuchuxũ nangãxũgũ, rũ nhanagũrũgũ: —¿Ngextã nixĩ i cunaxwaxexũ na tanamexẽẽxũ? —nhanagũrũgũ. ¹⁰Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rũ nhanagũrũ: —Ngẽxguma Jerucharẽũwa pengugũgu rũ ngẽxma tá nũxũ pejangau i wũxi ja jatũ i wũxi i tũxũ i dexãmaã aãcuxcũ ngĩxũ ingexũ. ¡Rũ nawe perũxĩ nhuxmatãta napatawa pengugũ! ¹¹—¡Rũ jima ípata ja nagu jaxũcune ja jima jatũ, rũ jima ããrũ

joramaã nüxũ peixu rü nhapegügü nüxũ:

“Torü ngúexêëruũ rü nüxũ nacuáxchaũ na ngêxũrüüxũ jĩixũ i ngêma ucapu i norü ngúexügümaa tá nawa nachibüxũ i Üpetüchigaarü ònacax”, nhapegügü nüxũ! ¹²—Rü tá pexũ nüxũ nadauxêë i wüxi i ucapu i taxũ i marü mexêëxũ i norü dauxũchiüwa ngêxmaxũ. ¶Rü ngêmawa tá penamexêë i ngêma òna i Üpetüchigacax ixixũ! —nhanagürü nüxũ. ¹³Rü jéma naxĩ ga nümagü rü nüxũ inajangaugü ga guxũma jema Ngechuchu namaã nüxũ ixuxũrüü. Rü jéma nanamexêëgü ga òna ga Üpetüchigacax ixixũ. ¹⁴Rü jexguma nawa nanguxgu ga ngora ga na nachibüexũ, rü mechawa narüto ga Ngechuchu namaã ga norü ngúexügü. ¹⁵Rü jexguma ga Ngechuchu rü nhanagürü: —Nhuxãcü poraãcü choxũ nangúchaũ na pemaã chachibüxũ i nhaã Üpetüchigaarü ònawa naxũpa na chajuxũ. ¹⁶—Notürü pemaã nüxũ chixu rü täüxütáma wenaxãrü Üpetüchigaarü ònawa chachibü, nhuxmatáta chawa jangu i ngêma Tupana naxwaxexũ —nhanagürü. ¹⁷Rü jexguma nanajaxu ga wüxi ga copu ga wũümaa äácuxũ. Rü Tupanana moxê naxãxira, rü nhuxmachi nhanagürü nüxũ ga norü ngúexügü: —¶Pejaxaxü ja daa wĩü, rü pegümaa pengau! ¹⁸—Erü pemaã nüxũ chixu rü tagutáma wena chajaxaxü ja wĩü nhuxmatáta nawa nangu na pecaduarü ütánücax chajuxũ na aixcuma pemaã inacuáxücax ja Tupana —nhanagürü. ¹⁹Rü nanajaxu ta ga põü, rü Tupanana moxê naxcax naxã. Rü nhuxmachi

inanabücu, rü norü ngúexügüna nanaxã. Rü nhanagürü nüxũ: —Nhaã põü rü chaxune i pexcax juxũchiga nixĩ. ¶Rü nhaãwena rü nhaãcü tá penaxü na choxna pecuaxãchiexücax! —nhanagürü. ²⁰Rü marü chibüwena rü to ga copu ga wũümaa äácuxũ norü ngúexügüna naxã, rü nhanagürü: —Daa wĩü rü Tupanaãrü uneta i ngexwacaxũxũãrü cuaxruü nixĩ. Rü chaugü ja pexcax ibacüwa Tupana pexũ nüxũ nadauxêë na aixcuma jĩixũ i ngêma norü uneta. ²¹—Notürü ngêma jatü i chauechita äëxgacügüna choxũ muxchaũxũ, rü nuã mechawa tamaã narüto i nhuxmax. ²²—Rü chama i Tupana Nane na duũxüxũ chiixũ, rü Chaunatü ixunetaxũrüü tá chaju. Notürü wüxi i ngechaũxüchi tá nixĩ naxcax i ngêma jatü i äëxgacügüna choxũ muxũ. ²³Rü jexguma ga norü ngúexügü rü inanaxügüe ga nügüna na nacagüexũ, rü nhanagürügü: —¿Texé tá tixĩ ja jixema naéchita äëxgacügüna namuxê? —nhanagürügü.

Norü ngúexügü rü nügümaa niporagatanücüü nachiga na texé tá tiixũ ja natanüwa guxããrü jexera ixixê

²⁴Rü jexguma ga jema ngúexügü rü nügümaa niporagatanücüü nachiga na texé tá tiixũ ja natanüwa guxããrü jexera ixixê. ²⁵Notürü ga Ngechuchu rü nhanagürü nüxũ: —Nhama i naãnewa rü guxũ i nachiüãnegüarü äëxgacügü, rü poraãcü norü duũxügüxũ namugü. Rü nhuxmachi nügü jaxugügu rü norü duũxügüarü darüü i mexügü nixĩgü. ²⁶—¶Notürü pema rü täüxütáma

ngëxgumarüü peixĩgu! Rũ ngëxguma
 texé naxwaxegu na guxããrũ jexera tiĩxũ
 i petanũwa, rũ name nixĩ na tũgũ
 ítarũxĩraxũ i guxũma i
 tũmamũcũgũtanũwa. Rũ texé
 naxwaxegu na peeru tiĩxũ i petanũwa,
 rũ name nixĩ i noxri rũ guxããrũ
 ngũxẽerũ tixĩ. ²⁷—Rũ nhama i
 naãnewa rũ corigũ rũ mechawa
 narĩtogũ na nachibũexũcax, rũ norũ
 duũxũgũ nixĩ i ngẽma naxcax òna ixĩxũ
 rũ nũxũ rĩngũxẽxũ. Notĩrũ tatanũwa
 rũ tama ngẽmaãcũ nixĩ, erũ chama i
 perũ cori na chĩxũ rũ perũ ngũxẽerũ
 chixĩ. ²⁸—Rũ pemagũ nixĩ ga guxũguma
 chauxũtawa pejemagũxũ ga jexguma
 ngũxũ chingexgu. ²⁹—Rũ ngẽmacax i
 chama rũ ãëxgacũgũxũ pexũ chixĩgũxẽ
 jema chaunatu ãëxgacũxũ choxũ
 ingucuchixẽxũrũ. ³⁰—Rũ ngẽmaãcũ
 ãëxgacũ íchixĩxũwa rũ chamaã tá
 pechibũe rũ tá pexaxegũ. Rũ
 ãëxgacũchicawa tá perũtogũ na norũ
 maxũcax nũxna pecagũxũ i guxũma i
 Judéugũ —nhanagũrũ.

**Ngechuchu nũxũ nixu na Pedru tá
 nũgũ icũxũ na norũ ngũexũ jĩixũ**

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31;

Ju 13.36-38)

³¹Rũ Pedruxũ nhanagũrũ ta ga Cori ga
 Ngechuchu: —Pa Pedrux, Chataná rũ
 pexcax ínaca na chixexũmaã poraãcũ
 pexũ naxũxũcax. ³²—Notĩrũ chama rũ
 Chaunatũxũ cuxcax chacaxũ na
 taguma nũxũ curũxoxũcax na cujaxõxũ.
 Rũ ngẽmacax i cumax, Pa Pedru, rũ
 ngëxguma chauxcax cutaeguxgu, rũ
 chanaxwaxe i nũxũ curũngũxẽẽ i
 cumũcũgũ na nũmagũ rũ

jaxõgũechaãxũcax —nhanagũrũ. ³³Rũ
 nhanagũrũ ga Pedru: —Pa Corix, chama
 rũ marũ íchamemare na wũxigu cumaã
 na chapocuxũ rũ exna wũxigu cumaã na
 chajuxũ —nhanagũrũ. ³⁴Notĩrũ
 Ngechuchu rũ nhanagũrũ nũxũ: —Pa
 Pedrux, cumaã nũxũ chixu rũ
 nhamatama i chũtaxũgu naxũpa na ota
 icaxũ, rũ cuma rũ tamaëxpũxcũna tá
 nũxũ cuixu na tama choxũ cucuáxũ
 —nhanagũrũ.

**Marũ ningaica ga na guxchaxũgũ
 nũxũ ùpetũxũ**

³⁵Rũ jexguma ga Ngechuchu rũ norũ
 ngũexũgũna naca, rũ nhanagũrũ:
 —Jexguma pexũ chimugũgu ngearũ
 chacuãxgũxemaã rũ ngearũ
 dĩeruãxgũxemaã rũ ngearũ
 chapatuãxgũxemaã, ¿rũ tacũ pexũ
 taxuxũ ga jexguma? —nhanagũrũ. Rũ
 nũmagũ nanangãxũgũ rũ nhanagũrũgũ:
 —Taxuũma —nhanagũrũgũ. ³⁶Rũ
 jexguma norũ ngũexũgũxũ nhanagũrũ
 ga Ngechuchu: —Notĩrũ nhũxma rũ
 texé ja petanũwa ja chacuáxẽ rũ
 tanaxwaxe na ítajangexũ i tũmaãrũ
 chachu rũ tũmaãrũ dĩeruchixũ rũ ta. Rũ
 ngëxguma texé ngearũ taraãxgu rũ
 tanaxwaxe i namaã tataxe i tũmaãrũ
 dejuxũchiru na tũmaãrũ poxũrũ i
 taracax tataxexũcax. ³⁷—Erũ pemaã
 nũxũ chixu rũ chauchiga nixĩ i ngẽma
 Tupanaãrũ ore i ùmatũxũ i nhaxũ:

“Wũxi i máëtaxũrũ tá nanapocugũ
 rũ tá najamaxgũ”,

nhaxũ. Erũ guxũma i ngẽma chauchiga
 ùmatũxũ i Tupanaãrũ ore i ùmatũxũwa
 rũ aixcuma ngẽmaãcũ tá ningũ
 —nhanagũrũ. ³⁸Rũ jexguma ga norũ

ngúexũgũ rü nhanagürügü: —Pa Corix, nuã nangẽxma i taxre i tara —nhanagürügü. Rũ nüma ga Ngechuchu rü nanangãxũ rü nhanagürü: —Marü ningü i ngẽma —nhanagürü.

**Ngechuchu rü Jechemaníwa
najokumuxê**

(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

³⁹Rũ jexguma ga Ngechuchu rü ínaxũxũ ga guma íãnewa. Rũ Oriwéraneciãrũ Mãxpúnewa naxũ, jerũ woetama nacũma nixĩ ga jẽma na naxũxũxũ. Rũ norũ ngúexũgũ rü ta nawe narũxĩ. ⁴⁰Rũ jexguma jema nachicawa nanguxgu, rü norũ ngúexũgũxũ nhanagürü: —¡Tupana naxçax peça na pexũ nangũxêẽxũçax na tama Chatanáãrũ ügagu chixexũgu pejixũçax! —nhanagürü. ⁴¹Rũ jexguma ga Ngechuchu rü jémaxũra 50 ga metruwa norũ ngúexũgũna naxũ. Rũ jexma nacaxãpũxũ rü najumuxê. ⁴²Rũ nhanagürü: —Pa Chaunatũx, ngẽxguma cuma cunaxwãxegu, ¡rũ nüxna choxũ ínanguxuchixêẽ i nhaã ngúxũ i tá choxũ üpetũxũ! Notürũ chanaxwãxe i cunaxũ i curũ ngúchaũ rü tama i choxrũ —nhanagürü. ⁴³Rũ jexguma wũxi ga dauxũcũãx ga Tupanaãrũ orearũ ngerũ rü naxçax nangox, rü nanaporaxêẽ. ⁴⁴Rũ poraãcü nanaxixãchiãẽ ga Ngechuchu, rü jemacçax jexeraãcü najumuxê. Rũ jema na naxixãchiãẽxũmaã poraãcü nanaxiajaãchi. Rũ guma norũ aijacũmaã nichuruxũne. Rũ nhama nagũ waixũmũãnewa ichuruxũrũ nixĩ ga norũ aijacũ. ⁴⁵Rũ jema ínajumuxêxũwa rü inachi ga Ngechuchu, rü norũ ngúexũgũtanũwa naxũ. Rũ nüxũ

inajangau ga na ínapeexũ jerũ norũ ngechaũmaã düxwa najaxtae. ⁴⁶Rũ jexguma ga Ngechuchu rü nhanagürü nüxũ: —¿Tũxcũũ ípepee? ¡Íperüdagũ rü Tupana naxçax peça na pexũ nangũxêẽxũçax na tama Chatanáãrũ ügagu chixexũgu pejixũçax! —nhanagürü.

Ngechuchuxũ nijauxgũ

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50;

Ju 18.2-11)

⁴⁷Rũ jexguma ¡jadexajane ga Ngechuchu, rü jẽma nangugũ ga muxũma ga duũxũgũ. Rũ Juda ga Ngechucharũ ngúexũchirex ixixũ nixĩ ga naxũpexexũ. Rũ Ngechuchuçax nixĩ na nüxũ nawãixãcũma nüxũ namoxêxũçax. ⁴⁸Rũ Ngechuchu rü nhanagürü: —Pa Judax, ¿tũxcũũ wũxi i wãxĩmaã cuchauechitae? —nhanagürü. ⁴⁹Rũ jema togũ ga Ngechucharũ ngúexũgũ ga naxũtawa jexmagũxũ, rü jexguma nüxũ nadaugũgu ga jema ngupetũxũ rü nhanagürügü nüxũ: —Pa Corix, ¿cunaxwãxexũ na taramaã tanaãaixũ? —nhanagürügü. ⁵⁰Rũ wũxi ga Ngechucharũ ngúexũ rü paigũarũ ãẽxgacũarũ duũxũxũ nanapixêẽ, rü ínanadae ga norũ tũgũnechinũ. ⁵¹Notürũ Ngechuchu rü nhanagürü: —¡Ngexrũma na pegũ namaã pedaixũ! —nhanagürü. Rũ jexguma ga Ngechuchu rü jema jatũ ga ídaechinũxũxũ ningögũ, rü nanamexêẽ. ⁵²Rũ Ngechuchu namaã nidexa ga jema ãẽxgacũgũ ga norũ jauxwa jẽma íxũ. Rũ jema ãẽxgacũgũtanũwa najexmagũ ga paigũarũ ãẽxgacũgũ, rü tupauca ga taxũneãrũ purichãgũarũ ãẽxgacũgũ, rü

Judéugüarü ãëxgacügü ga jaguãxgü. Rü Ngechuchu rü nhanagürü nüxü: —;Tüxcüü taragü rü naixmenaxãgümaã chauxçax nuã pexí nhama wüxi i ngítaxáxü chíxürüü? ⁵³—Rü guxü ga ngunexügu ga jexguma petanüwa chajexmagu ga tupauca ga taxünewa, rü tama choxü pejauxgü. Notürü marü nawa nangu na pexü natauxchaxü na choxü pejauxgüxü, erü nhama nixí i ngora na naporaxü i Chataná —nhanagürü.

**Pedru inajacux na
Ngechuchuxü nacuáxü**

(Mt 26.57-58, 69-75;

Mr 14.53-54, 66-72; Ju 18.12-18)

⁵⁴Rü Ngechuchuxü nijauxgü, rü paigüarü ãëxgacüpatawa nanagagü. Rü Pedru rü nawe narüxü, notürü jaxüguma nüxü nixüchigü. ⁵⁵Rü jéma paigüarü ãëxgacüpataxtüarü ngãxüwa, rü purichfagü nanaxügü ga wüxi ga üxü. Rü nüxü ínachomaëguãchi. Rü Pedru rü ta jéma natanüwa narüto. ⁵⁶Rü jexguma jéma üxücutüwa natoçxu ga Pedru, rü wüxi ga ngecü ga ãëxgacüarü duüxü nüxü idau. Rü meãma nüxü idawenü, rü ngígürügü: —Nhaã jatü rü Ngechuchutanüxü nixí —ngígürügü. ⁵⁷Notürü Pedru rü tama nüxü nacuáxchaü ga jema ore, rü nhanagürü: —Pa Ngecüx, chama rü tama nüxü chacuax ja jima Ngechuchu —nhanagürü. ⁵⁸Notürü jixcamaxüra rü to ga duüxü Pedruxü nadau, rü nhanagürü nüxü: —Cuma rü ta Ngechuchutanüxü cuixí —nhanagürü. Notürü Pedru nanangãxü rü nhanagürü: —Tama nixí, Pa Jatüx. Tama natanüxü

chixí —nhanagürü. ⁵⁹Rü wüxi ga ngora ngupetüguwena rü to ga duüxü rü nüxü nhanagürüama: —Aixcumaxüchi nhaã jatü rü Ngechuchutanüxü nixí, erü Gariréaanecüãx nixí —nhanagürü. ⁶⁰Rü jexguma ga Pedru rü nhanagürü: —Pa Jatüx, tama nüxü chacuax na tacüchigaxü cuixuxü —nhanagürü. Rü jexgumatama Pedru ídexajane rü nica ga ota. ⁶¹Rü jexguma ga Cori ga Ngechuchu rü Pedruçax nügü ínidau. Rü nüma ga Pedru rü nüxna nacuaxãchi ga jema ore ga Cori ga Ngechuchu namaã nüxü íxuxü ga nhaxü:

“Nhamatama i chütaxügu naxüpa na ota içaxü, rü tamaëxpüxcüna tá nüxü cuixu na tama chorü duüxü cuiüxü”, nhaxü. ⁶²Rü jexguma ga Pedru rü ínaxüxü ga jéma. Rü poraãcüxüchi naxaxu.

Ngechuchugu nidauxcüraügü

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

⁶³Rü jema jatügü ga Ngechuchuna daugüxü, rü nagu nidauxcüraügü, rü nüxna nanaçuaixcagüxü. ⁶⁴Rü najadüxétügü, rü nachametügu nidagügü, rü nhanagürügü: —;Nüxü nacuax na texé cuxü na idagüxü! —nhanagürügü. ⁶⁵Rü muxüma ga to ga ore ga chixexü namaã nixügüe.

**Ãëxgacügü ga tacügüpexewa
nanagagü ga Ngechuchu**

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64;

Ju 18.19-24)

⁶⁶Rü jexguma jangunegu rü nangutaquexegü ga Judéugüarü ãëxgacügü ga jaguãxgü, rü paigüarü ãëxgacügü, rü ngüexëëruügü ga

Muíséarü mugüwa nguxêêtaegüxü. Rü nhüxmachi norü purichíagüxü namu na napexewa Ngechuchuxü nagagüxüçax. Rü jéma Ngechuchuna nacagü, rü nhanagürügü: ⁶⁷—Toma rü nüxü tacuáxchaü rü cuma cuiüxü i Cristu rü exna tama. ¡Tomaã cugü ixu! —nhanagürügü. Rü Ngechuchu nanangãxü rü nhanagürü: —Ngëxguma chi pemaã nüxü chixuxgu na chama chiüxü i Cristu, rü tau chima choxü pejaxögü. ⁶⁸—Rü ngëxguma chi pexna chacaxgu na tacüçax choxna peçaxü, rü tau chima choxü pengãxüga, rü tau chima choxü pingexgü. ⁶⁹—Notürü nhüxmawena rü chama i Tupana Nane na duüxüxü chiüxü rü Chaunatu ja Tupana ja poracixütawa tá changëxma —nhanagürü. ⁷⁰Rü jexguma guxüma ga jema ãëxgacügü nüxna nacagü, rü nhanagürügü: —¿Exna cuma cuiüxü i Tupana Nane? —nhanagürügü. Rü Ngechuchu nanangãxü, rü nhanagürü: —Ngü. Tupana Nane chixí ngëxgumarüü i pematama nüxü peixuxürüü —nhanagürü. ⁷¹Rü jexguma nügümaã nhanagürügü ga jema ãëxgacügü: —Nhüxma rü marü taxuüçaxma naxçax tadau i to i duüxügü i nüxü ixuxü i nhaã jatüchiga. Erü jixematama marü naãxwatama nüxü taxínüë i norü ore na nhuxü nhaxü —nhanagürügü.

**Piratupezewa najexma
ga Ngechuchu**

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5;

Ju 18.28-38)

23 ¹Rü guxüma ga jema ãëxgacügü rü inachigü, rü ãëxgacü ga Romacüãx ga Piratuxütawa

Ngechuchuxü nagagü. ²Rü jéma Piratupezewa inanaxügüë ga Ngechuchuxü na jaxugüexü. Rü nhanagürügü: —Nhaã jatü rü nüxü itajangaugü na cumaã nanuëxêêãxü i duüxügü. Rü tomaã nüxü nixu na tama namexü na ãëxgacü ja Romawa ngëxmacüaxü na tanaxütanüxü. Rü nügü nixu na nüma na jüxü i torü ãëxgacü i Cristu —nhanagürügü. ³Rü jexguma ga Piratu rü Ngechuchuna naca rü nhanagürü: —¿Cuma cuiüxü i Judëugüarü ãëxgacü? —nhanagürü. Rü Ngechuchu nanangãxü rü nhanagürü: —Ngëmãacü, ngëma nüxü cuixuxü chixí i chamax —nhanagürü. ⁴Rü jexguma ga Piratu rü nhanagürü nüxü ga paigüarü ãëxgacügü rü togü ga duüxügü: —Chauxçax rü taxuüma i chixexü naxü i nhaã jatü —nhanagürü. ⁵Notürü nümagü rü jexeraacü Ngechuchuxü nixugüëama, rü nhanagürügü: —Nüma rü guxü i Judëaanewa nanangüexêë i duüxügü na cuchi naxaieüçax. Rü Garirëaanewa inanaxügü ga jemaacü na duüxügüxü nangüexêëxü, rü ngëmaacü nanaxü nhüxmata núma Judëaanewa nangu —nhanagürügü.

**Erudipezewa najexma
ga Ngechuchu**

⁶Rü jexguma jemaxü naxínügu ga Piratu, rü duüxügüna naca rü ngoxi Garirëaanecüãx jixí ga Ngechuchu. ⁷Rü jexguma Piratu nüxü ñnügu ga aixcuma Garirëaanecüãx na jüxü ga Ngechuchu rü Garirëaaneärü ãëxgacü ga Erudixütawa nanamu, jerü Jerucharëüwa najexma ga Erudi ga jexguma. ⁸Rü jexguma Ngechuchuxü

nadaḡxgu ga Erudi rü nataãêxũchi. Jerü nuxcũmama poraãcü nüxũ nadauxchaũ, jerü ũpaacü nüxũ naxĩnü ga nachiga. Rü ínananguxêê na Ngechuchuxũ nadauxchaũxũ na napexewa naxũãxũ ga wüxi ga mexũ ga taxũ ga Tupanaãrũ poramaã naxũxũ. ⁹Rü muêxpũxcũna Ngechuchuna naca ga Erudi. Notürü Ngechuchu rü tama nanangãxũ. ¹⁰Rü jéma najexmagü ta ga paigüarü ãêxgacügü rü ngüexêëruũgü ga Muísëarü mugüwa nguxêëtaegüxũ. Rü nümagü rü poraãcü Ngechuchuxũ ínaxuãxũgü. ¹¹Rü jexguma ga Erudi rü norü churaragü rü poraãcü chixri Ngechuchumaã nachopetü. Rü nagu nidauxcũraũgü. Rü nhuxmachi wüxi ga ãêxgacũchirugu najacuxêëgü na jemaãcü nüxũ nacugüexũcãx. Rü jemawena Piratuxũta wenaxãrũ Ngechuchuxũ namu ga Erudi. ¹²Rü woo ũpaacü ga Piratu rü Erudimaã nügũchi na naxaïexũ, notürü jema ngunexũgu nixĩ ga nügiümaã nangũxmüêxũ.

Piratu rü Ngechuchumaã nanaxuegu na najuxũcãx

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15;

Ju 18.39-19.16)

¹³Rü jexguma ga Piratu rü nanangutaquexexêê ga paigüarü ãêxgacügü, rü togü ga Judëugüarü ãêxgacügü, rü guxũma ga duũxũgü ga jéma jexmagüxũ. ¹⁴Rü Piratu nhanagürü nüxũ: —Pema nuã chauxcãx penaga i nhaã jatü, rü nüxũ peixu na chamaã nanuêxêëãxũ i duũxũgü. Notürü pepexewa nüxna chaca i ngëmachiga rü nhuxma rü marü nüxũ pedau na taxuũma nawa ichajangauxũ i ngëma

chixexũ i naxcãx ípenaxuaxũxũ. ¹⁵—Rü Erudi rü ta taxuũma nawa inajangau i ngëma chixexũ, rü ngëmacãx wenaxãrũ taxcãx nanamuêgu. Rü dücãx, taxuũma i chixexũ naxü na ngëmagagu najuxũcãx. ¹⁶—Rü ngëmacãx chorü churaragüxũ tá chamu na naçuaixgüãxũcãx, rü nhuxmachi tá chajangex —nhanagürü. ¹⁷Rü nüma ga Piratu rü guxũguma ga jexguma jema petawa nanguuũxgu rü duũxũgüxũ nataãêxêëchaũ namaã ga na jangéãxũ ga wüxi ga jatü ga pocuxũ. ¹⁸Notürü guxũma ga jema duũxũgü rü wüxigu ínanaxügüe ga aita na naxüexũ. Rü nhanagürügü: —¡Napocu i ngëma Ngechuchu! ¡Rü Barabãxũ waxi ínanguxuchixêê! —nhanagürügü. ¹⁹Rü jema Barabá rü napocu jerü ũpaacü Jerucharéüwa ãêxgacũmaã nananuêxêê ga duũxũgü, rü nhuxmachi namãéta. ²⁰Notürü ga Piratu rü wenaxãrũ duũxũgümaã nidexa, jerü nüma rü Ngechuchuxũ ningéxchaũ. ²¹Notürü ga duũxũgü rü jexeraãcü aita naxüe rü nhanagürügü: —¡Curuchawa japota! ¡Curuchawa japota! —nhanagürügü. ²²Rü Piratu norü tamaêxpũxcũna duũxũgümaã nidexa, rü nhanagürü: —Dücãx, çtacü rü chixexũ exna naxü? Chama rü taxuũma i chixexũxũ nawa ichajangau na ngëmacãx chanajuxêëxũ. Rü chorü churaragüxũ tá chamu na naçuaixgüãxũcãx, rü nhuxmachi tá chajangex —nhanagürü. ²³Notürü nümagü ga duũxũgü rü jexeraãcü aita naxüeama, rü naxcãx ínacagü na curuchawa japotaãxũcãx. Rü jema na najexeragüamaxũ ga jema duũxũgü rü düxwa ga Piratu rü duũxũgüga naxĩnü.

²⁴Rü nüma ga Piratu rü norü churaragüxü namu na naxüğüäxüçax ga jema duüxüğü naxwaxegüxü. ²⁵Rü Barabáxü ningex, jerü jema nixi ga duüxüğü naxçax ícagüxü. Rü jema Barabá nixi ga pocuxü naxçax na duüxüğüxü äëxgacümaã nanuëxëëxü rü namáëtaxü. Rü jexguma ga Piratu rü duüxüğüna Ngechuchuxü namu na namaã naxüğüäxüçax ga jema nümagü nanaxwaxegüxü.

Ngechuchuxü curuchawa nipotagü

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32;

Ju 19.17-27)

²⁶Rü jema duüxüğü rü Ngechuchuxü nigagü na curuchawa janapotagüäxüçax. Rü jexguma Ngechuchuxü jagagüjane, rü jexma namagu nüxü nangaugü ga wüxi ga jatü ga Chireneçüäx ga naãnewa ne ücü. Rü Chimáü nixi ga naéga. Rü Chimáüxü nijauxgü ga duüxüğü, rü naätügu ngixü naxünagüğü ga curucha na Ngechuchuwe ngixü nangexüçax. ²⁷Rü muxüma ga duüxüğü rü nawe narüxi. Rü jema duüxügütanüwa najexmagü ga muxüma ga ngexüğü ga auxexü rü aita üexü, jerü Ngechuchuçax nangechaüğü. ²⁸Notürü ga Ngechuchu rü jema ngexüğüxü nadawenü, rü nhanagürü nüxü: —Pa Ngeçügüx, Pa Jerucharéüçüäx ¡taü i chauxçax pexauxexü, notürü pegüçaxtama pexauxe rü pexacügüçax! ²⁹—Erü nawa tá nangu i ngunexüğü i nagu nhagüxü tá i duüxüğü:

“Tataãëgü ja jíxema ngeãxta ja taxuacüma äxácügüxe, rü taguma ixäücharaüğüxe, rü taguma

maixácügüxe, erü taxucatáma tümaxácügüçax taxauxe”, nhagüxü.

³⁰—Rü ngëxguma i duüxüğü rü tá maxpúnegüxü nacaçaxüğü rü nhanagürüğü tá:

“¡Toétügu rübuemü!” nhanagürüğü tá. Rü tá ngüagüanegüxüxü nacaçaxüğü, rü nhanagürüğü tá:

“¡Toxü idüxétüğü!” nhanagürüğü tá.

³¹—¿Erü nhuxácü tá namaã nachopetü i ngëma duüxüğü i aixcuma chixexü ügüxü, ega nhaã chixexü chamaã naxüğügu na woo taxuüma i chixexü chaxüchiréxü? —nhanagürü ga Ngechuchu. ³²Rü jema nanagagü ta ga taxre ga máëtagüxü na Ngechuchurüü curuchawa janapotagüäxüçax. ³³Rü jexguma nawa nangugügu ga jema nachica ga Duüxëërchinaxäga äëgaxü, rü jema curuchawa Ngechuchuxü nipotagü. Rü jema taxre ga máëtagüxü rü ta Ngechuchurüü curuchawa nipotagü, wüxi ga norü tügüncëwawa rü to ga norü toxwecüwawa. ³⁴Rü jexguma Ngechuchuxü curuchawa ¡japotagüjane, rü nhanagürü ga Ngechuchu: —Pa Chaunatüx, ¡nüxü nangechaü i nhaã duüxüğü, erü tama nüxü nacuaxgü na ¡acü rü chixexü naxüexü! —nhanagürü. Rü jema churaragü rü nanade ga Ngechuchuchiru. Rü nhüxmachi wüxi ga díeru ngixü nanhanagüğü na jemawa nüxü nacuaxgüxüçax na texéarü tá ¡iixü ga jema Ngechuchuchiru. ³⁵Rü duüxüğü rü jema inarüdaunü. Notürü jema Judéugüarü äëxgacüğü rü Ngechuchuxü nacugüe, rü nhanagürüğü: —Nüma rü togüxü namaxëxë. ¡Ëcü, nhüxma rü nügütama namaxëë ega aixcuma Cristu ja Tupana nüxü unetacü ¡jixü!

—nhanagürügü. ³⁶Rü jema churaragü rü ta Ngechuchuxü nacugüe. Rü naxütawa naxí, rü nüxna nanaxá ga wĩu ga üxchiücü. ³⁷Rü nhanagürügü nüxü:

—Ega Judéguäriü äëxgacü ja tacü cuixígu, ¡rü cugütama rüngüxëë i nhuxmax, na ícunguxuchixüçax!

—nhanagürügü. ³⁸Rü norü curuchatapexewa nipota ga wüxi ga mürapewaxacü ga äëgatachinüxü ga Gregugügawa rü Romacüüäxgügawa rü Judéugügawa ümatüxü ga nhaxü: —Daa nixí ja Judéguäriü Äëxgacü ja Tacüxüchi —nhaxü. ³⁹Rü wüxi ga jema máëtaxü ga naxrüü curuchawa ipotaxü rü Ngechuchumaä naguxchiga, rü nhanagürü: —Ega aixcuma Cristu cuixígu, ¡rü cugütama rüngüxëë na ícunguxuchixüçax, rü toxü rü ta rüngüxëë na ítanguxüxüçax!

—nhanagürü. ⁴⁰Notürü ga jema to ga máëtaxü rü namücüxü ínangaxüchiamá, rü nhanagürü nüxü: —Cuma rü naxrüü na curuchawa cuipotachiréxü, ¿rü ngëxguma rü ta tama Tupanaxü cumüxü? ⁴¹—Jixema rü name nixí na ipocuexü erü tagagutama nixí i ngüxü ingegüxü erü ngëma nixí i tórü natanü naxçax ga jema chixexü ga ixügüxü. Notürü daa jatü rü taxüüma i chixexü naxü —nhanagürü. ⁴²Rü jexguma ga jema máëtaxü rü nhanagürü: —Pa Ngechuchux, ¡choxna nacuxächi i ngëxguma wenaxäriü núma cuxüxgu rü äëxgacüxü ícunguxgu! —nhanagürü.

⁴³Rü Ngechuchu nanangäxü rü nhanagürü: —Aixcuma cumaä nüxü chixu rü nhamatátama i ngunexügu chamaä cungëxma i mexëchixü i naänewa —nhanagürü.

Naju ga Ngechuchu

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41;

Ju 19.28-30)

⁴⁴Rü jexguma tocuchiwa nanguxgu rü guxüwama naxëäne nhuxmata tamaëxpüxarü ngorawa nangu ga jáuanecü. ⁴⁵Rü ga üaxcü rü nixo. Rü tupauca ga taxüneärü tüjemachiüxü rü ngäxügu narügaute. ⁴⁶Rü jexguma ga Ngechuchu rü poraäcü aita naxü rü nhanagürü: —Pa Chaunatüx, cuxmëxwa chanangex i chauäë —nhanagürü. Rü jema nhaxguwena rü naju. ⁴⁷Rü jexguma jema churaragüariü äëxgacü ga Romacüüäx nüxü daxgu ga jema ngupetüxü, rü Tupanaxü nicuaxüü, rü nhanagürü: —Aixcuma nhaä jatü rü taxüüma i chixexü naxü —nhanagürü. ⁴⁸Rü guxüma ga jema togü ga duüxügü ga jéma jexmagüxü rü nüxü daugüxü ga jema ngupetüxü, rü poraäcü nangechaügüäcüma napataçax nawoegu. ⁴⁹Notürü guxüma ga jema duüxügü ga aixcuma Ngechuchuxü cuaxgüxü rü jaxüwatama nüxü narüdaunü ga jema ngupetüxü. Rü jema duüxügütanüwa ta íjexmagü ga jema ngeçügü ga Ngechuchuwe rüxücü ga jexguma Gariréaanewa ne naxüxgu.

Ngechuchu rü naxmaügu najanaxüchigü

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47;

Ju 19.38-42)

⁵⁰Rü najexma ga wüxi ga jatü ga Judéaanewa jexmane ga ñäne ga Arimatéacüüäx, rü Juche nixí ga naéga. Rü núma rü Judéguäriü äëxgacügütanüwa naxü, notürü

namecūma rü meã namaxũ. ⁵¹Rü nüma rü poraãcü ínananguxẽẽ na ínanguxũ ga Tupana na jéma ãẽxgacü jĩixũcãx. Rü jemacãx tama norü me nixĩ ga jema Ngechuchumaã naxügũxũ ga jema togü ga namücügü ga ãẽxgacügü. ⁵²Rü nüma ga Juche rü Piratuxütawa naxü, rü Ngechuchuxũnecãx ínajaca. ⁵³Rü curuchawa najajaxu ga Ngechuchuxũne, rü wüxi ga düxrũũmaã nananuque. Rü wüxi ga naxmaũ ga nutaarü maxpũxũwa jacaxmaũgũxũgu najanaxüchü. Rü jema naxmaũ rü najexwacaxũ, rü taguma texéxũ nagu jaxüchügũxũ nixĩ. ⁵⁴Rü jema nixĩ ga ngunexũ ga nagu Judéugü nügü imexẽégũxũ naxcãx ga ngũxchigaarü ngunexũ. Rü marü ningóonechaũ ga jema ngũxchigaarü ngunexũ. ⁵⁵Rü jema ngecügü ga Ngechuchumaã Gariréaanewa ne ïcü, rü Ngechuchuxũ íjaxüchügũxũwa íjadaugü. Rü nüxũ idaugü ga nhuxãcü na íjaxüchügũãxũ ga naxũne. ⁵⁶Rü jexguma ngípatawa nangugügu, rü inamexẽégü ga pumara rü chixũ. Rü irüngügü ga ngũxchigaarü ngunexũgu, jerü jema nixĩ ga Tupanaãrü mu.

Wenaxãrü namaxũ ga Ngechuchu
(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Ju 20.1-10)

24 ¹Rü paãmamaxũchi ga jüxüarü ngunexũgu, rü jema ngecügü rü wenaxãrü naxmaũwa íjadaugü. Rü jéma inangegü ga jema pumara ga jamexẽégũxũ. Rü naĩgü ga ngecügü rü ta ngĩxũ íjjaxümücügü. ²Rü jexguma jéma nangugügu, rü nüxũ íjjangaugü ga marü na ínaxügachixũ ga guma nuta ga naxmaũãrü ngũxtaũxũ. ³Rü jexma nagu

ichocu, notürü taxuũma idaugü ga naxũne ga Cori ga Ngechuchu. ⁴Rü jema ngecügü rü poraãcü íbaixãchiãégü, rü tama nüxũ icuãxgüéga ga tacü na naxügũxũ. Rü ngürüãchi nüxũ idaugü ga taxre ga jatügü ga ngĩxütagu chigũxũ ga poraãcü íjaurachirutanücüxũ. ⁵Rü jema ngecügü rü íjarümaxãchierügü, jerü poraãcü imuũẽ. Rü jemacãx ga jema jatügü rü nhanagürügü ngĩxũ: —¿Tũxcüũ nuxã juetamaũgu naxcãx pejadau ja jima maxüciu? ⁶—Nataxuma i nuã ja Ngechuchu, erü marü wena namaxũ. ¡Rü nüxna pecuãxãchie ga jema ore ga pemaã nüxũ jaxuxũ ga jexguma Gariréaanewa najexmagu! ⁷—Jerü pemaã nüxũ nixu ga nhuxãcü pecaduãxgũxũ tá na jajauxgũxũ, rü curuchawa na japotagüãxũ, rü nhuxãcü tamaẽxpũx i ngunexũgu tá wena na namaxũxũ —nhanagürügü ga jema jatügü. ⁸Rü jexguma ga jema ngecügü rü nüxna icuãxãchie ga jema Ngechucharü ore. ⁹Rü nüxna iwoegu ga jema naxmaũ. Rü jema 11 ga Ngechucharü ngüexügümaã nüxũ íjarüxugüe ga guxũma ga jema nüxũ nadaugũxũ. Rü guxũma ga togü ga jaxögũxũ ga jéma jexmagũxũmaã rü ta nüxũ íjarüxugüe. ¹⁰Rü María ga Magadácũãx, rü Juána, rü María ga Tiagu naẽ, rü naĩgü ga ngecügü íjixĩ ga wüxigu jéma Ngechucharü ngüexügüxütawa nangecücü ga jema ore. ¹¹Notürü jema ngüexügücãx rü ïnucamare nixĩ ga jema ore, rü tama ngĩxũ najaxögüchaũ. ¹²Notürü ga Pedru rü inanhaãchi, rü ínajadau ga naxmaũwa. Rü jexguma nagu jadacuchigu ga naxmaũ, rü nüxũ nadau

ga düxruũgü ga wüxicüwagu na nanuxũ. Rũ poraãcü nabaixãchiãẽ namaã ga jema ngupetüxũ, rü baixãchiãẽãcũma napatacax nataegu.

**Emaúãrũ namawa
nangox ga Ngechuchu
(Mr 16.12-13)**

¹³Rũ jema ngunexũgutama rü taxre ga jema Ngechuchuarũ ngüexũgü rü wüxi ga ããne ga Emaúwa naxĩ. Rũ norũ jaxũ ga guma ããne rü 11 ga quirúmetru nixĩ nüxna ga Jerucharéũ. ¹⁴Rũ jexguma namagu naxĩjane, rü nachigagu nidexatanũ ga guxũma ga jema ngupetüxũ. ¹⁵Rũ jexguma jemachigagu ijadexatanũjane, rü nümatama ga Ngechuchu rü ngürüãchi naxcax jéma nixũ, rü natanũgu nixũchigü. ¹⁶Notürũ jema ngüexũgü rü woo Ngechuchuxũ nadaugü, rü tama nüxũ nacuaçxgüéga na Ngechuchu jiixũ, jerü Tupana rü nanatoõégü na tama Ngechuchuxũ nacuaçxgüxũcax. ¹⁷Rũ jexguma ga Ngechuchu, rü jema taxre ga ngüexũgüna naca, rü nhanagürü: —¿Tacüchiga nixĩ i peidexatanũxũ na nuxã namagu na pexĩxũ? ¿Rũ tacücax nixĩ i pengechaũgüxũ? —nhanagürü. ¹⁸Rũ wüxi ga jema ngüexũ ga Créopagu áégaxũ nanangãxũ, rü nhanagürü: —Guxũma i duũxũgü nixĩ i nüxũ cuáxũ ga jema jexwaca ngupetüxũ ga Jerucharéũwa. Rũ cuma na jexma cunaxũãnechiréxũ rü maneca cuxicatama nixĩ i tama nüxũ cucuáxũ ga jema ngupetüxũ —nhanagürü. ¹⁹Rũ jexguma ga nüma ga Ngechuchu rü nhanagürü: —¿Tacü nangupetü ga Jerucharéũwa? —nhanagürü. Rũ

nanangãxũgü ga jema ngüexũgü, rü nhanagürügü: —Poraãcü chixexũ nüxũ naxüpetü ga Ngechuchu ga Nacharétücũãx. Nüma ga Ngechuchu rü Tupanaãrũ orearü uruũ ga mecü nixĩ. Rũ Tupanapexewa rü duũxũgüpexewa namecũma rü nanaxü ga taxũ ga cuaxruũgü ga Tupanaãrũ poramaã naxüxũ, rü meã duũxũgüxũ nangüexẽ. ²⁰—Notürũ ga paigüarũ áẽxgacügü rü tórü áẽxgacügü rü najajauxgü. Rũ Romacũãx ga áẽxgacügüna nanamugü na curuchawa japotagüãcũma najuxẽégüãxũcax. Rũ jemaãcü najamaçgü. ²¹—Toma nüxũ tacuaçxgu rü nüma tá nixĩ i tomaã naporaxũ na ínanguxuchixũcax i tachiũãne nüxna i Romacũãxãrũ áẽxgacü. Rũ nhuxma rü marü tamaẽxpüx i ngunexũ nawena nixĩ ga na jamaxgüãxũ. ²²⁻²³—Notürũ tama ngẽxĩcatama nixĩ, jerü nhuxre ga ngexũgü ga totanũxũ rü toxũ ínajabaixgügü. Jerü jema ngexũgü rü paçmamaxũchi ínajadaugü ga naxmaúwa, rü tama nüxũ inajangaugü ga naxũne ga guma Ngechuchu. Rũ jemacax ga jema ngexũgü rü toxcax nawoegu, rü tomaã nüxũ najarüxugüe ga nüxũ na nadaugüxũ ga Tupanaãrũ orearü ngeruũgü ga dauxũcũãx. Rũ jema dauxũcũãxgü rü namaã nüxũ nixugügü ga Ngechuchu rü na namaxũxũ —nhanagürügü. ²⁴Rũ jexguma jema ngexũgüarũ orexũ taxĩnũégü, rü nhuxre ga tomücügü rü naxmaúwa ínajadaugü. Rũ jema ngexũgü nüxũ ixugüxürüũ nüxũ ínajangaugü ga naxmaũ. Notürũ tama Ngechuchuxũ nadaugü —nhanagürügü. ²⁵Rũ jexguma ga Ngechuchu rü

nhanagürü nüxü: —¿Tüxcüü tama peãeta ipexü i pemax? ¿Rü nhuxgura tá ta ipejaxögüxü i nuxcúmaxügüxü ga Tupanaärü orearü uruügiarü ore? ²⁶ ¿Rü tama exna nüxü pecuax ga jema ngúxü tá na jangexü ga Cristu naxüpa na dauxügüxü i naãnewa naxüü, na ngéma ãëxgacü jiixüçax? —nhanagürü. ²⁷Rü jexguma inanaxügü ga namaã na nangoxëëãxü ga guxüma ga Tupanaärü ore ga nachiga ümatüxü. Rü jema Tupanaärü ore ga Muisé ümatüxümaã inanaxügü. Rü nhüxmachi namaã nüxü nixu ga guxüma ga jema Tupanaärü ore ga nuxcúmaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatügüxü. ²⁸Rü jexguma jema ñãne ga Emaúwa nangugügu, rü Ngechuchu rü nümaxü toxnamana nügi naxüxëënetã. ²⁹Notürü ga jema ngüexügü rü nüxü nacaaxügü na jexma naxáüxüçax, rü nhanagürügü: —¡Nuxma toxütãgu nape, erü marü najáuane, rü paxã tá nachüta! —nhanagürügü. Rü jexguma ga Ngechuchu rü nawe jexma narüxãüx. ³⁰Rü jexguma chibüçax wüxiwa mechawa natogügu, rü Ngechuchu nanajaxu ga pöü. Rü Tupanana moxë naxçax naxã. Rü nhüxmachi inanabücu, rü wüxichigüna nanaxã. ³¹Rü jexgumatama naãëxü nicuaxãchitanü. Rü nüxü nacuaxgü na guma jiixü ga Ngechuchu. Notürü jexgumatama ngürüãchi inajarütaxu ga nümax. ³²Rü jema taxre ga ngüexügü rü nügiümaã nhanagürügü: —¿Tama exna ga itaãëgüxü ga törü maxünewa ga jexguma namawa tamaã jadexagu rü tamaã nangoxëëãgu ga Tupanaärü ore i ümatüxü? —nhanagürügü. ³³Rü

jexgumatama ga jema taxre ga ngüexügü rü inaxiãchi ga Jerucharëüçax na nawoegüxü. Rü jexma nüxü najangau ga na íngantaquexegüxü ga jema 11 ga Ngechuchuarü ngüexügü rü togü ga natanüxügü. ³⁴Rü jema duüxügü ga íngantaquexegüxü rü nhanagürügü nüxü: —Aixcuma nixi i marü wena namaxüxü ja Cori ja Ngechuchu. Rü Chimáü ga Pedru rü marü nüxü nadau —nhanagürügü. ³⁵Rü jexguma ga jema taxre ga ngüexügü rü ta nüxü nixugügü ga jema nüxü ngupetüxü ga namawa, rü nhuxãcü nüxü na jacuaxãchitanüxü ga guma na jiixü ga Ngechuchu ga jexguma pöü inabücuçgu.

**Ngechuchu rü norü
ngüexügüçax nangox**

*(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18;
Ju 20.19-23)*

³⁶Rü jexguma jemaãcü íjadexagüjane, rü ngürüãchi norü ngãxütanügu nachi ga Ngechuchu. Rü nüxü narümoxë, rü nhanagürü: —Nuxmaë Pa Chorü Duüxügüx —nhanagürü. ³⁷Notürü nümagü rü nãbaixãchiãëgü, rü porãcü namuüë, jerü nagu naxinüëgu rü wüxi ga naxchixixümare nadaugü. ³⁸Notürü ga Ngechuchu rü nhanagürü nüxü: —¿Tüxcüü pebaixãchiãëgü rü tama pejaxögü na chama chiixü? ³⁹—¡Dücax, nüxü pedax ja çaxmexgü rü chacutügü! Rü chamatama chixi. ¡Rü choxü peingögü rü meã choxü perüdaunü! Erü wüxi i naxchixi rü tama choxü pedauxürüü naxãmachi rü naxãxchinqã —nhanagürü. ⁴⁰Rü jema nhaxguwena, rü nüxü nanawex ga

naxmex rü nacutü. ⁴¹Notürü ga jema duñxügü rü jexguma rü ta tama nüxü najaxögü, jerü nabaixächiaëgü rü nataaëgü. Rü jemaçax ga Ngechuchu rü nüxna naca rü nhanagürü nüxü: —¿Pexü nangëxmaxü i ðna i nuã? —nhanagürü. ⁴²Rü jexguma nüxna nanaxägü ga wüxi ga choxni ga figuxüchipexe rü wüxiweü ga berure. ⁴³Rü nüma ga Ngechuchu rü nanajaxu. Rü jema duñxügüpexewa nanangõx. ⁴⁴Rü nhuxmachi nhanagürü nüxü: —Rü jema choxü ngupetüxü rü jema nixi ga pemaã nüxü chixuxü ga jexguma taüta chajuxgu rü petanüwa chajexmagu. Jerü jexguma rü pemaã nüxü chixu rü nhacharügü:

“Rü tá ningu i guxüma i Tupanaärü ore i chauchiga ümatüxü i Wijægiarü poperawa, rü Muisé ümatüxü i mugüwa, rü ore i nuxcümaxügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxüwa”, nhacharügüchirex pexü. ⁴⁵Rü jemaäcü namaã nanangõxëë ga Tupanaärü ore ga ümatüxü. ⁴⁶Rü nhanagürü nüxü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü nüxü nixu rü chama i Cristu rü tá chaju, rü tamaëxpüx i ngunexügu rü tá wena chamaxü. ⁴⁷—Rü jematama ore i ümatüxüwa nüxü nixu rü tá chauégagu tá nixi i nüxü jaxugüxü i ore i mexü. Rü Jerucharéüwa tá inaxügü i ngëma nhuxmatáta guxü i naãnewa nangu na ngëmaäcü duñxügü nüxü rüxoexüçax i

nacüma i chixexü na Tupana nüxü nüxü ngechañxüçax i norü pecadugü. ⁴⁸—Rü nhuxma rü pematama nixi i chorü orearü uruügü, rü tá duñxügümaã nüxü peixu ga jema chauxütawa nüxü pedaugüxü rü nüxü pexinüëxü. ⁴⁹—Rü düçax, chama rü pexçax tá núma chanamu i Naãë i Üünexü ga pexçax nüxü naxunetaxü ja Chaunatü. Notürü chanaxwaxe i númatátama daa ãne ja Jerucharéüwa pengëxmagü, nhuxmatáta penajauxgü i ngëma Tupanaãë i Üünexü i dauxüwa ne üxü i tá pexü poraexëëxü —nhanagürü.

**Ngechuchu rü dauxügüxü
ga naãnewa naxü
(Mr 16.19-20)**

⁵⁰Rü jexguma ga Ngechuchu rü Jerucharéüärü toxnamana norü ngüexügüxü nagagü, nhuxmata Betániäärü ngaicamana nangugü. Rü jéma norü ngüexügüétü nawémex, rü Tupanana naxçax naca na nüxü nangüxëëxüçax. ⁵¹Rü jexguma jema ngüexügüçax najumuxëguwena rü nüxna nixügachi. Rü Tupana dauxügüxü ga naãnewa nanaga. ⁵²Rü nümagü ga norü ngüexügü rü Ngechuchuxü nicuaxüügü. Rü nhuxmachi taãëcüma Jerucharéüçax nawoegu. ⁵³Rü guxügüma tupauca ga taxünewa naxixü, rü jéma Tupanaxü nicuaxüügü. Rü ngëmaäcü jixü.